

ROMÂNIA EROICĂ

Revistă de cultură și educație patriotică, de cinstire a eroilor neamului

* Fondată în 1919 sub numele "Cultul Eroilor Noștri" *

Nr. 1 (46)
Anul XVI - 2013
Serie nouă

ANCE "Regina Maria" are un nou președinte

p. 6

Din
sumarul
acestui
număr:

Țară cu tricolorul
smuls de pe
frunte

p. 10

Generalul și
sergentul!

p. 20

Un covor de
rugăciune al lui
Osman Pașa?

p. 35

În căutarea
celor dispăruți

p. 52

Susținătorii revistei România Eroică

Susținerea revistei constă în depunerea a cel puțin 100 de lei (Ron) în **Contul Asociației Naționale "Cultul Eroilor": RO45RNCB0082004534620001, BCR, Sucursala UNIREA, București**

Până la **20 mai 2013**, au răspuns acțiunii noastre:

1. Opritsa Dragalina Popa, S.U.A. = 500\$
2. Gl. mr. (r) prof. univ. dr. Visarion Neagoe, București = **500 lei**
3. Gl.Bg. (r) Petre Stoica, București = 100 lei
4. Gl.Bg. (r) Const. Tănase, Târgoviște = 200 lei+**200 lei**
5. Colonel (r) Dumitru Roman, București = 200 lei+**200 lei**
6. Colonel (r) Constantin Chiper, Ploiești = 200 lei
7. Comandor (r) Neculai Pădurariu = 200 lei+**200 lei**
8. Comandor (r) Marius Popescu, București = 100 lei
9. Colonel (r) Ioan Florea, București = 100 lei+**100 lei**
10. Colonel (r) Mihai Știr, București = 100 lei
11. Colonel (r) Puiu Cujbă, Ploiești = 100 lei
12. Fundația "Erou căpitan Alex. Șerbănescu", București = 400 lei
13. Radu Greceanu, București = 200 lei
14. Eugenia Greceanu, București = **200 lei**
15. Comandor (r) Romeo Hagiac, București = 100 lei.
16. Colonel (r) Alexandru Popovici, Turnu Măgurele = 100 lei + **100 lei**
17. Col.(r) ing. Nicolae și Rodica Măruntelu, București = 200 lei
18. Colonel (r) Eugen Lazăr, București = 100 lei
19. Colonel (r) Ion Gociu, Târgu Jiu = 200 lei
20. General Gheorghe Netejoru, Giurgiu = 200 lei
21. Ancuța Manu, București = 100 lei
22. Asen și Rodica Voiculescu, Suedia = 400 lei
23. Răzvan Voiculescu, București = 300 lei
24. Vlad Voiculescu, București = 300 lei
25. Mira Christopol, Franța = 100 lei
26. General (r) ing. Nicolae Spiroiu, București = 400 lei+**200 lei**
27. Maistru militar pr. (r) Dumitru Davidel, Suceava = 100 lei
28. Colonel (r) Gică Val. Constantin, Islaz = 100 lei+**100 lei**
29. Mihai Balaban, Botoșani = 90 lei
30. Prof. Eugen Petrescu, Rm. Vâlcea = 100 lei
31. General (r) Ion Anghelescu, Rm. Vâlcea = 100 lei
32. General (r) Achim Alstani, Buzău = 100 lei
33. Valeria Bălescu, București = 100 lei
34. Georgeta Bălan, Brăila = 100 lei + **100 lei**
35. Comandor (r) dr. Aurel Pentelescu, București = 200 lei
36. Gheorghe Lepădat, Pitești = 100 lei
37. Colonel (r) Dumitru Stratanov, Brașov = 100 lei
38. Colonel (r) Nicolae Dărăbanț, Brașov = 100 lei
39. Colonel (r) Vasile Hulea, Galați = 100 lei
40. Colonel (r) Costică Balint, Galați = 100 lei
41. Colonel (r) dr. Aurel Vaida, Baia Mare = 200 lei+**100 lei**
42. Arhitect Ioan Arboreanu, Cluj = 100 lei
43. Corneliu Vișoianu, București = 400 lei
44. Colonel (r) Gheorghe Lipan, Galați = 100 lei
45. General Dumitru Stancu, Brașov = 100 lei
46. Prof. Partene Melu, Galați = 100 lei
47. Comisar șef Maluselu Sebastian, Brașov = 100 lei
48. Colonel (r) Vasile Moldovan, Brașov = 100 lei
49. Colonel (r) Ilie Lungeanu, Galați = 100 lei+**100 lei**
50. Preot Ioan Lungeanu, Galați = 100 lei+**100 lei**
51. Maria Diaconu, Piatra Neamț = 100 lei
52. Colonel (r) ing. Constantin Fulga, Petroșani = 100 lei
53. Colonel (r) ing. Virgil Sanda, Petroșani = 100 lei
54. Lt.-colonel (r) Ioan Vasile Pop, Petroșani = 100 lei
55. Maior (r) ing. Claudiu Moldovan, Petroșani = 100 lei
56. Lt.-colonel (r) Vasile Dan, Vulcan = 100 lei
57. Lt.-colonel (r) Iosif Alecu, Vulcan = 100 lei
58. Locotenent (r.) ing. Gheorghe Ile, Vulcan = 100 lei
59. Sublocotenent (r.) ing. Angela Stoica, Vulcan = 100 lei
60. Ing. Constantin Ramașcanu, Petrila = 100 lei
61. Ing. dr. Daniel Marius Danci, Vulcan = 100 lei
62. Ing. Aurelian Enache, Vulcan = 100 lei
63. Colonel (r) Pavel Mihaiu Coita, Petroșani = 100 lei
64. Colonel (r) Ioan Levițchi, Petroșani = 100 lei
65. Locotenent-colonel (r) Emil Cătălin Fetoiu, Petroșani = 100 lei
66. Colonel (r) Toader Poșuș, Ciopeia, Hunedoara = 100 lei
67. Comandor (r) Ernest Daisa, București = 100 lei
68. Marin Cojocaru, București = 200 lei
69. Filiala Brăila a ANCERM = **300 lei**
70. Aida Schieru, Brăila = **100 lei**
71. Ciprian Tulumis, Brăila = **100 lei**
72. Lt. comandor marină Andrei Grigore Marteș = **200 lei**
73. Ion Mișchineia, Oltenița = **100 lei**
74. U.M.0472 = 2% impozit-**113,49 lei**
75. Prof. Florin Gabriel Rățoi, Săpata, Argeș = **100 lei**
76. Colonel Mihai Buta = **200 lei**
77. Ing. Mircea Abrudeanu, Alba Iulia = **200 lei**
78. Colonel (r) Nicolae Dărăbanț, Brașov = **500 lei**
79. Gl. Bg. (r) Șerban Dan, București = **100 lei**
80. Maior (r) Gheorghe V. Anton, Bârlad = **100 lei**
81. Colonel (r) Gheorghe Mateescu, București = **100 lei**
82. Colonel ing. Marin Alniței, București = **200 lei**
83. Prof. univ. dr. Nichita Adăniloaei = **500 lei**
84. Fundația "Sf. Mare Mucenic Gheorghe, Purtătorul de Biruință" = **500 lei**

SUMELE MARCATE CU ROȘU REPREZINTĂ SUSȚINEREA PENTRU ANUL 2013. VĂ MULȚUMIM! AȘTEPTĂM ȘI ALTE MESAJE DE BUNĂVOINȚĂ.

TOȚI SUSȚINĂTORII VOR PRIMI CÂTE UN EXEMPLAR DIN FIECARE NUMĂR AL REVISTEI, IAR LA SFÂRȘITUL ANULUI, O DIPLOMĂ DE EXCELENȚĂ.

6 EVENIMENT

ANCE "Regina Maria" are un nou președinte: general maior (rez.) prof. univ. dr. Visarion Neagoe

35 EROUL DIN FAMILIA MEA

Un covor de rugăciuni al lui Osman Pașa?

38 RESTITUIRI

Poiana lui Mihai Viteazul

Coperta 1. General maior (rez.) prof. univ. dr. Visarion Neagoe și general de brigadă (ret.) Petre Stoica la conferința ANCE „Regina Maria”. Foto: plutonier adjutant Adrian Robu

Redacția România eroică roagă pe toți cei care au fotografii ale celor căzuți pe front sau în prizonierat, în cele două războaie mondiale, să se adreseze redacției!

ROMÂNIA EROICĂ

Revistă de cultură și educație patriotică, de cinstire a eroilor neamului

Fondată în anul 1919 sub înalta ocrotire a Majestății Sale Regina Maria și a Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române PF Miron Cristea.
Serie nouă. Anul XV. Fondator: Gl. Bg. (r) Petre Stoica.

EDITORIAL

Român nostalgic, caut valori naționale
de general de bg. (rez.) Grigore Buciu3

PERISCOP

Țară cu tricolorul smuls de pe frunte
de general de bg. (rez.) Grigore Buciu10
Ambientarea cu tehnică militară de Irina Mihaela Nedelcu12
Ansamblul monumental al Marii Uniri
va fi inaugurat în 2018 la Alba Iulia13
Dialog cu cititorii14

IN HONOREM

100 de ani! de Dan Nicolau17
Am visat aripi și mi le-am trăit! de Eleonora Arbănaș18
Generalul și sergentul de colonel (ret.) Sergiu Picioruș20

INVITATUL REVISTEI

General de justiție (rez.) dr. Gh. Emacu: Am crescut într-un mare respect pentru muncă și patrie! de colonel (rez.) Grigore Radoslavescu22

FILIALELE CULTUL EROILOR

Lecție de istorie despre eroii aviației române
de col. (rez.) Remus Macovei25
Pelerinaj în Bulgaria de colonel (rez.) Vasile Murariu26

CERCURILE "CULTUL EROILOR"

A fost reînnoit Protocolul de colaborare
cu Ministerul Educației Naționale27
Un nou cerc "Cultul eroilor" la Sibiu de prof. Ovidiu Opreș 28
Elevii din Răucești pasionați de istorie
de colonel (rez.) Vasile Murariu 28

România Eroică

Director: General maior (r)
prof. univ. dr. Visarion Neagoe

Consiliul științific

acad. Dan Berindei, prof. univ. dr. Nichita
Adăniloiaiei, prof. univ. dr. Lucian Mureșanu,
colonel dr. Petre Otu, comandor dr. Marian
Moșneagu, drd. Valeria Bălescu, general de
brigadă (rez.) Grigore Buciu

Redacția

Redactor șef: col. (r) Dumitru Roman;
Redactori șefi-adjuncți: col. (r) Constantin
Chiper; prof. univ. dr. Lucian Mureșanu;
Redactori colaboratori: cdor (r) Marius
Popescu-Călărași, prof. Cornel Rigler, Carla
Duță, Teodora Manole.

Art director: S. Angheloiu

Fotoreporteri: plutonier adjutant Adrian
Robu, Cătălin Ovreiu, Petrică Mihalache,
Eugen Mihai

Adresa redacției: Bulevardul Ion Mihalache
nr. 124-126, Sector 1, București, Cod poștal:
70764, Tel: 021.2242651-3, interior 0158, 0159;
Fax: 021.2242647

E-mail: romaniaeroica@gmail.com

Cont Bancar: RO 45RNCB0082004534620001
BCR, Sucursala Unirea, București
Cod Fiscal: 4505235

Tipar:

Răspunderea pentru conținutul articolelor
aparține în exclusivitate autorului, conform
art. 206 din Codul Penal

I.S.S.N 1453-9659

Copyright: este autorizată orice
reproducere fără a se percepe taxe
suplimentare, indicând sursa (revista România
Eroică), cu excepția textelor și fotografiilor a
căror proveniență este specificată expres.

**Acest număr a apărut în 2000 de
exemplare.**

Condiții de colaborare: cititorii din țară
și din străinătate pot trimite pe adresa
redacției texte și fotografii care se încadrează
în tematica revistei. Manuscrisele nu se
înapoiază.

REMEMORĂRI

Alexandru Ioan Cuza. 140 de ani de la moarte de colonel (ret.) Constantin Chiper	29
Constantin Brâncuși și "Piatra de Hotar" de comandor (ret.) Marius Popescu	32
Învățătorul Vasile Tomegea de comandor dr. Marian Moșneagu	34

S.O.S.

Unde și când a dispărut Monumentul Eroilor Dobrogeni? de E. C. Ninu	42
---	----

FIȘE DE DICȚIONAR

Monumentul vânătorilor de munte din Primul Război Mondial de general de bg. (ret.) Octavian Mancu	44
Monumentul Eroilor de la Socola de colonel (rez.) ing. Ioan Timofte	46
Crucea Eroilor de pe Caraiman, de general de bg. (ret.) dr. Florian Tucă, comandor (ret.) Marius Popescu	48
Monumentul generalului Ioan Emanoil Florescu de drd. Valeria Bălescu	50

IN MEMORIAM

În căutarea celor dispăruți	52
-----------------------------------	----

STROFE.....54

VITRINA CU CĂRȚI, de general de bg. (rez.) Grigore Buciu.....55

CALENDAR 2013 „ROMÂNIA EROICĂ”, de colonel (rez.) Alexandru Popovici62

În atenția colaboratorilor

România Eroică primește pentru publicare articole, evocări, portrete, note, documente, recenzii, știri despre activitatea filialelor ANCE, fotografii inedite. Materialele propuse redacției vor fi prezentate pe suport electronic (CD, dischetă), însoțite de fotografiile originale sau scanate în format JPEG, cu o rezoluție de cel puțin 300 dpi. În cazuri speciale, vor fi acceptate și texte dactilografiate. Fotografiile vor fi însoțite de explicații corespunzătoare și de numele autorului lor (acolo unde este cazul).

De la caz la caz, redacția poate accepta preluarea unor articole apărute în alte publicații, dacă prezintă un interes deosebit pentru tematica **României Eroice**; în această situație, persoana care propune articolul respectiv are obligația să obțină acordul publicației în care a apărut.

Redacția își rezervă dreptul de a publica materialele în funcție de necesități și, desigur, de a nu le reține pe acelea care nu se înscriu în tematica revistei. De asemenea, își rezervă dreptul de a face, pe textele acceptate pentru tipar, îndreptările socotite necesare, atât în ceea ce privește forma cât și conținutul, firește după consultarea sau avizarea autorilor. ■

Român nostalgic, caut valori naționale

General de brigadă (r) Grigore BUCIU

Ziua regalității, ce zi de primăvară plină de nostalgie, cu pălării de damă desuete și mănuși albe! Am avut impresia că sunt în Țările de Jos, la o nouă încoronare de regină, prima din istoria noastră milenară sau cum o fi ea, și cu prinț consort cu nume umil de fruct al săracilor. Dar și el cu grad de colonel obținut tot cam așa pe după mână, dar mai înainte de marele șir de avansări turcite.

Din păcate, totul este operetă, căci republica pe care o avem este condusă de un președinte, regele fiind abdicat demult, cu semnătură în regulă. Și celelalte case regale își serbează zilele cu fast și televiziuni, dar fiind minoritare nu le strică nici puțin sprijin semioficial.

Dezbateri mari la televizor, cu oameni mari și autoritate grea. O zi mai potrivită pentru dezbateri serioase a valorilor naționale nici că se putea.

Ziua instalării principelui Carol I, și nu a regalității, totuși, părea a fi valoarea națională supremă. De altfel, nimeni nu poate contesta faptul că 10 mai a fost Ziua Națională a României, până când

9 mai 1945 a răsturnat valorile și ne-am trezit pe alte coordonate.

Dar nici nu putem uita că același 9 mai a fost ziua în care premierul României, Mihail Kogălniceanu, a proclamat în parlament independența de stat a țării, punându-se astfel capăt supunerii față de Înalta Poartă. S-a grăbit, stricând astfel intenția regelui de-a face el acest lucru, o zi mai târziu. Dar istoria rămâne așa cum a fost ea scrisă cu intenție sau din greșală.

Și fiindcă declarația lui Kogălniceanu trebuia să aibă concretețea realității și să fie întărită prin semnătură cu sângele soldaților, data aceasta a fost consacrată ca zi a eroilor, după 1945, când s-a anulat legea prin care ziua de Înălțare a Domnului era și zi a celor căzuți pe câmpurile de luptă. Mai mult, în aceeași zi de mai s-a încheiat și al Doilea Război Mondial, soldat cu eliberarea Europei de sub dominația fascistă.

Se credea că legarea simbolică între ele, a celor două războaie, cu rezultate benefice pentru țară, face

din independență și eliberare națională valoarea supremă bazată pe eroismul de masă. Poate nici nu era rău. Până și 23 august își găsea motivarea tot în această valoare, chiar dacă ideologia a colorat-o în roșul luptei de clasă.

Cine mai vorbește cu destulă convingere, la 9 mai, de independență națională? Poate nici nu este cazul, din moment ce așteptăm confirmarea de la Bruxelles a deciziilor naționale, ca o provincie oarecare. Independența pentru care s-au consumat atâta energie, inteligență și bani, atâta efort constructiv, a intrat în penumbră și ziua eroilor s-a desprins de ea, revenind în perenitatea filosofică a Înălțării. De mai mulți ani chiar, acest lucru însemnând întoarcerea la tradițiile postbelice, când autoritățile de stat își puteau permite „risipa morală” de-a sprijini construirea de opere comemorative de război grandioase, cum este complexul brâncușian de la Târgu Jiu.

Dar schimbarea a rămas necunoscută până și pentru unii politicieni și academicieni, ceea ce iarăși apare ca firesc într-o societate moralmente bolnavă și manipulată de televiziuni, după închipuita cerință a publicului. Ce mama naibii, doar nu suntem în America, să vuiască toate canalele mass-media, din jumătate în jumătate de oră, despre sărbătoarea Recunoștinței! Ziua și cinstirea eroilor și a altor valori naționale nu prezintă niciun interes în comparație cu divorțurile, împăcărilor și nunțile a doi maimuțoi care-și spală piciorul de lemn în văzul lumii, la oră de maximă audiență. Vai de valorile noastre, că ne-am ținut până la saturație pe marginea gropii de gunoi din fundul

mahalalei naționale.

Istoria ne spune că fiecare orânduire își impune simbolurile ei.

Revoluția din decembrie 1989 a produs marea răsturnare și am pășit spre capitalism voioși, încrezători, desculți și cu traista de gât. Total nepregătiți și neavertizați cum să ne apărăm de marea hoție. Nu vorbesc numai de furtul de fabrici, pământuri și clădiri, ci și de valorile în care credeam. Nu mă refer la cele ideologice. Era nevoie să înlocuim simbolurile, dar să o facem neemoțional, ci gândind la rece și pe termen lung.

Când s-au făcut schimbările, experții, politicienii și ideologii au avut grijă să nu fie acuzați de intenții comuniste ascunse. Să nu-i creadă Europa unională nostalgici și să nu ne accepte printre țările cu ștaif. Și atunci s-a improvisat. Desigur că imnul național e greoi și depășit, dar era așa și când a fost aprobat. De ce nu ne-am gândit că el va fi simbolul țării și vorbele lui vor fi cântate și peste o sută de ani? Pentru că eram încălziți de populism și de frica de a nu fi etichetați.

Poate și stema e în aceeași situație. De ce n-am luat-o pe cea de dinainte de război, chiar dacă era a unui stat monarhic? Ne era teamă că simbolul ar putea readuce monarhia. Uite că Ungaria nu s-a sfiit să-și reia stema și multe alte simboluri din perioada imperiului. Și nu s-a întâmplat nimic. Premierul ei nu e regalist, dar joacă tare după regulile naționalismului dintotdeauna.

Așadar, ce facem, schimbăm Constituția, schimbăm stema sau doar îi punem deasupra vulturului coroana de suveranitate? Apropo, că tot vorbim

de unitate, indivizibilitate, acum că e în vogă regionalizarea, oare de ce Germania nu și-a marcat în stemă toate landurile ce o alcătuiesc?

Iar discutăm despre Ziua Națională, cum că n-ar fi potrivită la 1 decembrie. Cică e prea frig și personalitățile îngheață când primesc defilarea militară. Sau poate că-i supără pe confrății minoritari că le umbrește prea mult nostalgia naționalistă. Dar de ce ar fi mai grozavă data de 10 mai, că nu toți suntem monarhiști și România, ca țară și popor, n-a început odată cu alungarea lui Alexandru Ioan Cuza, cel care a modernizat radical statul.

Desigur, putem s-o schimbăm, dar hai să punem altceva care să ne definească pe termen lung, să știm și noi, românii, odată, cine suntem.

În fiecare an se discută despre Ziua Armatei, singura sărbătoare ce a rămas în picioare și după revoluție. Dar nu m-ar mira să se schimbe, deoarece Ziua mării revoluții din octombrie a fost scoasă din calendar, și chiar și majestatea sa, născută întâmplător la 25 octombrie, când e Ziua Armatei, va pleca cândva într-o altă dimensiune. Și atunci ce ne mai rămâne din toate coincidențele care au motivat-o? Știu că e vorba de eliberarea ultimei brazde de pământ de sub dominația hortistă, dar asta ca declarație oficială, căci acțiuni de luptă s-au dus și după aceea. Însă, dacă o avem s-o păstrăm așa cum este.

Nici 23 august 1944 nu a însemnat intrarea armatei roșii "eliberatoare" în România, că era deja prin Moldova și trimitea prin fraudă în lagărele din Siberia militarii români aliați. Era decizia politică a regelui de-a întoarce armele,

fără acte în regulă, împotriva foștilor aliați, dar care, benefic pentru Europa, a scurtat războiul cu șase luni.

Cu alte cuvinte, dată tot nu avem valori naționale stabile, valabile pe termen lung, ci unele pe care tot le fluturăm ca desuete de parcă ar fi steaguri secuiești, de ce nu schimbăm și numele țării și chiar țara, dacă se poate, și e mai pe placul ungro-europenilor.

Celor preocupați de înnoirea valorilor le mai rămâne un subiect: tricolorul. Oare cum de nu s-au gândit până acum că roșul este socialist și a fluturat peste toate revoltele populare, că galbenul este al Vaticanului și nici albastrul nu se simte prea bine, din moment ce decolorat cum trebuie poate fi arborat ca steag de... Ținut, prin piețele publice umbrite de departe de crucea înclinată a Sfântului Ștefan.

Un lucru mi-e foarte clar. Tradiția tranziției fără sfârșit, ce cuprinde tot ce e în țara asta, ne va măcina în continuare, până când statul ca autoritate legală nu se va implica suficient, clar și fără rețineri în stabilirea unor coordonate și linii de forță în care să mă recunosc, să mă regăsesc și să fiu mulțumit că sunt român. ■

Asociația Națională
Cultul Eroilor „Regina Maria”
are un nou președinte:
generalul maior (rez.)
prof. univ. dr. Visarion Neagoe

General maior (rez.) prof.univ. dr. NEAGOE VISARION

Născut la 05.01.1954, în comuna Măgura , jud. Dâmbovița.
 Studii: Liceul militar; Școala militară de ofițeri artilerie și rachete antiaeriene; Academia Militară – facultatea de Comandă și Stat Major; doctorat în științe militare 1996; cursuri postuniversitare în țară și în străinătate. Ultimele funcții îndeplinite în armată: șeful Instrucției și Doctrinei și Inspector General al Forțelor Terestre; directorul SMFT; comandantul Comandamentului Forțelor Terestre; șeful Direcției Structuri și Planificarea Înzestrării la SMG; locțiitorul șefului de Stat Major al Coaliției de Forțe în Irak; comandantul Comandamentului Operațional Întrunit – Buzău; comandantul Diviziei 2 Infanterie. Trecut în rezervă în anul 2010.

21 martie 2013. La complexul militar Haiducului din București a avut loc conferința națională a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”. Alături de membrii Biroului Executiv Central și de delegații filialelor județene ale ANCE „Regina Maria”, la acest eveniment au participat: domnul Corneliu Vișoianu, consilierul primului-ministru pe probleme de bunuri de patrimoniu și cultură istorică; domnul colonel Marian Popescu, directorul Oficiului Național pentru Cultul Eroilor; preotul Costin Ailoei, consilierul Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, reprezentanți ai unor structuri din Ministerul Apărării Naționale, sub patronajul căruia își desfășoară activitatea ANCE „Regina Maria”. De asemenea, au fost prezenți și reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale cu care ANCE are încheiate protocoale de colaborare: Asociația Națională a Veteranilor de Război; Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră; Liga Navală Română și altele.

Este îmbucurător să constatăm că, la cei 20 de ani de existență, Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria” se prezintă ca o organizație puternică și bine structurată, cu filiale în toate județele țării, a căror activitate este bine apreciată de organele administrației locale. Este adevărat, lucrurile nu merg chiar așa de bine la toate filialele județene, dar, așa cum a ținut să sublinieze și generalul de brigadă în retragere Petre Stoica – omul care s-a dăruit cu toată pasiunea, vreme de două decenii, nobilei activități de cinstire a memoriei eroilor – orice neajuns este trecător, el ține mai mult sau mai puțin de conducerea filialei, de modul în care aceasta înțelege să pună suflet în ceea ce face. Nu întâmplător, în cuvântul său, unul dintre cei mai dinamici promotori ai cultului eroilor – l-am numit pe colonelul în retragere Constantin Chiper, vicepreședinte al ANCE „Regina Maria” și președinte ale filialei Prahova – a insistat ca în conducerile filialelor județene să fie aleși doar acei oameni care doresc și pot să se angajeze, la o vârstă destul de înaintată (să nu uităm că aproape toți membrii filialelor sunt pensionari, mulți dintre ei trecuți de vârsta de 60 de ani!), într-o muncă neremunerată, dar plină de satisfacții morale și sufletești. Domnia sa a arătat că este nevoie să se acționeze rapid pentru reactivarea filialelor cultul eroilor din Harghita, Covasna, județe unde se desfășoară o aprigă propagandă antiromânească.

În raportul privind activitatea asociației în

perioada 2008-2012 au fost prezentate date concrete din județe, probleme organizatorice și, firește, financiare, acesta din urmă fiind capitolul cel mai des invocat și în discuțiile participanților. ANCE „Regina Maria” nu a reușit, încă, să dobândească statutul de organizație de utilitate publică. Poate că și aceasta este una din cauzele care fac ca asociația în ansamblul ei să se confrunte cu mari dificultăți financiare. Atâta timp cât instituția mecenatului și a sponsorizărilor nu funcționează în limitele normalității – dar ce funcționează oare normal în această țară! – conducerilor filialelor județene le este foarte greu să găsească bani fie și pentru cumpărarea unor coroane de flori care să fie depuse la monumentele eroilor!?

Corneliu Vișoianu, consilierul primului-ministru pe probleme de bunuri de patrimoniu și cultură istorică

Colonel Marian Popescu, directorul Oficiului Național pentru Cultul Eroilor

După cum se știe, la fiecare patru ani, conferința națională alege, potrivit statutului, o nouă conducere centrală. De aceea, alegerea membrilor Consiliului Director Central și ai Biroului Executiv Central a fost un punct important de pe ordinea de zi a conferinței. Și asta cu atât mai mult, cu cât generalul de brigadă în retragere Petre Stoica a decis să se retragă din funcție. După 20 de ani de activitate în rândurile asociației – a fost unul dintre membrii fondatori – din care mai bine de jumătate la conducerea acesteia, generalul Petre Stoica a apreciat că vârsta și sănătatea nu-i mai pot permite să desfășoare o activitate de conducere la standardele care l-au consacrat în acești ani. În semn de prețuire pentru tot ce a făcut în fruntea ANCE „Regina Maria”, conferința

națională l-a ales, în unanimitate, președinte de onoare.

În urma votului unanim al conferinței naționale, noua conducere a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” are următoarea componență: președinte – general maior (rez.) prof. univ. dr. Visarion Neagoe; prim-vicepreședinte – general de brigadă (ret.) Constantin Tănase; vicepreședinți – general de brigadă (rez.) Grigore Buciu, economist Nicolae Popa, coloneii (ret.) Constantin Chiper și Ioan Todericiu; coloneii (rez.) Gheorghe Mateescu și Paul Valerian Timofte; secretar general – general de brigadă (rez.) Radu Șerban Dan; secretar executiv – dr. ing. Luminița Zugravu; membri - comandor (ret.) Neculai Pădurariu; comandor (rez.) Dorin Ionescu;

preot Costin Ailoei, consilierul Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române

Președintele de onoare al ANCE „Regina Maria”, general de brigadă în retragere Stoica Petre

colonel (rez.) Dumitru Roman; comandor (ret.) Marius Popescu; colonel (rez.) Puiu Cujbă; Mihail Lucian Căciuleanu; prof. Corneliu Riegler; prof. univ. dr. Ștefan Mureșanu; preot Valentin-Titi Lazăr; colonel (ret.) Demian Constantin Rudolf; drd. Valeria Bălescu; comandor (rez.) Nicolae Mazăre; colonel (ret.) Ghiță Moise.

Așadar, ANCE „Regina Maria” are o conducere întinerită, așa cum au, de altfel, și multe din filialele județene, de la care se așteaptă un suflu nou și mai mult dinamism în această perioadă dificilă prin care trece țara, măcinată de lupte politice intestinale și de o criză ciudată. Nu dorim să se înțeleagă din această constatare că membrii mai vârstnici ai asociației ar fi o frână în activitatea viitoare. Dimpotrivă, vom avea

nevoie și în continuare de înțelepciunea și experiența celor vârstnici. Mai mult sau mai puțin tineri, mai mult sau mai puțin vârstnici, suntem conștienți că numai împreună vom reuși! Succes și Doamne ajută!

În cuvântul său, noul președinte ales, generalul maior (rez.) prof. univ. dr. Visarion Neagoe, a precizat care sunt, în opinia sa, prioritățile acestui an și în perspectiva imediată. Primul și cel mai important obiectiv îl constituie obținerea statutului de organizație de utilitate publică. Al doilea obiectiv, poate tot atât de important ca și primul, îl reprezintă mediatizarea mai activă a activităților asociației, aceasta însemnând, în prima urgență, înființarea unui site propriu, obținerea aprobării pentru un spațiu de emisie la Radio România Actualități și asigurarea apariției la timp a revistei „România eroică”. De asemenea, este nevoie de o mai mare vizibilitate a activităților din filiale și de o conlucrare mai strânsă între centru și filialele județene, obiectiv care va fi acoperit prin înființarea unui buletin informativ lunar sau trimestrial cu toate activitățile importante din filiale și de la centru. O asociație este puternică prin numărul, calitatea și fidelitatea membrilor săi. Dacă la capitolul număr, filialele raportează cifre mulțumitoare, celelalte două atribute – calitatea și fidelitatea – se verifică, în primul rând, prin implicarea directă în susținerea asociației, respectiv prin plata la timp a cotizației, amănunt deloc neglijabil atâta vreme cât nu există alte fonduri sigure de finanțare. Desigur, o asociație de forță și tăria ANCE „Regina Maria” trebuie să aibă legături strânse cu organizațiile similare din țările în care România are opere comemorative de război; de aceea, dezvoltarea relațiilor internaționale în domeniul respectiv va fi – a ținut să precizeze generalul Visarion Neagoe – o altă prioritate în activitatea noastră. Noul președinte și-a exprimat speranța și încrederea că, în viitor, se vor stabili relații de colaborare mai bune atât cu Oficiul Național pentru Cultul Eroilor, cât și cu alte structuri și instituții ale administrației publice centrale și locale de stat care pot sprijini activitatea asociației. Numai împreună cu acestea, Asociația va îndeplini scopul stabilit, în 1919, prin Înaltul Decret Lege nr. 4106, semnat de Regele Ferdinand: *să vorbească viitorimii despre jertfele și izbânzile noastre, despre frumusețea virtuților ostășești și despre nezdruclinata tărie a sufletului românesc!* ■

Colonel (rez.) Dumitru ROMAN

românească finanțăm cu inconștiență educația mucegăită a iredentismului. Am avut atâtea cedări de dragul exemplului european și din setea bolnavă de putere, încât ne-am întors privirea de la manipularea grosolană a conștiinței minorității maghiare, de către liderii lor mai mult sau mai puțin extremiști, dar toți, de-a valma, prin finanțare de la Budapesta. Ce diferență este între profesoara din România, care smulge însemnul național

N-aș fi crezut că, după 95 de ani de la înfăptuirea României Mari, un ungur ar mai putea smulge tricolorul național de la brâu femeilor noastre. Și totuși, s-a întâmplat într-o vreme a drepturilor excesive acordate minorităților și a funcționării țării în Uniunea Europeană. La ce ne-am mai putea aștepta? La arestare și, poate, la exil, că împușcarea se pare că este interzisă prin lege.

O elevă din Covasna, care a simțit nevoia să-și afirme decent și normal identitatea națională, într-o zi a manifestării excesive a maghiarismului xenofob, ne-a dat o lecție de neuitat, nouă, tuturor românilor, mai vârstnici, diplomați, temători, îndurători și fraieri.

Sabina, care și-a încins fruntea cu tricolor când afară fluturau cu ostentație faldurile unui steag prin care se încearcă identificarea unui ținut inexistent, a devenit un simbol național. Sabina, calmă și clară, cuminte și rațională, a spus

Țară cu tricolorul smuls de pe frunte

poporului român că ea nu-i urăște pe unguri, căci trăiește printre ei, ci urăște ura ungarilor față de români. Ea respinge extremismul xenofob și revizionist, ceea ce ar trebui să exprimăm și noi, ceilalți, mai clar și mai des. Este timpul să ne trezim până nu este prea târziu și să cerem autorităților române fermitate, lege și dreptate, nu toleranță dulceagă și frică permanentă că vom fi puși la colț. Pentru că aici s-a ajuns în învățământul atât de viciat în ultimele decenii, încât statul român, noi, majoritatea

arborat de o româncă în România, și honvezii cu pană de cocoș din timpul Dictatului de la Viena? Ce diferență este între gândirea ei, chipurile didactică, și politica prim-ministrului Tisza, din perioada dualismului? Niciuna! Ba aș zice că atunci, când Ardealul îl stăpâneau ei, femeile noastre ne purtau tricolorul la brâu și ei n-au îndrăznit să li-l taie. Ne-am zgrăvit cerul cu sfinți din biserici în culorile estompate și ei n-au îndrăznit să ni le mai ardă, deși erau considerați schismatici. Și acum, în plină democrație și libertate europeană,

ce ni se întâmplă?

Este o lecție ce ar trebui s-o învățăm. Gestul Sabinei ne spune că politica pașilor mărunți spre autonomie teritorială etnică, întâi a celor două județe și jumătate, apoi, încet-încet, a întregului Ardeal, și a unirii cu Ungaria, este o realitate. Suntem orbi, dacă nu vedem ce se întâmplă! Suntem prea naivi, dacă ne rușinăm când unii ne spun că suntem depășiți și retrograzi. Extremiștii unguri și politica naționalistă a Ungariei nu sunt apreciați așa. Oare de ce? Sabina ne spune că ungurii știu din istorie că și imperiile au un sfârșit și că de pe ruinele lor se nasc alte imperii.

Uniunea Europeană nu este prea solidă, nu știm dacă va rezista. Oricum, nu e veșnică. Dar atunci când se va desface, indiferent când, nu e bine să ne găsească cu autonomii de acest fel, cu regiuni și provincii gata federalizate. Ne paște

soarta Iugoslaviei prin exponentul ei cel mai reprezentativ: Kosovo. Să nu ne imaginăm că acea provincie va rămâne mereu așa și că nu va fi absorbită de Albania.

Ce este și mai dureros și greu de acceptat este atitudinea unora dintre noi, românii, care au pretenții de nouă intelighenție. De dragul căror idei generoase poți tu, Sorin Ioniță, să ataci eleva din Covasna pentru gestul ei? Ce te mână în această luptă? De la președinte nu ne așteptam la nicio reacție, că el este european, dar de la intelectualitatea română avem pretenția să fi aflat, măcar uitându-se la Franța și Germania, că nu putem fi doar europeni, fără să fim români.

Gestul Sabinei mai are o semnificație. Ne-a ridicat vâlul de pe ipocrizie, spunându-ne că educația sectară, xenofobă, pe principiul disprețuiește-i pe

zdrențăroșii de valahi, a prins la foarte mulți dintre tinerii maghiari. Dintre ei se vor ridica noii lideri, viciați până în măduva oaselor de Trianon și redefinirea granițelor. Pentru ei, ca și pentru Tokes, desființarea frontierelor prin mult visatul spațiu de liberă trecere și circulație nu are nicio valoare. Ei încă visează, dincolo de orice realități, să mute granița peste istorie și să o fixeze pe crestele Carpaților.

Oare cât vom mai lăsa otrava să îmbibe paginile manualelor școlare și minciunile politico-istorice să întunece mințile tinerilor?

Sabina, draga noastră Sabina, noi, bătrânii soldați ai armatei române, care ne-am luat sarcina voluntară de-a avea grijă de mormintele și monumentele soldaților căzuți pentru patria al cărei tricolor ți l-ai legat peste frunte, îți mulțumim din toată inima. Nu vă lăsați călcați în picioare, nici intimidați, nu fiți agresivi și nu uitați să fiți români. Altfel, toate numele părinților voștri de pe crucile din cimitire vor fi traduse în ungurește, cum se întâmplă cu cele ale soldaților români, în acest ținut așa-zis secuiesc, locuit doar de 500 de secui, după recensământ, ce se crede atât de democrat și european.

Dumnezeu să ne ajute tuturor și țării noastre să rămână întreagă și în picioare! ■

General de brigadă (rez.)
Grigore BUCIU

AMBIENTAREA MONUMENTELOR

După '90, în foarte multe localități din țară s-a înălțat, acolo unde nu era, un monument al eroilor căzuți în războaiele duse de armata română. Pentru ca amplasamentul să fie cât mai impozant, dar și pentru a câștiga simpatia localnicilor, primarii au făcut demersuri pentru a achiziționa piese de tehnică de luptă aflate odată în dotarea armatei. În majoritatea cazurilor, solicitările le-au fost aprobate, mai ales că, după repetatele etape de restructurare și reorganizare a armatei, sute de astfel de piese au fost scoase din uz și se află depozitate în centre înființate cu această destinație. Dar, beneficiarii nu au fost întotdeauna mulțumiți. Ba, unii au renunțat la solicitare când au aflat că trebuie să scoată din vistieria localității o anumită sumă.

De ce să plătim, de ce piesele respective nu ne sunt repartizate prin transmitere fără plată?

Această întrebare sintetizează, într-un fel, nemulțumirile despre care am amintit mai sus. Pentru un răspuns calificat, ne-am adresat șefului Secției valorificări echipamente și materiale din cadrul Comandamentului logistic întrunit, colonel Mihai Chirilă. Așa am aflat că, de fapt, piesele de artilerie solicitate se transmit fără plată instituțiilor publice. Ceea ce se plătește este contravaloarea transportului în vederea demilitarizării și demilitarizarea. Prin urmare, aceia care spun că MAPN își rotunjește bugetul propriu prin încasarea costurilor aferente celor două

activități fac o mare greșală. Sumele respective intră la bugetul de stat, nu la cel al ministerului.

Conform prevederilor art.28 alin.(1) din Instrucțiunile de aplicare a Regulamentului privind organizarea procedurilor pentru valorificarea bunurilor aflate în administrarea MAPN, aprobate prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.99, publicat în *Monitorul Oficial, Partea I nr. 685 din 12/10/2009*, tehnica de luptă demilitarizată, precum și alte

echipamente ce nu mai sunt de folos armatei pot fi transmise fără plată către: alte instituții publice, asociații neguvernamentale de utilitate publică, unități/asociații de cult aparținând cultelor religioase recunoscute în România. Reprezentanții acestora trebuie să se adreseze Secției tradiții și cultură militară (STCM) din SMG. Cererea înaintată acestei structuri, al cărei model se găsește pe site-ul MAPN, trebuie să fie însoțită de două-trei fotografii ale monumentului ce urmează a fi ambientat și o imagine de ansamblu a amplasamentului. Pe lângă adresa exactă a monumentului respectiv, trebuie precizate faptele evocate prin construirea acestuia. O comisie constituită la nivelul STCM analizează și decide modul de soluționare a cererii, apoi, într-un timp scurt, solicitantul este înștiințat asupra rezoluției. De menționat este faptul că nu se aprobă cererile de repartizare a armamentului de artilerie pentru monumentele a căror construcție nu este finalizată.

Demilitarizarea tehnicii aflată în unități subordonate CLÎ se face la Sibiu și la Târgoviște. Colonelul Chirilă ne-a spus că, anul trecut, au fost aprobate 26 de cereri, pentru 52 de tunuri cal. 76 mm. Unul dintre solicitanți, nefiind de acord cu plata, a renunțat.

Facem precizarea că procedura de transmitere fără plată s-ar putea să sufere, în viitorul apropiat, unele modificări. Deocamdată, pentru tunuri cal. 76 mm, contravaloarea transportului și demilitarizării, executată la Sibiu și Târgoviște, este de 4.692 lei pe bucată, cu TVA inclus. ■

Irina-Mihaela NEDELCU

Ec. Nicolae
Popa

La 1 decembrie 2018 se împlinesc 100 de ani de la înfăptuirea Marii Uniri. Pentru sărbătorirea acestui eveniment important din istoria românilor au fost lansate diverse inițiative, toate din partea societății civile. Astfel, în municipiul Alba Iulia a fost constituit, la 26 iunie 2012, **Comitetul de inițiativă pentru ridicarea, la Alba Iulia, a Monumentului Marii Uniri**, având în componența sa: reprezentanți ai autorităților locale, oameni de cultură, istorici, reprezentanți ai Societății cultural-patriotice „Avram Iancu”, ai Asociației Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră, ai Fundației „1 Decembrie 1918” și ai Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”. Scopul principal al Comitetului de inițiativă este acela de a conlucra cu autoritățile locale și cele ale Guvernului pentru demararea demersurilor prevăzute de legislația în vigoare, astfel încât la 1 Decembrie 2018, când vom sărbători centenarul Reîntregirii

Ansamblul Monumental al Marii Uniri

va fi inaugurat în anul 2018 la Alba Iulia

– ne asigură domnul Nicolae Popa, președintele Comitetului de inițiativă

Neamului românesc, să fie inaugurat la Alba Iulia Monumentul Marii Uniri din 1 Decembrie 1918.

Pentru a afla amănunte despre această inițiativă, ne-am adresat **domnului Nicolae Popa**, economist, președintele Comitetului de inițiativă pentru ridicarea, la Alba Iulia, a Monumentului Marii Uniri, care ne-a declarat următoarele:

- După cum se știe, după anul 1918 au fost mai multe inițiative pentru ridicarea, la Alba Iulia, a unui Monument al Marii Uniri. Din diverse motive, niciuna nu

a fost finalizată. Nu e locul să discutăm acum despre aceste eșecuri. Ceea ce vreau să subliniez în acest moment este faptul că inițiativa noastră prinde rădăcini. Până în prezent au fost obținute toate aprobările necesare ridicării **Ansamblului Monumental al Marii Uniri**. Este pentru prima dată când avem aprobat certificatul de urbanism, care înseamnă de fapt certificatul de naștere al oricărei lucrări. Este pentru prima dată când se stabilește amplasamentul cu toate anexele de rigoare; este pentru prima dată când există o hotărâre a consiliului local al municipiului Alba Iulia pentru construirea Monumentului Unirii. Proiectul monumentului există: concursul organizat de Ministerul Culturii, cu câțiva ani în urmă, a desemnat câștigătoare lucrarea artistului plastic Ion Buculei. Monumentul va fi realizat numai din piatră.

Sper ca în cinci ani să reușim să realizăm acest proiect. Cu sprijinul cetățenilor, al oamenilor de bine, al patrioților – eu sunt convins că încă mai sunt patrioți în țara asta

– vom reuși. În primul rând, vom organiza o subscripție publică, mergem pe principiul "Dați un leu pentru Ateneu!", așa cum a fost deviza subscripției publice pentru construirea Ateneului Român. În al doilea rând, ne bazăm pe Ministerul Culturii, unde ni s-a promis că, în momentul în care avem toată documentația prevăzută de lege, proiectul va fi inclus în bugetul de stat pe anul în curs. Nu poți să soliciți sprijin din partea guvernului fără niște soluții clare: certificat de urbanism, aprobarea consiliului local, locul de amplasare, proiectul tehnic, avizul Ministerului Culturii. Sperăm să parcurgem cât mai repede pașii tehnici și să finalizăm documentația.

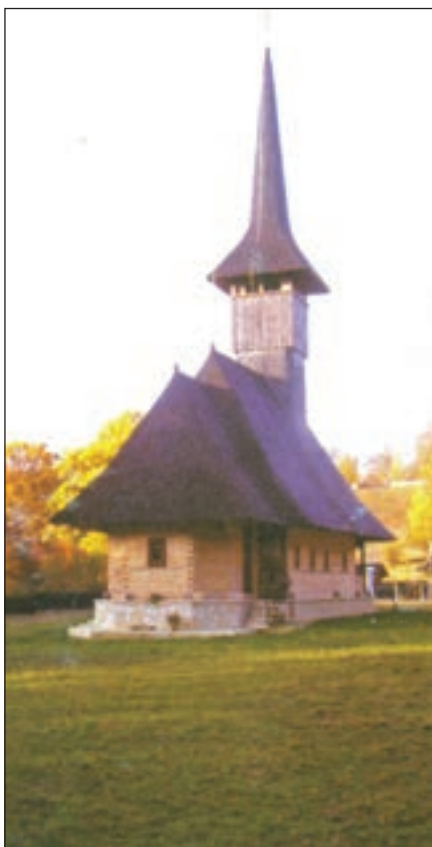
Ridicarea acestui monument la Alba Iulia este, după părerea mea, o reparație morală. Nu se poate ca un eveniment atât de important din istoria românilor să nu aibă un monument, un simbol. Este rușinos la urma urmelor pentru toate generațiile care au fost de la 1918 încoace că n-au reușit să identifice soluții pentru realizarea acestui monument. Și astăzi sunt probleme. Sunt unii care se dau mari patrioți, dar n-au făcut nimic până acum. De 20 de ani se tot ceartă. Fie că nu sunt de acord cu monumentul, fie că nu sunt de acord cu autorul monumentului, fie că au ei alte idei. Noi am discutat cu istorici, cu oameni de cultură, pentru a ne prezenta o privire de ansamblu asupra acestui monument, ce trebuie să simbolizeze el.

Este o răspundere foarte mare, pentru că este vorba, în fond, de monumentul națiunii române. Un monument care eternizează idealul cel mai scump al românilor: Unirea. ■

Dialog cu cititorii

Mănăstirea Cireșoaia

Protos Claudiu Constantin Panțiru, Mănăstirea Cireșoaia Cuviosul Eftimie cel Mare, Tg. Ocna. Admirație, cucernice părinte, pentru râvna pe care o puneți întru cinstirea memoriei celor căzuți la Cireșoaia, localitate intrată pe vecie în istorie în anul de foc 1917, în războiul pentru reîntregirea neamului românesc. Apelul dvs., de a fi sprijinit în obținerea a două piese de artilerie de la Ministerul Apărării Naționale, care să fie amplasate lângă monumentul ridicat,

aici, în memoria eroilor, a fost transmis mai departe. Să avem încrederea că Bunul Dumnezeu îi va călăuzi spre cele cuvenite pe cei îndreptățiți să vă asculte ruga! Publicăm alăturat imaginea mănăstirii pe care ați cititorit-o.

Chemarea Unirii

Nușa Cantemir, Pitești.

Felicitări pentru activitatea pe care o desfășurați, ca vicepreședinte, în fruntea Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, filiala Argeș. Am reținut că tatăl dvs., sculptorul N. M. Nica, veteran de război, a luptat pe frontul celui de-al Doilea Război Mondial. Transcriu, pe scurt, din scrisoarea dvs.: *Născut la 7 februarie 1917, în comuna Făgețelu, sat Chilia, jud. Olt, tata a făcut primele patru clase primare în satul natal, după care a plecat la București, cu un frate mai mare, dogar de meserie, să-și caute de lucru și să învețe o meserie. În anii 1936-1938 a lucrat ca tâmplar la Muzeul satului „Dimitrie Gusti” din București, după care s-a întors acasă pentru a se pregăti de armată. La 1 martie 1939, împreună cu vărul său, Nica D. Dumitru din Ciorîca, a plecat pe jos la Slatina. Când au ajuns la poarta cazarmii Regimentului 3 Olt, santinela le-a spus: „Cine intră, nu mai iese!” De frică, s-a mai plimbat prin oraș, apoi a revenit la cazarmă. A făcut o parte din stagiul militar în acest regiment. Din 22 iunie*

1941 până la 24 noiembrie 1943 participă pe front cu Regimentul 53 Artilerie, având gradul de caporal. A lupta apoi la Sevastopol, Kerci, Perikop, Feodosia, Baccisarai și în alte locuri din Crimeea. La 24 noiembrie 1943 a căzut prizonier la sovietici, fiind ținut în lagărele sovietice de la Armavir, Novorosiisk și Krasnodar până la 25 mai 1948. A fost decorat cu medalia „Bărbăție și Credință” cu spadă, clasa a II-a (I.D. nr. 2503/13.09.1943).

Am mai reținut din scrisoarea dvs că, la 1 decembrie 2012, împreună cu un grup de iubitori ai istoriei noastre naționale, ați organizat o excursie la Alba Iulia, unde ați dus mesajul tatălui dvs, și al argeșenilor: „Veniți, veniți, vă cheamă Nemurirea!”. Admirabile inițiativele dvs. Din păcate, ilustrația pe care ne-ați trimis-o (copii xerox) nu poate fi publicată. La bună vedere!

Păcat, mare păcat!

Colonel Mitică Chiriac, Focșani. V-aș fi recunoscător – ne scrieți dvs. – dacă ați publica acest mic omagiu adus unui brav veteran de război. Iată-l: *Acum, la bătrânețe, nu am crezut că o să particip, fără voința mea, la o așa mare înjosire a unui om de 89 de ani, un brav veteran de război, Alexandru Verbița, președintele subfilialei ANVR din comuna Suraia, județul Vrancea. Recunosc cu mâna pe inimă că sunt onorat, mândru și fericit că l-am cunoscut pe „nea Lixandru Verbița” din Munții Vrancei, om bun la suflet*

ca pâinea coaptă în cuptorul casei, dar și cu o noblețe arhaică, moștenită din străbuni. Este peste puterea mea de înțelegere comportarea jignitoare a acelor „trimiși” ai puterii politice și nu pot să cred că Bunul Dumnezeu nu i-a trăsnet, acolo, în mijlocul drumului, în fața casei acestui om, când, lipsiți de orice elementară considerație, bun simț și venerație față de părul său alb și de urmele săpate adânc pe chipul acestui erou în viață, l-au umilit în așa hal, punându-l să jure, cu mâna pe Biblie, aruncată, în desconsiderare, pe capota unei mașini, învinuindu-l că și-a exercitat dreptul legitim, democratic, de a vota la referendum.

Acești pitici, trimișii unor politicieni vremelnici, au primit pe merit o lecție de viață și de demnitate din partea unui om care a trăit urgiile războiului. O lecție care i-a silit să plece cu capetele plecate din fața distinsului veteran de război!

Corneliu Cristea, Onești, jud. Bacău: *M-aș bucura mult dacă s-ar găsi spațiu pentru evocarea unui erou căzut în zilele revoluției din decembrie 1989. Apariția acestui material în revistă l-ar bucura și pe tatăl eroului Sabin Fănică Agache, ajuns la o vârstă înaintată și într-o stare sufletească ușor de înțeles după moartea feciorului său.*

Am reținut materialul pentru publicare. Așteptăm fotografiile celor două documente fie în format electronic, fie prin poștă.

General de brigadă (r) Gheorghe Feraru, Lugoj. Articolul dvs. despre generalul erou Dimitrie Petrescu Tocineanu ar putea să apară în numărul

următor al revistei, cu condiția să ne trimiteți cât mai repede ilustrația corespunzătoare. Ne pare rău, nu putem valorifica în niciun fel fotografiile xeroxate. Este în interesul redacției, dar și al autorilor, ca imaginile publicate să apară în condiții cât mai bune.

Retragerea de la Cerna

Radu Petrescu, București:

În calitate de proaspăt prieten al revistei păstorite cu multă dragoste de D-voastră și colectivul care vă ajută, m-am gândit că ar prinde bine și rememorarea grelelor încercări prin care a trecut Grupul de la Cerna în toamna anului 1916.

Ca nepot al unui apropiat al cărturarului Nicolae Iorga, preot militar distins cu Ordinul Coroana României datorită participării la întreaga campanie (1916-1919), vă propun să includeți la această rubrică și modesta recenzie pe care acesta a făcut-o în 1940 asupra cărții locotenentului Nicolae Defleury, *Retragerea de la Cerna*, în textul olograf, identificat de mine, adăugat pe coperta interioară a cărții, printre cele 2-3 (dintr-o bibliotecă cu 3.000 de volume!) ajunse cu mare greutate în posesia mea după vandalizarea sălbatică a locuinței bunicilor mei de către sătenii „eliberați” de revoluția din decembrie 1989.

Publicarea acestei recenzii ar reprezenta un omagiu binemeritat adus tardiv memoriei tuturor celor care au contribuit prin jertfa lor și a familiilor lor la realizarea României întregite.

"Cartea despre "Retragerea de la Cerna" pe care și Dl. Profesor Iorga o menționează în articolul de fond din 08.04.1940 cuprinde povestea rezistenței dârze a glorioasei divizii, părăsite, de la Cerna.*

Autorul, Dl. Defleury, din Craiova, el însuși ofițer combatant în acea unitate, ocolind atitudini de patriotardism, de paradă, descrie într-un cadru de cumpătate stilistică, calmul cel mai netulburat cu care această vitează frântură de oștire a înfruntat, luptând până în ultima clipă, cu toate urgiile izolării, "păstrând onoarea steagului ca simbol al voinței care nu se pleacă".

Nereușita retragerii – dramele descrise – nu vine de la actul de pasivitate colectivă, ci de la imposibilitățile de fapt ale depărtării grosului armatei noastre, retrasă din Oltenia lui 1916, și tăierii comunicațiilor ocupate de inamic.

Prizonieratul de la Soproniek e înfățișat prin admirabila solidaritate a ofițerilor trăiți în lagăr.

Traiul din lagăr: atitudini de demnitate națională și morală împărtășită și părtinită pe ascuns de însuși comandantul lagărului, un român ardelean, scene ca cele ale plecării în țară pe drumul lașului, liberați prin Bucovina, sub privirea indiferentă a oficialității din Moldova lui 1917, în contrast cu omenia femeilor și sătenilor din Burdujeni care spală obrazul oficialităților absente de la primirea acestor eroi reînțorși din captivitate, sunt scene prinse cu dibăcie literară și puternic simț de observație.

Cartea D-lui Defleury merită a fi citită ca prilej de îndemnuri morale și ca recreație sufletească.

Preot-prof. căpitan asimilat Gheorghe I. Cotenescu" ■

*Titlul complet al cărții: Nicolae Defleury, *Divizia de la Cerna. De pe front în captivitate, 1916-1918, amintiri-gânduri-impresii*, Editura Ramuri, Craiova, 1940.

Rubrică realizată de Colonel (rez.) Dumitru ROMAN

O scrisoare pe adresa ANCE „Regina Maria”

Domnule Director,

Vă aduc la cunoștință o problemă care mă neliniștește de câțiva ani buni. La noi în orașul Bârlad nu avem Monument al eroilor căzuți în ultima conflagrație mondială. Din această cauză, ceremonia de depunere de coroane de flori are loc la cimitirul Eternitatea, la Monumentul eroilor din Primul Război Mondial, 1916-1918.

Colonelul Bălănescu Ioan și dr. Teodorescu, care s-au zbatut pentru ridicarea unui monument, nu mai sunt în viață. Nu pot să cred că odată cu moartea acestor bărlădeni inimoși a murit și inițiativa lor. La adunarea din 5 aprilie 2013, de la Cercul Militar, am întrebat care mai este situația monumentului. Răspunsul primit: nu sunt bani!

Când s-a lansat inițiativa de a se ridica

monumentul, eu – și cred că și alți cetățeni – am dat suma de 100 lei. Nu este o sumă mare, dar dacă fiecare locuitor ar da după puterea și vrerea lui, am putea strânge suma necesară. Eu nu cred că un oraș ca Bârladul, care are circa 60000 de locuitori, nu poate ridica un monument în memoria celor care și-au dat viața pentru Țară.

Eu nu dau vina pe nimeni, dar cred că e multă delăsare în această chestiune. De aceea, doresc să interveniți la organele administrației locale pentru a se ridica acest monument așteptat de peste 60 de ani.

Cu stimă și profund respect, ■

*Maior în retragere Gheorghe V. Anton
Str. Tudor Vladimirescu nr. 158, Bârlad, jud. Vaslui*

100 DE ANI!

În ziua de 5 februarie 2013, orele 11.00, la Techirghiol, reprezentanții primăriei, bibliotecii, școlii și parohiei locale, ai Asociației Naționale Cultul Eroilor "Regina Maria", filiala Constanța, și prof. dr. Costin Scurtu, directorul Muzeului Militar Național „Ferdinand I”, filiala Constanța, au sărbătorit cu un fast decent, emoționant și sincer, cele 100 de primăveri (și 3 ore, nota sărbătoritului!!!) ale domnului Stoica Dragomir, pe care toată lumea îl știe de *Nea' Mircea, croitorul!*

Domnul nostru, emoționat peste măsură, ne-a povestit cu șarm, cu umor chiar, despre vremea când avea să vină în Techirghiol, tare demult, pe un 3 septembrie (știa și ora!), despre cum s-au schimbat 30 de primari de-a lungul vieții sale, despre nepoți sau despre cum a croit haine pentru Mircea Eliade, un obișnuit al Techirghiolului, și alte nume de marcă...

A trecut prin cele două războaie

mondiale. Din primul, copil fiind la Călărași, își mai amintea că bunicul său, Vasile, avea în gazdă doi ofițeri francezi de la Misiunea Berthelot, care vorbeau stâlcit românește și mai mereu îl întrebau: „*Monsieur, cum să te strigăm: Fasole sau Fasile?*” Iar nepotul, care începuse să priceapă, se prăpădea de râs!

Umorul se mai topea când ne apropiam de participarea la cel de-al Doilea Război Mondial, cu manevrele din Caliacra, frontul, familia lăsată de izbeliște... Cruzimi, suferințe, sacrificii.

Acum s-au adunat copiii, nepoții, strănepoții, vecinii prieteni, cei care-au mai rămas... Colegii de generație care au fost de față au spus cu tărie că n-au decât 92 sau poate 93 de ani, dar au de-acum un model...

La eveniment, dirijat impecabil de domnul primar Adrian Stan, au mai participat șapte veterani (semn că nămolul de Techirghiol chiar este eficient!), care au fost distinși cu Diploma de Onoare a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, Filiala Constanța.

În această zi, însorită din cale-afară, s-au pus bazele unei colaborări între Primăria Techirghiol, Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria”, filiala Constanța, și Muzeul Militar Național „Ferdinand I”, filiala Constanța, care se va finaliza cu deschiderea unui muzeu al istoriei locale, care va avea un spațiu destinat cinstirii memoriei eroilor din acest colț de țară. ■

Dan NICOLAU

Generalul aviator în retragere Ion Dobran a împlinit 94 de ani!

“Am visat aripi și mi le-am trăit!”

La 5 februarie 2013, generalul aviator în retragere Ion Dobran a împlinit 94 de ani. De peste cinci ani, domnia sa a fost elogiat și sărbătorit la Fundația “Erou căpitan aviator Alexandru Șerbănescu”. Acest eveniment aniversar reprezintă o onoare pentru mine, este un privilegiu oferit în fiecare an care trece și ne îngăduie să-l sărbătorim încă o dată și încă o dată ... Consider că niciun efort nu este prea mare atunci când la capătul lui întâlnești o viață dedicată zborului, iar noi, puțin câte puțin, construim edificiul recunoștinței, aducând în sfera cunoașterii personalități și simboluri. Domnul general Ion Dobran este ultimul pilot de vânătoare, în viață, care a făcut parte din Grupul 9 Vânătoare.

Pentru această aniversare, pe care am numit-o “Am visat aripi și mi le-am trăit!”, dăruiesc cititorului un mesaj emoționant, de profunzime în conținut și în timp, rostit de domnul general aviator Ion Dobran în urmă cu patru ani.

General aviator în retragere Ion Dobran: *Profund emoționat, vreau să vă spun câteva cuvinte.*

Viața fiecăruia dintre noi, practic, este un roman, descris în mai multe capitole. Zodia Vărsătorului în care sunt născut îmi va dăruia peste nouă zile vârsta de 90 de ani, care nu este chiar Everestul, ca înălțime, dar este pe aproape și acești ani îi păstrez și îi memorez și îi înșir cu dragoste în niște mătăanii și îi depăn, an după an, una câte una, șirag de mătăanii, mătăanii mele...

Aș vrea să punctez, în materie de viață, câteva momente. Mult, mult în urmă, coboară amintirea în anul 1923, dacă îmi aduc bine aminte, ultima care coboară în direct este figura unei bătrâne albe la față, cu ochi albaștri, care era bunica mea, crescută în Mehedinți, și care, cu bunătate, când făceam câte ceva rău, mă acoperea cu “prebul” (fusta) ei și mă ferea de sancțiunile care mi se cuveneau. Anii trec și se

desfășoară încet, încet și ajungem în 1927. Peste țară se întinsese, ca în "Corbul" lui Edgar Allan Poe, o tristețe, peste tot erau drapele negre... murise Ferdinand, Regele... Întregitorul. Dar, tot atunci peste Ocean trecuse un avion pilotat de un american. Era vorba de "Spiritul Sfântului Ludovic", așa se chema avionul și era pilotat de Lindbergh.

Merg mai departe, pentru că deapăn anii aceștia mai încoace, și ajung la anul 1933. De la fereastra unei clădiri de pe Calea Griviței nr. 288 vedeam o confruntare de stradă. Gardieni îngenuncheau din loc în loc și trăgeau focuri de pistol către niște muncitori. Era marea grevă de la Grivița Roșie...

Încet, încet, anii curg și mă întâlnesc cu primul avion. Pe platoul garnizoanei de la Târgu Mureș aterizase un avion. Am alergat să văd această minune. Eram dezamăgit pentru că era făcut din lemn, din pânză și din sârme. Totuși, a fost primul avion pe care l-am văzut și care, practic, mi-a hotărât soarta și am rămas în aviație. Puțin mai târziu, în 1935, m-am înscris la ARPA (Asociația Română pentru Propaganda Aviației) și m-am abonat la ziarul timpului "Cerul Nostru", din care aflam o mulțime de evenimente.

Puțin mai târziu se contura umbra războiului. Amiralul Balbo, un italian, făcuse ocolul lumii cu o escadrilă de hidroavioane. Erhart încercase ocolul pământului și căzuse undeva. În Franța, Alain Bouche ridica ideea de zbor și cu un avion „Rafale” bătuse recordul lumii la viteză iar, în America, româncea Smaranda Brăescu bătuse, de asemenea, recordul mondial, sărind cu parașuta cu deschidere joasă, stabilind unicul record mondial al unei femei pe timpul acela. Timpul a trecut și s-au apropiat zilele

Afișul
privind
sărbătorirea
generalului
Ion Dobran

războiului, din anii 1941-1945. Țara noastră nu avea de ales decât între două rele și am ales una dintre cele două rele. Partidele istorice ne-au spus prin vocea unui pilot: "Mergem până la Nistru!". N-a fost așa, pentru că victoriile uriașe ale germanilor în prima parte: Polonia căzuse în 18 zile, Franța căzuse în 40 de zile și Anglia, când era să cadă, s-au schimbat nemții și au declanșat planul Barbarosa în Răsărit și s-a creat un al doilea front... Despre război ce să vă spun, am mers înainte cu jertfe imense până la Stalingrad și ne-am întors. De fapt, decorațiile astea pe care le port ar fi trebuit să le port pe spate, pentru că au fost luate în retragere, nu în înaintare.

Au urmat ani sumbri, după război, în care devenisem "nea Ion", muncitor la Uzina Timpuri Noi. După 12 ani am reintrat în aviație și mi-a ajutat Dumnezeu să ajung până aici.

Am făcut un scurt tur al vieții mele, așa punctat. Sunt onorat în mod cu totul și cu totul deosebit și îmi dați voie să aduc din nou mulțumirile mele fundației și doamnei director (n.r.: director de școală parteneră a fundației în programul educațional). Nu am fost pregătit cu nimic să fac față unei asemenea întâmplări (n.r.: acord semnat și ștampilat ca școala să

poarte numele domnului Dobran, la propunerea fundației). Mă bucură faptul să cunosc o serie de prieteni, să văd cunoscuți dintre mai tinerii din sală, pentru că privind în urmă, scaunele generației mele au rămas libere. Mai sunt doi, trei sau patru... câțiva care le mai ocupă. În rest toți au trecut Dincolo. Vă mulțumesc!"

Cuvântul a fost rostit miercuri, 28 ianuarie 2009, la Fundația "Erou Căpitan Aviator Alexandru Șerbănescu". Sâmbătă, 2 februarie 2013, la Cercul Militar Național, sala "Ștefan cel Mare", fundația l-a sărbătorit pe venerabilul zburător la împlinirea vârstei de 94 de ani. La eveniment au participat personalități militare active, în rezervă și în retragere, istorici, scriitori, profesori, elevi, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale din domeniul aviației, veteranilor de război și Cultului Eroilor. În numele fundației pe care o conduc, le mulțumesc tuturor participanților. La mulți ani, domnule general Ion Dobran! ■

Eleonora ARBĂNAȘ
Președintele Fundației "Erou
Căpitan Aviator Alexandru
Șerbănescu"

Generalul și sergentul!

Somptuosul restaurant „Baba Novac” a găzduit unul din marile evenimente de suflet ale Craiovei – „Ziua Persoanelor Vârstnice”, la care au participat peste 200 de invitați. Organizatorii – Florin Dobre, președintele Consiliului Județean al Persoanelor Vârstnice; general de brigadă în retragere Ionel Popa, președintele Filialei ANVR; general de brigadă (r) ing. Gheorghe Grecu, președintele Filialei „Mihai Viteazul” Dolj a ANCMRR, și colonel (r) Grigore Pășărin, președintele Filialei „Frații Buzești” a ANCE „Regina Maria” – au hotărât ca între numeroșii invitați la festivitate să strălucească și doi veterani de război: **generalul**

maior (r) Marin Gustav Ciprian, Cavaler al Ordinului „Mihai Viteazul”, și **sergentul t.r. (r) Marin Dumitrescu**, ambii însumând două secole de viață plină de trudă și eroism.

Generalul maior (r) Marin Gustav Ciprian a intrat în al doilea secol al vieții sale cu trupul adânc brăzdat de sechelele războiului de acum șapte decenii, dar și de anii ce i-a adunat în ființa sa. Memoria, însă, i-a rămas mereu vie, mereu activă. Mărturie stau numeroasele tomuri scrise despre veteranii de război doljeni, în ale căror pagini sunt adunate meticolos atâtea povestiri ale sale despre faptele de vitejie în mijlocul cărora a fost

prezent. Cu siguranță că în cele peste o mie patru sute de zile și tot atâtea nopți de combatant, trăite în tranșee sau în pozițiile de tragere pe viscol și ger ori pe căldură caniculară, curajosul ofițer a avut parte de aprige încleștări cu un adversar deosebit de tenace și perfid. Departe de cei dragi de acasă, dar mereu însuflețit de Tricolorul românesc, sub ale cărui falduri lupta, a învins nu de puține ori chiar imposibilul, rămânând nemuritoare faptele de vitejie pe răbojul memoriei eterne. În Decretul nr 483 din 16 iulie 1942, prin care i-a fost conferit Ordinul „Mihai Viteazul” clasa a III-a, se arată: „Dorim a răsplăti meritele

Generalul în retragere Marin Gustav Ciprian (în mijloc)

Generalul in retragere Marin Gustav Ciprian cu mantia de Cavaler al Ordinului Mihai Viteazul

locotenentului Ciprian G. Marin, din Regimentul 54 artilerie, pentru bravura și spiritul de sacrificiu cu care a condus focul bateriei a III-a..."

Întâmpinat cu aplauze, bravul artilerist a spus: Tumultuoasele dumneavoastră aplauze îmi aduc în memorie salvele asurzitoare ale tunurilor din urmă cu șapte decenii, la Dalnik. Numai că, în vreme ce artileria semăna atunci moarte și durere, ovațiile din această feerică și amiabilă seară au darul să ne cheme la viață, să o trăim laolaltă în iubire și recunoștință. Vă mulțumesc pentru această sinceră prețuire!...

Așteptând, cu respectul cuvenit, clădit pe o aleasă instruire, să-și termine mesajul superiorul său, curajosul transmisionist, sergentul în retragere t.r. Marin Dumitrescu, exclamă cu modestie și smerenie:

Mulțumesc lui Dumnezeu că mi-a călăuzit pașii zi și noapte în cele mai grele încercări ale vieții; el și comandanții mei mi-au dat puterea și priceperea să răzbat prin hățișul plin de neprevăzut și pericole al vieții de combatant, dar și de cetățean al țării în care m-am născut și mi-a dat un nume... Fostul sergent își amintește cu emoție de mulțumirile comandanților pentru faptele sale de bravură în cele 780 de zile de combatant. A fost decorat cu medalia „Bărbăție și Credință” cu spade, clasa a II-a. Nu se desparte nicio clipă de insigna de veteran de război și o poartă cu mândrie pe locul sub care inima îi bate de atâta vreme pentru țara care i-a dat un nume. ■

Colonel (r) Sergiu PICIORUȘ

Sergentul t.r. Dumitrescu combatant în Regimentul 2 Cavalerie

Sergentul t.r. in retragere Marin Dumitrescu la un secol de viață

Generalul de justiție în rezervă dr. Gheorghe Emacu:

Am crescut într-un mare respect pentru muncă și patrie!

- Numele dumneavoastră are o sonoritate deosebită. Ce semnifică el?

- Deși mă trag dintr-un neam vechi de moldoveni, numele meu are o rezonanță, într-adevăr, aparte. Propriile cercetări privind etimologia numelui nu m-au dus la niște rezultate prea clare. O vreme am crezut că numele „Emacu” este extraordinar de rar și că, pe lumea asta, nu am fi decât noi, cei din familia mea, cu numele acesta. Dar, după apariția internetului, am descoperit că suntem mai mulți. Și, culmea, nici nu suntem rude!

Tata, bunicul și străbunicul au fost români moldoveni din zona Iașului, bunicul fiind chiar un ieșean foarte bogat. În perioada interbelică, avea păduri, ferme și chiar cumpărase un sfert din vechea piață „Sf. Spiridon”. Comuniștii l-au deposedat de toată averea, așa explicându-se și lipsurile în care am crescut mai târziu. Din fericire, nimeni din familia mea nu a avut de suferit în groaznicele închisori comuniste.

Mama se trage dintr-un neam polono-ucrainean, străbunicii mei

ajungând în România, în urma unei foamete cumplite care a afectat nordul Europei, acum mai bine de o sută de ani.

- Care sunt, domnule general, momentele care v-au definit drumul în viață?

- M-am născut într-o familie de muncitori: tata a fost operator chimist la Fabrica de Antibiotice, iar mama a lucrat ca țesătoare, vreme de patru decenii, la Fabrica de Textile din Copou. Aș putea spune că părinții au fost cei dintâi care mi-au insuflat respectul pentru muncă. Anii de școală m-au ajutat să acumulez cunoștințe și să-mi înțeleg rostul pe această lume. După absolvirea Școlii Generale din Valea Lupului, am urmat cursurile Liceului Economic din Iași, pe care l-am încheiat printre primii în anul 1973. În timpul liceului, am și primit o bursă de 430 de lei, bani pe care îi dădeam în totalitate în casă, pentru a-i ajuta, după puterile mele, pe toți ai mei.

Un rol important în formarea mea l-a avut sportul. Ca orice copil, am bătut și eu mingea pe maidanele din Valea Lupului. Mi-a

plăcut foarte mult și tenisul, pe care îl mai practic și astăzi! Dar jocul care mi-a ordonat mintea și a făcut din mine un om răbdător și foarte atent la detalii a fost șahul. În clasa a opta am ajuns campion al Iașului la șah! Cu timpul, am avansat până la categoria întâi și sunt convins că aș fi devenit și maestru al șahului, dacă nu aș fi ales alt drum în viață. Și acest drum a fost cariera militară. Dacă părinții m-au învățat respectul pentru muncă, armata m-a învățat respectul pentru Patrie!

- Când ați simțit atracția pentru meseria armelor?

- Deși, în familia mea, se poate vorbi de o tradiție economică, visul meu a fost altul. Aveam vreo 10 ani, când am văzut pentru prima dată, la televizor, o emisiune militară, intitulată „Pentru patrie”. Se difuza duminica. Am descoperit acolo un colonel pe nume Nicolae Cenușă, absolut remarcabil. Era scriitor, avea o ținută deosebită și vorbea extraordinar. De câte ori îl auzeam, simțeam un sentiment straniu, un imbold de a face ceva deosebit, ceva extraordinar în viață! Militarii

mi se păreau niște oameni strașnici, gata oricând să se sacrifice pentru Țară! Așa a început totul!

- Cum a evoluat cariera dumneavoastră profesională?

- După absolvirea Institutului Militar „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, în 1980, am ocupat diverse funcții, unele de comandă, în cadrul unor instituții de învățământ militar, dar și în structuri din cadrul Ministerului Apărării Naționale. Pentru că în 1992 am terminat și Facultatea de Drept a Universității București, am împletit cu succes cariera de militar cu cea de jurist, specializându-mă în Dreptul Internațional. Am lucrat, de asemenea, în administrație, mai întâi ca secretar general la Prefectura Municipiului București, iar după aceea în Ministerul Administrației și Internelor, ca Secretar de Stat și mai apoi ca Ministru Delegat pentru Administrație Publică.

- Vorbiți-ne despre familia dumneavoastră!

- Soția mea, Florina, își dedică mare parte a timpului și energiei venind în sprijinul mamelor și copiilor aflați în dificultate, ca director al Fundației „Hecuba”. De când am cunoscut-o, m-au impresionat la ea ținuta și sufletul ei bun. Copiii mei îmi sunt cei mai buni prieteni! Pentru mine, familia este extraordinar de importantă pentru că îți arată permanent că ai pentru ce să trăiești cu adevărat!

- Cariera profesională v-a purtat pașii prin țară, iar în ultimii ani ați îndeplinit funcții în special la București. Cum se vede orașul natal de la distanța Capitalei?

- După 1990, Iașul a pierdut

Născut la 13 octombrie 1958 în Iași. A absolvit școala generală în Valea Lupului și a urmat cursurile Liceului Economic din Iași. Întreaga sa carieră s-a întemeiat pe calitatea de tehnocrat, dobândită prin pregătirea și rezultatele profesionale recunoscute la cel mai înalt nivel. A fost distins cu Ordinul Meritul Militar, Clasa I și Ordinul Steaua României în Grad de Cavaler.

În ultimii 10 ani, după ce a fost trecut în rezervă din cadrele militare active ale Armatei României, a îndeplinit mai multe misiuni în administrația publică guvernamentală, cele mai importante fiind acelea de ministru delegat pentru Administrația Publică în Ministerul Administrației și Internelor (2003-2004) și secretar de stat pentru Relația cu Comunitățile Locale în același minister (2010-2012). Este membru al Uniunii Naționale a Avocaților - Baroul București, membru al Asociației Române de Drept Umanitar și președinte al Asociației „Bucuria celor necăjiți”.

În prezent este președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Cetățenie, instituție care veghează la redobândirea cetățeniei române de către cei îndreptățiți.

foarte mult! Ori de câte ori mă întorceam acasă din Capitală sau de unde mă mai ducea cariera militară și administrativă, trăiam un șoc. Dezinteresul care se vedea peste tot în Iași, mai ales din partea factorilor de decizie, mă uluia și mă indigna. În același timp însă, când priveam vechile clădiri, monumentele eroilor, parcurile, copacii cei bătrâni ai Iașului, Mitropolia, străzile și oamenii, mă încerca o imensă nostalgie și, preț de câteva clipe, redeveneam adolescentul de altădată. Cred că ieșenii, și eu mă număr printre ei, ar putea să facă mai mult pentru ca Iașul să se schimbe în bine! Să-și păstreze aura de altădată, de capitală culturală a Moldovei. Eu sunt convins că, prin revigorarea mediului economic, prin promovarea proiectelor europene și a celor finanțate de la bugetul local, Iașul va reveni acolo unde îi este locul, adică va redeveni Capitala Moldovei. Mai ales, dacă, și în contextul proiectului regionalizării, vom ști să fructificăm toate avantajele pe care le avem. Mă refer la educație, avem resurse umane extraordinare, poate nu îndeajuns valorizate. Mă refer la Iașul spiritual, fiindcă aici bate inima întregii Moldove, de dincoace și de dincolo de Prut! Mă refer la Iașul cultural. Câte orașe se mai pot lăuda că au dat țării atâția oameni mari?

- Sunteți, din păcate, printre puținii ofițeri angajați în viața politică.

- Eu sunt convins că, dacă ofițerii care au trecut în rezervă în primii ani după revoluția din decembrie 1989 ar fi intrat în politică, altfel ar fi arătat acum societatea românească. În ce mă privește, am fost un tehnocrat foarte bine

apreciat și mă mândresc cu asta! Provin din zona lucrurilor clare și bine făcute. Nu îmi plac deloc promisiunile fără acoperire și nici să-mi dau cuvântul știind dinainte că nu-l voi respecta. Consider că mai bine spui un adevăr care te costă, decât o minciună care, deși pentru moment te salvează, mai târziu îți aduce prejudicii imense. Această dimensiune a personalității mele vreau să o fructific și ca om politic. I-am apreciat întotdeauna pe cei de la care ai ce învăța, pe cei care nu precupețesc efort și competență în a veni în ajutorul celor mai slabi. Am avut de învățat numai de la cei care au activat pe scena politică în ultimele decenii în interesul Patriei, al Tricolorului, al Neamului românesc și al credinței strămoșești. Politicienii, conducătorii, care s-au pus în slujba poporului – mă refer la cei de la care am avut de învățat – vor rămâne în conștiința acestui neam. De alții s-au lipit uitarea, oprobiul public și ...blestemele celor mulți. Noi, românii, nu am fost niciodată bogați, deși mulți alții – prea mulți! – s-au îmbogățit pe spinarea noastră. Așa cum mai spunea cineva, nouă ne lipsesc 100 sau măcar 50 de ani de imperialism. Dacă ne-am fi scris istoria cu mai multă hotărâre, sunt convins că azi ne-ar fi fost bine. Din păcate, după 1990, deși pentru mulți dintre noi a renăscut speranța într-o lume mai bună, nu toate aspectele vieții de zi cu zi s-au ameliorat, așa cum credeam în decembrie '89. Încă nu avem o clasă de mijloc puternică, responsabilă și implicată în viața comunității. Sunt încă prea mulți oameni săraci în România! Eu cred că viitorul va depinde de trei factori: apă, hrană și energie. Dacă nu acționăm încă de pe acum în direcția corectă,

vom avea de întâmpinat, nu doar noi, românii, ci întreaga omenire, dificultăți imense. În următorii ani, rezervele de apă vor deveni la fel de problematice precum rezervele de petrol. Iar cine nu va avea apă, nu va avea nici hrană. Doar de noi depinde să ne asigurăm viitorul!

- Ca și soția dumnevoastră, sunteți implicat în mai multe activități sociale...

- Pentru că nu suport indiferența, m-am implicat ori de câte ori am avut timp și în acțiuni sociale și caritabile. Sunt de mai mulți ani președintele unui ONG – „Bucuria celor necăjiți” – și împreună cu mai mulți oameni de bine am încercat să facem ceva bun pentru românii cu posibilități materiale mai reduse. Mă întristează faptul că sunt atât de mulți oameni săraci în România, dar mă indignează și mai mult faptul că avem atât de mulți tineri capabili, care nu-și pot continua studiile din cauza lipsurilor materiale. Din păcate, nici statul nu prea se omoară să facă din învățatură un veritabil titlu de noblețe. De câte ori i-ați văzut pe guvernanți cerând sfatul oamenilor de mare valoare din țară ori din diaspora?

- Ce valori vă călăuzesc în viață?

- Corectitudinea și onestitatea. A fi corect și onest înseamnă a nu căuta în ceea ce faci doar avantaje, profit și bunuri materiale. Dar, mai ales, înseamnă să-ți respecti întotdeauna cuvântul dat! Ca militar, pun Onoarea și Patria pe primul loc. ■

**Interviu realizat de
Colonel (rez.)
Grigore RADOSLAVESCU**

Lecție de istorie despre eroii aviației române

Sâmbătă, 23 februarie 2013, în sala Clio a Muzeului Marinei s-a desfășurat simpozionul "Aviația și Marina. Interferențe istorico-militare. Eveniment omagial: erou cpt. av. Alexandru Șerbănescu". Organizatori: Asociația Națională Cultul Eroilor "Regina Maria", filiala Constanța, și Liga Militarilor Profesioniști. Au participat cadre în rezervă și în retragere din toate asociațiile constănțene, mulți

dintre ei foști piloți ai Regimentului 57 Aviație și ai Regimentului 59 Elicoptere, reprezentanți ai Ligii Navale, ai Comitetului român pentru cinstirea eroilor, ai Asociației Pro Basarabia și Bucovina, Ligii scriitorilor filiala Constanța, elevi de la Liceul Mihai Eminescu și Școala nr. 38 din Constanța.

Doamna Eleonora Arbănaș, președinta Fundației "Erou căpitan aviator Alexandru Șerbănescu", a

prezentat activitățile desfășurate pentru păstrarea în demnitate și onoare a memoriei eroilor aviatori, pentru păstrarea și promovarea imaginii forțelor aeriene române, pentru cunoașterea istoriei aviației și a valorilor naționale, pentru trezirea în conștiința publică a mândriei naționale.

Prof. univ. dr. Valeriu Avram, autorul a 32 de cărți, cu și despre piloții români, rodul a peste 40

de ani de cercetări în arhivele românești și străine, și-a prezentat lucrarea "Căpitanul aviator Alexandru Șerbănescu. Asul cerului". Cei prezenți au aflat cu această ocazie aspecte inedite despre dotarea aviației române, afectată profund de actele de corupție ale conducătorilor politici, dar și a unora dintre militarii cu funcții importante în conducerea armatei, despre pregătirea piloților români și participarea acestora la marile confruntări ale celui de-al Doilea Război Mondial. Dar, în mod deosebit, au aflat despre eroismul și spiritul de sacrificiu al piloților români. Căpitanul aviator Alexandru Șerbănescu a fost cel mai bun vânător aerian român. A murit într-o confruntare inegală cu piloți americani, atunci inamici ai României, la 18 august 1944. Crezul său a devenit motto-ul cărții: "Nu înțeleg ca un inamic, oricât de mare și puternic ar fi, să intre în țara mea ca într-un sat fără câini și s-o pustiască... Dar eu voi continua să lupt, de va fi nevoie singur, până când sau cad, sau nu se va putea spune că în România n-a ieșit niciun român în calea americanilor, chiar dacă pierdem bătălia".

În finalul activității, Albu Dănuț, președintele Ligii Militarilor Profesioniști, a oferit doamnei Eleonora Arbănaș diploma de membru de onoare al acestei asociații. De asemenea, col. (r) Remus Macovei a înmănat tânărului profesor de istorie Costel Coroban, membru al Asociației Naționale Cultul Eroilor "Regina Maria", filiala Constanța, Diploma pentru premiul III, acordat de Arhivele Naționale Române pentru lucrarea "Potârnichele gri. Spitalele femeilor scoțiene în România. 1916-1917". ■

Colonel (rez.) Remus MACOVEI

Pelerinaj în Bulgaria

Anul trecut, în preajma Zilei Armatei Române, un grup din municipiul Roman, format din preoți, medici, profesori, cadre militare în rezervă și în retragere, elevi, membri ai cercurilor "Cultul Eroilor", în frunte cu P.S. preot dr. Florin Tuscanu, protopop de Roman și prim-vicepreședinte al Consiliului Director ANCE Neamț, a făcut un pelerinaj în Bulgaria la Mausoleul eroilor români de la Plevna, la Catedrala ortodoxă de la Grivița, înălțată în anii 1901-1902 din inițiativa oficialităților bulgare, cu sprijinul material și moral al populației din zona Plevna.

Aici a avut loc o slujbă de pomenire oficiată de preot dr. Tuscanu Florin și de preoții care

l-au însoțit. Cei prezenți au adus omagiul lor de recunoștință, au depus coroane de flori spre veșnică amintire și au îngenunchat în fața osemintelor bravilor noștri strămoși, ale căror fapte ne vor servi ca exemplu tuturor românilor de azi și de mâine.

Din grup a făcut parte și Stoleru C. Ion, primarul comunei Văleni, Neamț, al cărui străbunic se află înmormântat în acest loc.

Participanții la acest emoționant pelerinaj au scris în Cartea de Aur a Capelei Române, omagiind eroismul ostașilor români căzuți pe câmpul de onoare al Războiului de Independență din 1877-1878. ■

Colonel (rez.) Vasile MURARIU

MEMENTO

28 mai 1998, Vărzărești-Nisporeni. Cimitirul eroilor români căzuți în lupta din iunie 1941; monumentul și placa comemorativă depusă de „Ginta latină” Sângeorz-Băi. ■

CERCURILE ȘCOLARE CULTUL EROILOR

A fost reînnoit Protocolul de colaborare cu Ministerul Educației Naționale

În ziua de 20 februarie 2013, Asociația Națională Cultul Eroilor "Regina Maria", reprezentată de general de brigadă (ret.) Petre Stoica, în calitate de președinte, și Ministerul Educației Naționale, reprezentat de Stelian-Victor Fedorca, în calitate de Secretar de Stat, au semnat protocolul de colaborare privind desfășurarea de activități pentru comemorarea și cinstirea eroilor și martirilor neamului nostru, a personalităților și a momentelor importante din Istoria Românilor, la care pot participa elevii din învățământul preuniversitar. Protocolul, care a fost încheiat pe o perioadă de doi ani, vizează activitatea Cercurilor "Cultul Eroilor" înființate în învățământul preuniversitar. ■

PROTOCOL DE COLABORARE

Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria”, cu sediul în București, Bulevardul Ioan Mihalache, nr. 124-126, sector 1, instituție denumită în continuare „Asociația”, reprezentată de domnul general de brigadă (în rezervă) Petre STORCA, în calitate de președinte și Ministerul Educației Naționale cu sediul în București, str. General Berthelot, nr. 28-30, sector 1, instituție denumită în continuare „Ministerul”, reprezentat de Stelian-Victor Fedorca, în calitate de Secretar de Stat, au convenit la încheierea prezentului Protocol de Colaborare.

Art.1 SCOPUL:

Organizarea și desfășurarea de activități pentru comemorarea și cinstirea eroilor și martirilor neamului nostru, a personalităților și a momentelor importante din Istoria Românilor, la care pot participa, elevii din învățământul preuniversitar.

Art.2 OBIECTUL:

Desfășurarea unor acțiuni stabilite, de comun acord, prin Planul Anual întocmit de „Asociație” și avizat de „Minister”, care să cuprindă principalele activități care fac obiectul prezentului Protocol.

Art.3 DURATA:

Acord Protocolul se încheie pe o durată de doi ani, putând fi prelungit pe o perioadă de încă doi ani, de comun acord.

Art.4 OBIGAȚIILE PĂRȚILOR

4.1.Obigațiile Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”

4.1.1.Elaborarea și înaintarea în „Minister” propuneri cuprinzând principalele activități la care să participe elevii din învățământul preuniversitar, precum și Calendarul cu principalele sărbători naționale, date importante din Istoria Românilor și de comemorare a personalităților neamului nostru.

4.1.2.Organizarea participării elevilor la activități publice de depuneri de coroane și jerbe de flori cu prilejul Zilei Eroilor, al sărbătorilor naționale, precum și la comemorarea unor evenimente istorice.

Art.5 DISPOZIȚII FINALE

5.1.Prezentul protocol intră în vigoare la data semnării lui de către ambele părți.

5.2.Completările și modificările la acest Protocol se fac numai cu acordul părților și se consemnează în acte adiționale.

5.3.Părțile sunt exonerate de răspundere în cazurile de forță majoră așa cum sunt acestea definite de legislația în vigoare.

5.4.Părțile vor face publică colaborarea lor la orice eveniment care face obiectul prezentului Protocol.

5.5.Litigiile sau neînțelegerile între părți se vor soluționa pe cale amiabilă.

5.6.Prezentul Protocol de Colaborare a fost încheiat astăzi 20.02.2013. În două exemplare, câte unul pentru fiecare parte semnatară.

Un nou cerc "Cultul Eroilor" la Sibiu

În Școala gimnazială „Regina Maria”, din Sibiu, a luat ființă Cercul școlar „Cultul Eroilor”. Acesta este condus de un birou format din: președinte de onoare, domnul profesor Nicolae Salade, directorul școlii; președinte executiv, domnul profesor Ovidiu Opriș; vicepreședinte, elevul Diaconu Andrei. Membri: elevii Diaconu Ionuț, Pampu Andrei, Paștiu Mihai, Scheau Ana Maria, Suci Alexandru.

Principalele preocupări ale membrilor cercului sunt: desfășurarea de activități pentru cinstirea memoriei eroilor neamului, precum și activități de întreținere, înfrumusețare și conservare a mormintelor, cimitirelor cât și a monumentelor eroilor aflate pe raza municipiului Sibiu. Astfel, școlii noastre i-au fost repartizate monumentul și cimitirul eroilor căzuți în al Doilea Război Mondial din Dumbrava Sibiului. Cu ocazia sărbătorilor naționale, în special la Ziua Eroilor, vom participa la aceste obiective memoriale cu coroane, jerbe și buchete de flori. ■

Prof. Ovidiu OPRÎȘ

Elevii din Răucești, pasionați de istorie

În prezent, în școlile din județul Neamț funcționează 166 de cercuri „Cultul Eroilor”. În acțiunea de înființare a cercurilor respective ne-am bucurat de sprijinul Inspectoratului școlar județean, care a transmis o circulară tuturor unităților de învățământ primar, profesional, gimnazial și liceal, propunând un protocol de colaborare care să vizeze atragerea elevilor la activitățile de cinstire a memoriei eroilor. Majoritatea unităților școlare au comunicat acordul de participare la parteneriatul cu ANCE, filiala Neamț.

Aș dori să remarc îndeosebi activitatea din școala generală cu clasele I-VIII din comuna Răucești, unde înființează un cerc de istorie „Cultul Eroilor” condus de un grup de elevi și coordonat de prof. Traian Anton. Elevii sunt interesați de cunoașterea istoriei, dovadă fiind primele locuri ocupate la concursul on-line organizat de Oficiul Național pentru Cultul Eroilor. Cercul are un laborator de istorie, axat pe istorie locală și un muzeu sătesc.

Unul din proiectele derulate în anul școlar 2011-2012 s-a materializat în crearea unei arhive

video cu mărturiile veteranilor de război din satul Răucești. Pentru anul școlar în curs a fost pus la punct un proiect educațional care are în vedere înmagazinarea izvoarelor orale (câte mai sunt) cu privire la evacuarea satului Răucești în ziua de Florii a anului 1944. S-au colectat peste 80 de mărturii, care vor fi grupate într-o broșură ce va fi pusă la dispoziția filialei județene a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”. ■

**Colonel (rez.)
Vasile MURARIU**

La 20 martie 1820, într-o mahala a Bârladului, a văzut lumina zilei Alexandru Ioan Cuza, unicul fecior al vornicului Ioan N. Cuza și al Soltanei Cozadini, de origine greacă. După anii copilăriei, petrecuți la moșia Bărboși, județul Fălciu (a nu se confunda cu Barboși de Galați), a fost trimis să învețe la Iași, la pensionul lui Victor Cuenin, și la Paris, unde a urmat liceul și apoi cursuri de medicină și de drept.

În perioada 1837-1840 a fost cadet la arma cavaleriei. A lucrat o vreme la Judecătoria Covurlui. În octombrie 1845 și-a dat demisia. A participat la pregătirea revoluției din martie 1848, din Moldova, fiind arestat împreună cu tatăl său Ioan, cu Costache Negri, Vasile Alecsandri și alți nouă revoluționari socotiți periculoși. Transportați, în căruțe, la Galați și imbarcați pe un vapor pentru a fi trimiși în Turcia, au fost salvați de intervenția hotărâtă a soției sale (Elena Rosetti-Cuza, fiica postelnicului lordache Rosetti-Solescu, membru al sfatului domnesc, și a Ecaterinei, născută Sturza, la Miclăușeni-Roman), dar și a consulului francez și a celui englez, care au reușit să întoarcă vaporul ce se îndrepta spre Măcin pe țărmul Brăilei. În luna mai 1848, tânărul Alexandru a participat la adunarea de pe Câmpia Libertății de la Blaj, alături de alți revoluționari moldoveni, munteni, bănățeni și transilvăneni.

După un autoexil, la Paris și Constantinopol, a revenit în Moldova, însoțindu-l pe noul domn, Grigore Ghica, adept al unirii Principatelor Române. A fost numit Președinte al Judecătoriei Covurlui, lucrând în Galați până în 1851, apoi Director al Ministerului de Interne, la Iași, până în 1853, agă (șef al poliției în anii 1853-

1856) în Iași și de la 7 iulie 1856, pârcălab (administrator) al portului și orașului Galați. La 6 iunie 1855, Grigore Ghica i-a acordat titlul de vornic (reprezentant al domniei cu drepturi depline în administrarea orașului Galați).

În timpul caimacanului Nicolae Vogoride, a fost încadrat în armată, acordându-i-se, succesiv, gradele de sublocotenent (6 martie 1857), locotenent (24 aprilie 1857), căpitan (28 aprilie 1857) și maior (3 mai 1857). Dar, în pofida

Moldova (5/17 ianuarie 1859) și în Muntenia (24 ianuarie/5 februarie 1859), având un extraordinar ecou pe tot pământul românesc, de o parte și de alta a munților Carpați.

Până la 11 februarie 1866, când a fost silit să abdice, Alexandru Ioan Cuza a înfăptuit o serie de reforme progresiste în domeniile politic, economic, învățământ și cultură, legislație și militar. S-au adoptat măsuri pentru unificarea administrativă și organizarea instituțiilor moderne ale statului,

Alexandru Ioan Cuza 140 de ani de la moarte

acestor avansări spectaculoase, la 6 iulie 1857 demisionează din armată în semn de protest împotriva falsificării alegerilor de către Nicolae Vogoride. După repetarea alegerilor, în septembrie 1857, a fost rechemat în armată, avansat colonel și numit locțiitor al hatmanului miliției. Ales deputat de Galați și membru al Divanului ad-hoc de la Iași, a contribuit la pregătirea alegerilor din zilele de 5 și 24 ianuarie 1859.

Forțele unioniste din Moldova și Muntenia l-au ales domnitor în

inclusiv cea dintâi împărțire administrativă a teritoriului național, pe județe, orașe și comune. A fost modificat sistemul de măsuri și greutate, fiind înlocuit cu sistemul european, în vigoare și astăzi. A fost adoptat Codul Civil modern (napoleonian), au fost organizate comerțul, meseriile, industria și transporturile. A fost promulgată legea pentru organizarea instrucțiunii publice, prin care învățământul primar de 4 clase devenea obligatoriu, general și gratuit și se așezau pe

baze temeinice învățământul secundar și superior, acesta din urmă beneficiind de înființarea universităților din Iași (1860) și București (1864). Cuza a desființat claca și a împroprietărit țăranii, a adoptat legea electorală și secularizarea averilor tuturor mănăstirilor, care au fost acțiuni energice și curajoase, contribuind la progresul general al țării și racordarea României la cerințele civilizației europene.

Chiar dacă s-au eludat unele dispoziții ale Convenției de la Paris, din 7/19 august 1858, care a funcționat drept Constituție a țării, așa se explică decizia din 2 mai 1864, când a fost dizolvată Adunarea (parlamentul) și s-au adoptat, prin decret, Legea electorală și Legea rurală.

Domnia autoritară a lui Cuza a fost impusă de nevoia accelerării reformelor și a luptei împotriva conservatorilor și a unor proprietari, care se opuneau reformelor progresiste.

Cuza a organizat pe baze moderne Armata Română, fiind sprijinit de miniștrii de război: Constantin Milicescu, Ion Emanoil Florescu și Savel Manu. În martie 1859 a dislocat unele unități de infanterie și cavalerie din Iași la București, iar pe altele le-a mutat din București la Iași; a organizat Tabăra Militară de la Florești, Prahova, care a funcționat din aprilie până în august 1859, aici instruindu-se 12.000 de ostași din cele două principate; la 13 septembrie 1863, domnitorul a înmănat, în cadru solemn, pe Câmpia de la Cotroceni, noile steaguri (drapele de luptă) cu culorile roșu, galben și albastru, pe care erau scrise cu fir auriu cuvintele: HONOR ET PATRIA, numărul și numele

unității militare. Alte măsuri: introducerea uniforme militare comune și a echipamentului unic pentru ofițeri, subofițeri și trupă; unificarea instrucției la toate armele din compunerea armatei; înființarea Statului Major General (12/24 noiembrie 1859), menit să coordoneze întreaga activitate din armată; unificarea Ministerului de Război; întrunirea întregii flote de Dunăre într-un corp unic (octombrie 1860);

organizarea Serviciului Sanitar Unificat; centralizarea școlilor militare mai întâi la Iași și apoi mutarea în București și unificarea programelor de învățământ ale acestora; înființarea școlii militare regimentare; înființarea școlii militare de gimnastică; înființarea de noi unități militare și reorganizarea pe principii moderne a celor existente; introducerea unui sistem de recrutare mult mai echitabil și ușor de realizat

în caz de necesitate; crearea unui corp specializat de intenidenți și administrație (august 1860); crearea unui corp specializat de geniști militari (octombrie 1860) ș.a.

Datorită măsurilor adoptate de Cuza, în anul 1865, efectivul armatei permanente s-a ridicat la 19.365 de ostași, iar trupele teritoriale aveau 24.548 de oameni. Armata a fost dotată cu mijloace de luptă, din import (Franța, Italia și Belgia), cât și din țară. Pentru aceasta au fost înființate noi întreprinderi de fabricație și reparație a armamentului, modernizându-se stabilimentele militare existente: Pirotehnia de la București, Pulberăriile de la Lăculețe (Dâmbovița) și Târgșor (Ploiești), Arsenalul Armatei din Dealul Spirii (1863), o fonderie pentru țevi de tun la Târgoviște. S-au construit cazărmi în diferite garnizoane din țară. În Ploiești a fost construită cazarma din strada Torcători, unde a fost cartiruit Batalionul 1 din Regimentul 7 Linie Ploiești-București, iar în strada Rudului a fost cartiruit un Escadron de Cavalerie.

Totuși, la sfârșitul anului 1865 forțele reacțiunii, care deveniseră foarte puternice, i-au pregătit abdicarea. În noaptea de 10/11 februarie 1866, mult după miezul nopții, complotiștii sprijiniți de colonelul Nicolae Haralambie, comandantul garnizoanei București, și conduși de comandantul gărzii palatului, maiorul Dimitrie Lecca (ajuns ministru de război în noul guvern), au intrat în Palatul Domnesc. Domnitorul a iscălit actul de abdicare fără a opune rezistență. În cursul aceleiași nopți, a fost silit să părăsească Bucureștiul, îndreptându-se spre Ploiești,

Predeal, Brașov și, mai departe, spre Viena.

Alexandru Ioan Cuza a peregrinat prin Austria, Italia și Germania. În momentul plecării se aflau de față membrii locotenenței domnești și ai guvernului, cărora le-a spus: „Să dea Dumnezeu să-i meargă țării mai bine fără mine, decât cu mine. Să trăiască România!”.

Domnitorul Alexandru Ioan Cuza s-a stins din viață la 15 mai 1873, ora 01.30, sub privirile neputincioase ale soției sale și ale medicilor, la hotelul „Europa” din Heidelberg (Germania), care-l găzduise până în ultima clipă a vieții. Pe Certificatul de deces, principesa Elena Cuza a tăiat locul nașterii București, scriind, corect, Bîrlad. După obținerea pașaportului de către agentul diplomatic al României la Berlin, Theodor Rosetti (cumnatul său), abia la 24 mai rămășițele pământești ale fostului domn au fost transportate în țară, cu trenul mortuar, care au ajuns la Ruginoasa, județul Iași, la 27 mai 1873. Alexandru Ioan Cuza a fost înmormântat la 29 mai 1873 la conacul familiei de la Ruginoasa,

cumpărat de la Mihail Sturza (vărul principesei Elena Rosetti-Cuza). Au participat mii de țărani, veniți din toate colțurile țării, prieteni devotați, din rândul cărora nu lipseau: Vasile Alecsandri, Costache Negri, Mihail Kogălniceanu, Petre Grădișteanu, Petru Poni și alții. În cuvântul rostit la mormântul lui Cuza, la Ruginoasa, Mihail Kogălniceanu a spus: „Nu greșalele lui l-au răsturnat, ci faptele cele mari”. În anul 1944, osemintele domnitorului Alexandru Ioan Cuza au fost depuse la Biserica “Treii Ierarhi” din Iași, alături de osemintele fostului domnitor al Moldovei, Dimitrie Cantemir.

Așa cum aprecia sfetnicul său, Mihail Kogălniceanu, domnitorul Alexandru Ioan Cuza și-a scris singur istoria: „Fața țării este pagina istoriei lui Alexandru Ioan Cuza. Alexandru Ioan I nu are trebuință de istoriograf. El singur și-a scris istoria sa, prin legi, prin actele cu cari a făcut el un stat, o societate, alta decât aceea ce i-a fost dată, când l-am proclamat domnitor.” ■

**Colonel (ret.)
Constantin CHIPER**

MEMENTO

12
noiembrie
2012,
cazarma
Directiei
Topografice
Militare,
Bucuresti.
Dezvelirea
si sfințirea
monu-
mentului lui
Alexandru
Ioan Cuza

Constantin Brâncuși și "Piatra de Hotar"

Luceafărul sculpturii românești, Constantin Brâncuși, artistul care a realizat "Complexul Sculptural de la Târgu Jiu", dedicat memoriei bravilor noștri eroi din epopeea războiului de reîntregire națională (1916-1918), a creat și o operă sculpturală întru cinstirea eroismului românesc din al Doilea Război Mondial. Este vorba de o sculptură care are înfățișarea unei "Borne de Hotar" și care urma să fie realizată în câteva zeci de exemplare, care să fie așezate la granița de nord-vest a României, în locul vechilor borne de hotar

ce fuseseră mutate de la locul lor de către hortiști. Marele artist din Hobița Gorjului și-a botezat sculptura pe cât de simplu și de frumos, pe atât de expresiv și de original: Piatra de Hotar!

Din păcate, despre această creație artistică brâncușiană se știe, chiar și-n zilele noastre, puține amănunte. Faptul că lucrarea sculpturală "Piatra de Hotar" nu figurează în majoritatea albumelor și a cataloagelor dedicate genialului artist ne îndreptățește să facem următoarea afirmație: După câte știm, ea n-a putut fi văzută de

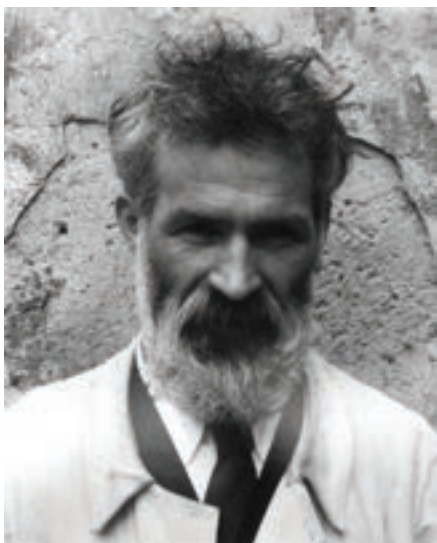
către publicul larg în nici una dintre expozițiile organizate în țară și în străinătate în memoria marelui sculptor român.

Piesa zace, potrivit informațiilor de care dispunem, într-un depozit "uitat de lume", ca să ne exprimăm printr-o metaforă.

Se spune că la propunerea lui Constantin Brâncuși, ea a fost comandată de către oficialii Ministerului de Război din epocă pentru a fi realizată în numeroase exemplare cu care să se înobileze hotarele reîntregite ale României.

Lucrarea plastică seamănă

izbitor, ca înfățișare, cu bornele de hotar de la granițele țării din zilele noastre, numai că ea este frumos îmbrăcată în sculpturi cu motive tradiționale românești: linii drepte, semicirculare, unghiuri, puncte, arcade etc. Ca mărime, Piatra de Hotar este cât înălțimea unui om arătos (cca 1,70-1,80m). Sculptorul a început s-o lucreze în toamna anului 1944, după alungarea trupelor inamice de pe ultima brazdă de pământ românesc. Ea a fost realizată în forma sa finală până în primăvara anului 1945, când s-a încheiat participarea noastră la cel de-al Doilea Război Mondial. Reprezentanții

Ministerului de Război au fost anunțați de terminarea lucrării.

Dar, din nefericire, datorită evenimentelor politice și sociale care au urmat, se pare că și din lipsă de fonduri, opera sculpturală "Piatra de Hotar" n-a mai fost achiziționată de Ministerul de Război, ai cărui reprezentanți fuseseră, inițial, de acord cu realizarea ei. Ca urmare, ea avea să fie pusă la păstrare într-un depozit oarecare de materiale de valoare istorică și artistică și dată uitării.

De abia în anul 2001, cu prilejul împlinirii a 125 de ani de la nașterea lui Constantin Brâncuși (1876-2001) și a sărbătoririi "Anului Brâncuși" pe plan național și internațional, sculptura la care ne referim a fost scoasă într-un fel din anonimat. Și cum anume? Printr-o medalie, bătută de Monetăria Statului, din inițiativa unor împătimiți specialiști în arta medalistică românească.

Pe aversul piesei se află reprodușă, în toată splendoarea ei, "Piatra de Hotar" brâncușiană și este înscris anul 1945. Pe reversul medaliei sunt redată efigia (chipul) sculptorului și următoarea legendă:

Constantin Brâncuși
1876-1957

125 ani de la naștere
2001

Medalia a fost "bătută" în două tiraje: 500 de exemplare din argint și aurite și 250 de exemplare din tombac.

Având în vedere valoarea artistică, istorică, morală și simbolică pentru poporul român a acestei opere de artă brâncușiene, ar fi un gest nobil din partea celor care conduc în zilele noastre viața artistică și culturală a țării, dacă ar găsi o soluție prin care "Piatra de Hotar" să fie expusă în permanență în unul din muzeele de artă sau de istorie din România. O soluție ar putea fi și aceea ca Piatra de Hotar să fie realizată în corpore și fixată într-un loc bine ales pe linia de hotar, la Carei sau la Satu Mare, unde, în toamna anului 1944, s-au desfășurat grele lupte pentru eliberarea granițelor de vest ale țării.

Astfel, s-ar scoate dintr-un nedrept anonimat o operă artistică de valoare națională, realizată de cel care a rămas în conștiința noastră, a românilor – Nemuritorul Constantin Brâncuși. ■

Comandor av. (ret.)
Marius POPESCU

Învățătorul Vasile Tomegea

Născut la 30 decembrie 1883 în comuna Boroaia, învățătorul Vasile Tomegea a revenit, la 1 septembrie 1906, pentru tot restul vieții, în comuna sa natală, alături de consătenii, cultura și tradițiile locului, de care era pătruns și pe care le-a slujit cu mintea și spiritul său generos. Timp de 34 de ani a funcționat aici ca învățător, devenind un model de dascăl și o figură ilustră, iluministă a satului, județului și a neamului.

În 1914 a fost chemat la Școala de Ofițeri de Rezervă Roman, în 1915 cerând să fie concentrat „în scopul pregătirii ostașilor pentru apărarea și făurirea viitoarei noastre patrii”.

La 15 august 1916, când trâmbița a sunat și clopotele au anunțat începutul războiului, Vasile Tomegea a pornit cu rezerviștii lui din Boroaia, cu muzica în frunte, până la bariera Fălticeniilor, unde îi aștepta muzica Regimentelor 16 și 56 Infanterie. În curtea cazarmii, colonelul comandant l-a delegat pe sublocotenentul Tomegea

să cuvânteze trupei înainte de a părăsi garnizoana. În cuvinte vibrante, acesta a entuziasmat întreaga asistență, încât colonelul, la terminare, strângându-i mâna, a spus: „Tu trebuia să fii în locul meu!”.

Împreună cu Nicolae Stoleru din comuna învecinată Baia, Vasile Tomegea a participat la Războiul de Reîntregire, pierzându-și camaradul la poalele Călimanilor, în fruntea plutonului său.

În 1916, cu Regimentul 1 Infanterie, în calitate de comandant al plutonului 1 din Compania 10, a ocupat dealul Lazei, cu cota 791, de la Mărăști, de pe valea Putnei, și satele Negrileşti și Tulnici.

A fost avansat la gradul de căpitan iar prin Înaltul Decret nr. 1070 din 18 septembrie 1917 a fost decorat cu Ordinul „Mihai Viteazul” clasa a III-a „pentru vitejia și avântul cu care a comandat compania în

luptele de la Mărăști. La 13 iulie 1917 a atacat poziția de la cota 791 de la dealul Lazei, respingând inamicul și cucerind două rânduri de tranșee și două mitraliere”. Cu acest prilej, a fost felicitat de însuși generalul Henri Mathias Berthelot, deoarece una din cele patru companii conduse de învățători a fost surprinsă în timp ce soldații se spălau într-un râu și atunci, în luptă cu patul armei și animați de îndemnul „Pe aici nu se trece”, ei au câștigat bătălia. De altfel, soldatul de pe monumentul ctitorit în comună se află în această poziție de luptă, ținând pușca de țeavă și mânuind-o ca pe o bătă, în timp ce a fost surprins în cămașă.

La 15 august 1967, la mausoleul de la Mărășești, a fost decorat cu Ordinul „Virtutea Ostășească” clasa I.

Vasile Tomegea s-a stins din viață la 15 august 1978, fiind înmormântat cu toate onorurile în cimitirul comunei pe care a slujit-o trup și suflet aproape 96 de ani.

Pentru a cinsti memoria și devotamentul pentru comunitatea natală a celui „care, cu cuvântul și fapta, a stimulat și animat activitatea de luminare a satului”, la 29 iunie 1997, boroienii i-au dezvelit un bust de bronz la intrarea în localul Școlii cu clasele I-VIII din comună, instituție care de atunci poartă pe frontispiciu numele acestui eminent dascăl, om de cultură și patriot înflăcărat, care i-a fost director vreme de 22 de ani, între 1 septembrie 1921 - 1 septembrie 1943. ■

**Comandor dr.
Marian MOȘNEAGU**

EROUL DIN FAMILIA MEA

Mihail Cristodulo Cerchez s-a născut la 8 iunie 1839, la Bârlad, în familia lui Costache Cristodol și Elencu Cerchez. A murit la 12 iulie 1885, la Iași. Mormântul său se află în cimitirul *Eternitatea* din Iași, sub aceeași piatră tombală sub care se află și rămășițele pământești ale unui alt mare ostaș român, generalul Radu Korne, erou al ultimei conflagrații mondiale.

Într-un apartament din cartierul bucureștean Drumul Taberei l-am cunoscut – prin intermediul familiei Radu și Eugenia Greceanu – pe profesorul de istorie Constantin Cerchez. Pretextul întâlnirii noastre îl constituie, desigur, rubrica "Eroul din familia mea". Domnul profesor Constantin Cerchez este strănepotul generalului Mihail Cristodulo-Cerchez, erou al Războiului de Independență. Dincolo de nume, acest amănunt se vede cel mai bine în apartamentul domniei sale, unde este amenajat un loc

Un covor de rugăciuni al lui Osman Pașa?

anume, cu obiecte și fotografii care au aparținut marelui înaintaș al familiei. Între acestea atrage atenția un covor oriental, foarte bine conservat, ale cărui culori își mai păstrează încă strălucirea.

Este pentru prima dată când profesorul Cerchez face publică existența acestui covor, care se află de mai bine de 135 de ani în moștenirea sacră a urmașilor generalului, fiind păstrat cu mare grijă, ferit de lumina soarelui, de molii și de praf. Povestea covorului oriental a început la porțile Plevnei, în toamna anului 1877.

Din povestirile auzite în familie, de la bunicul și de la tatăl meu – ne spune profesorul Constantin Cerchez – am reținut că în momentul când Osman Pașa s-a predat, în cortul său, cel mai apropiat dintre comandanții cu grad superior era colonelul Mihail Cristodulo Cerchez, străbunicul meu. Osman Pașa ar fi spus că vrea să se predea unui superior român. Atunci, colonelul Cerchez a ajuns în fața lui Osman, care i s-ar fi adresat cu următoarele cuvinte: "Mă predau în fața junei și bravei armate române!" Și i-a predat sabia.

Două imagini pe aceeași temă: capitularea lui Osman Pașa, episod văzut de români (stânga), în care Osman Pașa predă sabia colonelului Cerchez, și de ruși, în care Osman Pașa se predă țarului Alexandru II.

Dar, în momentele următoare, îmi spunea bunicul meu, a apărut un general rus – Ganețki – care ar fi smuls sabia din mâna lui Cerchez și ar fi spus: „Nu, sabia se cuvine țarului!” Atunci, Osman, în semn de recunoștință pentru atitudinea lui Cerchez, pentru modul în care s-a comportat și i-a promis că se va purta cu el ca prizonier de război, i-a dăruit covorul pe care îl avea în acel moment asupra sa.”

Aceasta este mărturia păstrată, peste ani, în memoria familiei Cerchez. Potrivit altor surse,

Osman-Pașa, după o încercare neizbutită de a sparge încercuirea, rănit, a capitulat, dar el nu a predat sabia sa colonelului Cerchez, ci generalului rus Ganețki. În memoriile sale, Carol I notează: „...Colonelul Cerchez nu se crede competent să primească sabia mareșalului. Deoarece dânsul nu știe unde se află prințul, trimite un ofițer la generalul Ganețki ca să-l înștiințeze despre situație și declară lui Osman pașa că așteaptă instrucții de la cel mai apropiat general.”

Comentând acest episod, istoricul Florin Constantiniu, în a sa *O istorie sinceră a poporului român*, conchide: „Hotărâre explicabilă, poate, dar sigur regretabilă, întrucât a privat armata română de un meritat gest – fie și simbolic – al adversarului.” Carol i-a acordat colonelului Cerchez decorația „Steaua României”, în grad de ofițer, și „Virtutea Militară”.

Osman Pașa n-a mai ajuns prizonierul românilor. După ce a fost luat de ruși și dus la Harkov, se pare că, pentru scurtă vreme, a fost ținut în captivitate și la Chișinău, în subsolul conacului lui Gheorghe Nic. Donici și al soției sale Elena, născută Casso.

Care este semnificația covorului dăruit de Osman Pașa? În opinia

profesorului Constantin Cerchez, covorul face parte din covoarele de rugăciuni ale lui Osman Pașa. Probabil, în momentul când s-a predat a avut asupra sa și acest covor de rugăciuni. Fiind un obiect de mare preț, a considerat că este cel mai potrivit dar pe care îl putea face, în acele clipe. Covorul a fost păstrat ca pe un obiect de mare valoare istorică, dar și sentimentală, în familie, fiind moștenit din tată în fiu.

„De la bunicul meu – ne spune domnul profesor Cerchez – covorul a fost moștenit de tatăl meu,

Prof. Constantin Cerchez și covorul lui Osman Pașa

Aspect din apartamentul prof. C. Cerchez

Brevetul acordat generalului Mihail Cristodulo Cerchez de Abdul Medjid, în 17-26 octombrie 1860.

Allah

Abdul Medjid, fiul lui Mahomed, veșnic biruitor!

Porunca dată cu ilustrul și înaltul semn împărătesc, purtător de glorie, și cu strălucita tuga împărătească, ce luminează lumea, este aceea că, purtătorul acestei înalte parafe a împărăției mele glorioase, Cristodor, unul dintre căpitani din Principatele Unite, care fac parte dintre țările mele împărătești moștenite, fiind unul dintre cei capabili și numărându-se printre cei care doresc binele înaltei mele împărății, i s-a acordat și i s-a dăruit, de astă dată, din partea împărăției mele, decorația mea împărătească "Medjidie", gradul V, fapt pentru care a fost emis și trimis și acest berat împărătesc al meu de mărinimie cerească.

Scriș în prima decadă (1-10) a lunii rebi-ul-ahîr, anul 1277 (17-26 octombrie 1860).

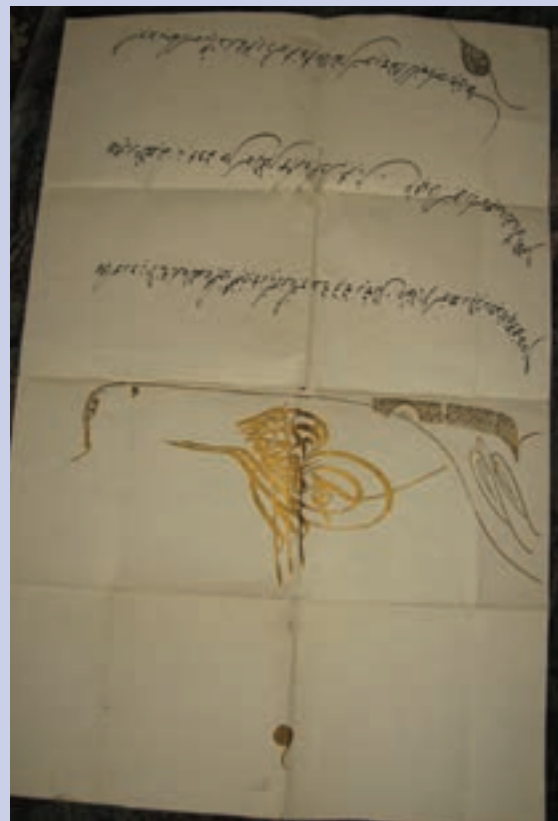
De la reședința: Constantinopolul cel binepăzit și ocrotit.

Pe verso: Berat pentru decorația împărătească "Medjidie".

S-a dat pentru înalte merite și încredere.

Semnătură cu coadă și confirmare de verificare a textului documentului.

Copie conformă cu textul traducerii făcută de d. Mustafa Ali Mehmed la 4 iunie 1976

Radu Cerchez, care l-a păstrat în conacul familiei de la Răsești, pe malul Prutului. Covorul a scăpat ca prin minune din mâinile rușilor. În februarie 1949, tata s-a dus pentru ultima oară la moșia de la Răsești. Rușii intraseră deja acolo și făcuseră mare prăpăd. Oamenii de la moșie l-au scos noaptea și l-au adăpostit într-o căsuță. Din toată averea de la Răsești, tata a luat doar covorul lui Osman Pașa și o pendulă, care este acolo pe perete. N-a mai recuperat nimic. Rușii au luat ce-au vrut, s-au îmbătat și au dat foc. A ars toată casa. Au scăpat doar câteva cărți. Rușii n-aveau treabă cu cărțile. Le-au călcat în picioare și le-au aruncat într-o groapă. Eu cred, însă, că volu-

mele cele mai valoroase, cărți rare, aflate în colecția familiei, au fost furate de popa din sat. E greu de stabilit adevărul după atâția ani..."

Fără să vrem, intrăm în povestea dureroasă a familiei Cerchez. Jaful și distrugerile de la moșia Răsești au fost doar începutul. Ca și alte "familii de chiaburi", și Cerchezii au avut de suferit în închisorile comuniste, sau au fost trimiși cu domiciliu obligatoriu în diverse localități.

După 1989, pe pământurile de la Răsești, fosta moșie a familiei Cerchez, a ajuns stăpân un oarecare Mihalache, senator PSD, care deține acum o imensă zonă agricolă. Când profesorul Cerchez

a cerut restituirea proprietăților familiei sale, conform legii, acest Mihalache i-a spus: "Domnule, nu pot să-ți mai dau pământurile, că le-au luat țărani!" A primit, totuși, o parte din teren în altă zonă. Din pădurea familiei n-a mai primit nimic. De aproape 20 de ani, profesorul așteaptă să mai recupereze ceva din fosta avere a familiei prin Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, o instituție înființată anume ca să-și bată joc de foștii proprietari și să le arate, în disprețul legilor, că în țara asta nu s-a schimbat nimic după 1989. ■

Colonel (rez.) Dumitru ROMAN

În primăvara anului 1932, la inițiativa locotenentului medic C. Lupulescu și a fratelui său, Ion, student, fii ai comunei Sâmbotin, Societatea „CULTUL EROILOR” a hotărât să ridice un monument în amintirea trecerii marelui voievod Mihai Viteazul prin Pasul Vulcanului spre Ardeal. În august 1932, monumentul a fost adus în gara Târgu-Jiu, de unde a fost transportat și amplasat într-un loc de popas de pe drumul ce leagă Schela Gorjului de Vulcanul Hunedoarei. A fost inaugurat și sfințit la 25 septembrie 1932. În acordurile fanfarei Regimentului 18 Gorj, au prezentat Onorul o companie din același regiment și o baterie din Regimentul 7 Artilerie Grea. Înalt de 6-7m, monumentul are în vârf un vultur, iar pe pedestal, în basorelief, chipul Viteazului.

Consecvenți ideii de a readuce în atenția cititorilor pagini din revista „România eroică”, apărută în perioada interbelică, publicăm în cele ce urmează articolul semnat de medicul militar C. Lupulescu. (România eroică, nr. 5/1930)

Nu cred să existe în țara noastră vr'un loc mai bogat în fapte și relicve istorice ca fâșia de pământ cuprinsă între M-rea Tismana și Bumbeștii de Jiu.

Se găsesc în această parte a munților Gorjului atâtea amintiri ale trecutului nostru național, păstrate prin legende consfințite istoricește, încât prezintă – fără îndoială – cel mai interesant muzeu național-natural al tuturor timpurilor; munții din această parte a Gorjului păstrând oglinda evoluției istorice a acestei națiuni, etapă după etapă.

rezistenței poporului român în fața năvălitorilor; asta cu atât mai mult cu cât acest loc istoric a jucat un mare rol strategic, chiar în timpul ultimului mare război. Este vorba de „*Poiana lui Mihai Viteazul*”, platou falnic, la 1040 m înălțime, situat la 5 km, spre nord, de com. Schela și la 10 km, spre sud, de fosta graniță, tăiat fiind de drumul ce străbate plaiul Vulcanului spre țara Hațegului. Acest platou este înconjurat de păduri de fag. La est curge pârâul *Hărăborului*, iar la vest pârâul *Șușiței*. Înspre apus are ca vecin vârful *Chiciora*; înspre sud-

cu căpitanii lui și a venit Domnul într-un amurg călare pe un cal în goana mare, iar calul într'atâta era de obosit, că odată ajuns sus în poiană a căzut mort pe loc. Se zice că voevodul n-a mai trăit mult după aceea; că a murit încolo peste munți, nu se știe unde”.

Această legendă a răscolit mult imaginația copilăriei mele, mai cu seamă când am citit poezia lui Bolintineanu:

„*Ca un glob de aur luna strălucea
Și p-o vale verde oștile dormea.*

*Dar pe-un vârf de munte stă
Mihai la masă*

Și pe dalba-i mână fruntea lui se lasă.”

...iar mai departe răspunzând urărilor căpitanilor:

„*Nu vă urez viață, căpitanii mei,
Dinpotrivă: moarte. Iată ce vă cei.
Ce e viața noastră în sclavie, oare?
Noaptea fără stele, ziua fără*

soare.

*Cei ce rabdă jugul și-a trăi mai vor,
Merită să-l poarte, spre rușinea
lor”.*

Atunci am făcut o legătură între versurile poetului și legenda populară a acestei poiene. Dacă acest fapt corespunde câtuși de puțin adevărului istoric, trebuie – desigur – cinstită așa cum se cuvine memoria marelui voevod în legătură cu acel eveniment.

Când timpul mi-a permis, am cercetat la *Arhivele Statului*, la *Institutul Geografic al Armatei* și la *Academia Română* isvoarele în măsură a-mi desveli adevărul. Dintre istoricii care au studiat mai bine și mai amănunțit viața voevodului au fost: I. Sârbu și N. Bălcescu.

Marele Dicționar Geografic al României spune la pag. 34: *Poiana lui Mihai Vodă*, munte înconjurat de văi împădurite cu fag, pe drumul

Poiana lui Mihai Viteazul

Urmele Cetății din Bumbești, rămășițele tranșeelor turcești din Porcenii, numiri ca: Piscul Turcului, Mormântul Hărăborenilor, Drumul Neamțului etc., iar în ultimul timp marile lupte din războiul pentru întregirea neamului 1916-1918, acestea toate dau acestei mici fâșii de pământ impresia unui grandios tablou istoric, care rezumă în culori vii și nepieritoare întreaga gamă a nașterii, continuității și afirmării poporului român, de la romani și daci până în zilele noastre.

M-rea Tismana, se știe, a fost candelă nestinsă a credinței, a culturii și a tradiției istorice naționale din cele mai vechi timpuri și până astăzi. Dar eu vreau să vorbesc aci despre un loc istoric situat în aceeași regiune, loc care prin numele și trecutul său reprezintă simbolul vitejiei și

vest, dealul alburiu al *Cornetului*; la sud se află *Gruia Muierilor* care are la nord poiana *Măgurilor* și spre sud *Mormântul Hărăborenilor* sau *poiana Morminilor*. Înspre est peste Hărăbor se află *Văcările*, iar înspre nord vârful *Straja*.

De pe înălțimea acestui platou se văd înspre nord toate culmile înalte până la fosta graniță, iar înspre sud se respiră în evantaie văile, pâraiele și satele, care formează o ghirlandă ce dispare departe sub orizont, drept în centrul lor zărindu-se zidurile albe ale Târgu-Jiului.

Călătorul ce ar trece prin aceste locuri întrebând de ce acest platou poartă numele de poiana lui Mihai Viteazul, locuitorii de la poala muntelui iar da cam următorul răspuns: „Păi, acolo și-a numărat Mihai Vodă oștirea și a ținut sfat

Cea din urmă noapte a lui Mihai Viteazul, tablou în ulei de Theodor Aman.

ce trece spre Vulcan prin pichetele: („fostele” N.B.) Nr. 7 *Buliga* și Nr. 8 *Scărișoara*. Acest munte se zice că-și are numirea de la Domnul țării Mihai Viteazul care ar fi tăbărit cu oastea spre vârful și poalele lui”.

Din punct de vedere istoric ar putea fi trei ipoteze în privința trecerii voevodului prin aceste locuri, și anume:

I. După ce a pătruns în Ardeal prin pasul Buzăului – în urma nereușitei de împăcare a nunțiului papal *Malaspina* – Mihai, pentru a da o bătălie decisivă contra *Cardinalului Bathory*, „trimise vorbă lui *Raț*, *Radu Buzescul* și *Udrea Banul* să saie și ei cu toate oștile Craiovei, ale Jiului și ale Mehedinților, să iasă

cu ele înaintea lui”. Iar *Baba Novac* să treacă cu cei 6000 de haiduci pe la Turnu Roșu. (Sârbu I., *Mihai Viteazul*, p. 312). Iar N. Bălcescu descrie locul de întâlnire astfel: „Între strâmtorile munților era un spațiu șes îndestul de mare unde Mihai putea tăbări și a-și întocmi oștile”. (Nu precizează însă locul unde se afla acea poiană). Asta s-a întâmplat pe la 14-24 oct. 1599.

II. După înfrângerea de la *Mirăslău* (8 sept. 1600) el coborî spre Făgăraș unde își avea ascunsă familia. La 20 sept., polonii cu Zamoisky înscăunau pe Eremia Movilă în Moldova și porneau să ocupe Muntenia pentru Simion Movilă, în vreme ce turcii

treceau Dunărea. E de prisos să mai amintim de sentimentele generalului *Basta* față de Mihai. Atunci el cătă să-și înjghebeze o nouă armată. Ar fi fost posibil să fie dat pe aceste locuri.

III. După pierderea bătăliei de la *Gura Teleajenului* (Bucov) contra moldo-polonilor, la 20 oct., și cea de la Argeș, 25 noiembrie 1600, strâns fiind din toate părțile, el își strânse trupele ce le mai avea credincioase pentru ca trecând prin Ungaria să meargă la *Rudolf II* spre a-și recâștiga încrederea acestuia. N. Bălcescu zice cu această ocazie: „Astfel în cele dintâi zile ale lui decembrie 1600, intră în Ardeal prin pasul Vulcanului *Mihai Vodă*; trece

prin Hațeg și se îndreaptă spre Deva”.

Acesta este chiar adevărul istoric netăgăduit. Se poate ca Mihai să fi trecut și mai înainte prin acea poiană; un lucru însă rămâne bine și definitiv stabilit atât de legenda populară cât și de istorie: că voevodul, în împrejurări triste, a poposit în acea câmpie de pe munte, asemenea unui vultur năpădit din toate părțile de dușmani vicleni și puternici, dar hotărât să-și apere până dincolo de mormânt neamul său, asigurându-i afirmarea și dăinuirea sa pe aceste meleaguri.

Pasul Vulcanului fiind din timpuri preistorice singura trecătoare lesnicioasă între Severin și Turnu Roșu, multe neamuri și-au croit drum prin aceste părți de la daci și romani până la unguri, austrieci, turci, negustori greci și alte neamuri. Iar în ultimul război uniforme moșorâte ale străinilor au călcat trufaș peste acea poiană; limbi de foc brăzdând văzduhul și cutremurând pământul au deschis mii de morminte pe aceste locuri.

Dușmanul a fost de două ori respins în aceste locuri de pieptul oțelit al strănepoților lui Mihai care au înfruntat cu seninătate moartea, călcând în picioare trufia maghiaro-teutonică și apărându-și în acest infern apocaliptic glia strămoșească. Sângele lor amestecat cu al dușmanului a adăpat îndestul poiana de pe munte; căci ostașii noștri erau îmbărbătați de numele voevodului săpat parcă în inimi, dacă nimeni nu s-a învrednicit să puie o piatră pe impozantul platou.

Iar poporul continuă a privi – în decursul veacurilor – cu admirație și pioasă duiosie spre acea poiană din munți care a adăpostit o clipă, în acea noapte cu lună, trupul obosit al marelui voevod ce în mod așa de strălucit a întrupat prin gândul și manifestările lui geniul pururea treaz al acestui neam, simbol și apărător al integrității și perpetuității românismului. El veghează parcă – în decursul veacurilor – din poiana de munte asupra destinului acestei nații. El strălucește de mărire în timp de pace și în război, sub cerul înstelat sau întunecat, străjuind mersul glorios înainte al Patriei. Sub farmecul sălbatic și răcoritor

După cum când zici numele lui Eminescu însemnează poezia poporului român în tot ce are ea mai curat și mai profund, simțit atât din punct de vedere mistic cât și eroic, tot așa când zici Mihai Viteazul și când arunci o scurtă privire asupra sbuciumatei sale vieți, constăți că ea reprezintă sbuciumul poporului român și simbolul unirii și al dăinuirii, cu tendința mereu spre înflorire și mărire.

Apoi *Poiana lui Mihai Viteazul* fiind în calea trecătoarei Vulcan, trecătoare mult mai veche decât s-ar crede și care dăinuiește și astăzi, zilnic fiind cutureierată de negustori și călători din ambele

părți ale munților – ea care a fost martoră la depănarea firului istoric de la începutul poporului român și până azi; ea care a privit tot felul de armate din toate timpurile avântându-se spre aceste locuri; ea care a fost în ultimul război un principal loc strategic (pe aci au pătruns austro-germanii în 1916 spre Tg. Jiului de două ori, aci a fost ținta de rupere a frontului român); această poiană ea însăși, împreună cu Eroul al cărui nume îl poartă – merită cinstea de a se vedea înălțându-se aci un monument care să demonstreze vremurilor viitoare *unirea dintre pământul cel mai național cu Eroul cel mai național* al neamului nostru pentru un scop comun: *apoteoza străduințelor, suferințelor, speranțelor împlinite și izbânzilor înfăptuite ale românismului*, ca cheazășie pururea vie a măririi și înputernicirii acestui popor, idol regenerator de iubire de țară și înalt sacrificiu pentru ridicarea Patriei. ■

Pagină din «România Eroică» nr 5/1930

al naturii din sânul munților, în liniștea și totuși mult băntuita trecătoare a Vulcanului; iar vântul dinspre munte împreună cu legănatul frunzelor, parfumul florilor și murmurul izvoarelor, deapănă în culori vii povestea vieții marelui voevod, sbuciumul românismului însuși.

Medic Lt. dr. C. LUPULESCU

Unde și când a dispărut Monumentul Eroilor Dobrogeni?

Perioada interbelică a marcat, spre eternizare, recunoștința pentru sacrificiul eroilor neamului în prima conflagrație mondială, care a dus la împlinirea unui vis, "copil al suferinței" (Octavian Goga), realizarea României Mari. Această recunoștință a fost transpusă în numeroase monumente, statui etc., după anii 1920, de către Societatea Mormintele Eroilor Căzuți în Război, culminând cu, rodul unei subscripții naționale, Mausoleul de la Mărășești.

Mangalia a plătit și ea tributul de luptă, mulți dintre fiii ei lăsându-și oasele prin tranșee, pe fronturi cu lupte dramatice, în care natura doar, cu șesurile, dealurile, munții sau apele ei, a cules ultimele suspine ale celor ce s-au ridicat la ceruri. Au căzut, astfel: plt. Dumitru Oprișan, plt. Ioan Buluc, sg. Gheorghe Teodoru, sg. Ioan J. Stoia, caporal Nicolae Stavru, caporal Caracăș Ameniuc, soldații Aldea Trandaboru, Ștefan Radu, Mihai Cristea, Ioan Mecu, Florea Caravan, Vasile Pohrib, Tudor Benvie, Aldea Gh. Aldea, Constantin Dobre, Ioan Nartea, Nicolae Ionașcu, Tache Ionașcu, Spiru Teodor, Ioan T. Dumitru, Vasile Epure, Vasile Echim, Constantin Ciontea, Ilie Arieșanu, Ioan Comitescu, Iulius Ciht, Ramazan Mustafa, Bertula Geamai, Ionuș Memet, Amet Hagi Mustafa.

Că au fost români colonizați, turco-tătari, greci, evrei sau de alte minorități etnice, jertfa lor le-a înscris numele

pe o placă masivă, aflată la baza unui monument, astăzi dispărut în condiții misterioase, pe care doar Istoria însăși le-ar mai putea elucida.

Cum intrarea României în război (15 august 1916) a atras imediat urgia armatelor inamice, exersate deja în acest conflict de doi ani, vechea cetate callatiană a suferit din plin consecințele funeste ale acestui act, fiind ocupată de bulgari, la 6 septembrie 1916.

După cum mărturisește unul dintre copiii ei, pribegit în Brazilia, arhitectul și pictorul Stephan Eleutheriadis (vol. *Fiul ceasornicarului* și albumul *Mangalia. In memoriam*): "*Mangalia a fost bombardată de un submarin german, iar populația s-a speriat și a început să evacueze orașul... Germanii, aliați cu Imperiul Austro-Ungar, au înaintat pe frontul din estul Europei, au trecut Carpații și au început să ocupe România. Cum bulgarii erau aliații nemților, frontul din Dobrogea avea majoritatea trupelor formată din bulgari, sub comanda nemților, care înaintau din sud, ocupând teritoriul dobrogean. Populația de români și de greci a început să se retragă împreună cu trupele românești înspre nord, fără nicio țintă și fără nicio orientare.*"

În memoria celor căzuți în bătălia Dobrogei s-a ridicat, în anul 1927, *Monumentul Eroilor Dobrogeni*. Amplasată în piața Mangaliei, lucrarea a fost construită de Societatea Demobilizaților din Război, la inițiativa lui Nicolae Iorga, în onoarea ostașilor Regimentului 9 Vânători și a comandantului lor, faimosul colonel Gheorghe Rasoviceanu, decorat cu Ordinul "Mihai Viteazul".

Monumentul Eroilor Dobrogeni avea ca leitmotiv silueta unui ostaș infanterist, aplecat într-un elan

năvalnic, cu baioneta armei înaintea, în direcția de atac spre sud. Imaginea sa amintește de celebra pânză a lui Nicolae Grigorescu, *Atacul de la Smîrdan*, prin poziția atât de sugestivă a corpului. Legenda locală susține că tocmai indicarea direcției de atac către sud ar fi constituit un pretext pentru dispariția monumentului din urbea străveche. Decizia a fost luată, probabil, prin anii 1959, când se construia faleză, poate în incinta consulatului sovietic, clădire existentă și astăzi, în spatele hotelurilor de pe faleză, căci atunci, odată cu: *"instaurarea agresivă a comunismului, cu un regim de teroare, exproprierea rurală și cea urbană, Mangalia a devenit zonă de frontieră aflată sub un sever control militar."*

În legătură cu soarta statuii circulă două variante, prima referindu-se la aruncarea ei în mare (lucru îndoielnic, dat fiind conținutul de bronz al statuii!), iar a doua, mai realistă, la topirea sa în atelierele portului militar care adăpostea baza de nave (dragoare, vedete torpiloare, submarinele "Delfinul" și "Rechinul" ș.a.).

Interesante sunt și numeroasele ceremonialuri desfășurate aici, în cursul anului, fie ele naționale (10 Mai, Ziua Regelui Carol I și a monarhiei, Ziua Eroilor), militare (Ziua Marinei, 15 august, sau cea a Armatei, 25 octombrie), la care luau parte nu numai oficialitățile militare, reprezentanții administrației locale, ai clerului, ai educației (cadre didactice și elevi), ci și o mare parte din cei aproape 4.000 de locuitori.

În Piața Eroilor, aflăm din aceeași lucrare, *"lângă statuia soldatului cu pușcă"*, se instala, vara, fanfara militară, care îi delecta pe sezoniștii estivali: *"orele fanfarei erau de la șase seara până la miezul nopții. Noi, copiii, ne înghesuim în jurul ei și uitam de viață și de joacă, câscând gura la minunea muzicii."*

Tot aici, își aduce aminte autorul citat, de Vinerea Patimilor, în noaptea deniilor, după psalmodierea prohodului și terminarea troparelor, procesiunea religioasă pornea purtând pe umeri epitaful cu imaginea lui Hristos, de la Biserica greacă *Sfântul Nicolae* (astăzi demolată), din capătul de nord al falezei, pe strada Vasile Alecsandri, apoi pe strada principală (str. Traian, azi str. Oltului) și se oprea în Piața Eroilor, centrul orașului, *"unde era statuia de bronz a soldatului cu pușcă..., unde preotul citea un scurt pasaj din Evanghelie și se cântau câteva tropare. În liniștea nopții fără lună, procesiunea – pată de lumină înecată în întuneric - emana tragicul sentiment al morții. Această imagine mi-a rămas în amintire, împreună cu cea din noaptea precedentă, cea a crucificării, cu expresia lor de monumentalitate, a unui transcendent care ne penetra ca un fior."*³

Procesiunea se repeta și în Duminca Paștilor, după-amiaza, în *"a doua Înviere"*, care *"urma același drum al epitafului din Vinerea patimilor, dar de data asta în plină zi"*. ■

E. C. NINU

Monumentul Vânătorilor de munte din Primul Război Mondial

Memorialul, înalt de peste 9 m, a fost construit pe o platformă dreptunghiulară și are forma unui turn cu căile de acces spre vârf, folosit ca observator. Este amplasat într-un gol alpin de pe culmea Pleșului, lângă orașul Târgu Neamț.

Ridicat între anii 1937-1939, din inițiativa unui comitet format, așa cum este înscris pe soclu, din: general Virgil Bădulescu, președinte; Gh. C. Pantazi, vicepreședinte; Niță C. Giorgescu Coșna, secretar; N. Bălăcescu, monumentul a fost construit cu sprijinul Societății "Cultul Eroilor", prin contribuția financiară a unor membri activi, precum și a 30 de veterani de război, ofițeri, subofițeri, gradați și soldați, participanți la luptele de la Cireșoaia și Coșna, în 1917, și a unor persoane din țară și din orașul Târgu Neamț, oameni cu suflet mare și respect pentru Eroi.

Monumentul este construit din piatră, marmură și bronz, având o înfățișare ingenioasă și atrăgătoare.

Pe cele patru fețe ale memorialului, pe plăci de marmură, sunt aplicate mai multe inscripții evocatoare, cu un conținut încărcat de adânci semnificații patriotice, mai rar întâlnite pe alte memoriale, toponime cu denumiri istorice strâns legate de locurile unde au luptat și s-au jertfit vânătorii de munte.

Iată inscripția: *De pe aceste plaiuri și-a luat zborul în zorii zilei, în 1917, primul batalion de vânători de munte sub comanda mr. Virgil Bădulescu.*

Monumentul este "îmbrăcat" cu însemne ale gloriei și vitejiei ostășești, și anume: lucrări plastice din bronz reprezentând asaltul vânătorilor de munte de la Coșna; un luptător, cu o coroană de lauri pe corp, coroana României și un

vultur cu aripile larg desfăcute, gata de zbor.

În ultima vreme, monumentul a fost restaurat cu sprijinul Consiliului Orășenesc Tg. Neamț, condus de primarul Decebal Arnăutu, și al Subfilialei Tg. Neamț a Asociației Naționale Cultul Eroilor "Regina Maria", prin persoana inginerului Vasile Amihăesei, care este și membru al Consiliului Director Județean Cultul Eroilor. Cu acest prilej, platforma unde este amplasat monumentul și calea de acces au fost lărgite și modernizate.

În ziua de 3 noiembrie 2011, la Monumentul Vânătorilor de Munte din Tg. Neamț a avut loc o manifestare omagială dedicată împlinirii a 95 de ani de la înființarea primului Batalion de Vânători de Munte din armata noastră. Au participat reprezentanții Administrației locale, cadre didactice, veterani de război,

cadre militare în rezervă și în retragere, elevi.

A fost o manifestare emoționantă de care locuitorii din zonă își aduc aminte cu plăcere.

Scurt istoric

La declanșarea Primului Război Mondial, România nu avea trupe de vânători de munte, deși o treime din teritoriul național este teren muntos. Dușmanii seculari ai neamului românesc, Rusia, Turcia și Imperiul Austro-Ungar s-au opus încercărilor românilor de a-și înființa trupe specializate pentru lupta în munți. Lipsa acestor trupe a însemnat un handicap pentru Armata Română și a dus la pierderea unor teritorii importante în urma acțiunilor executate prin manevre de întoarcere de către trupele germane și austro-ungare

în trecătorile Turnu Roșu și Rucăr-Bran.

Marele Cartier General, prin Ordinul nr. 294 din 3 noiembrie 1916, a decis ca Școala Militară de schiori să fie transformată în Corpul Vânătorilor de Munte, sub comanda căpitanului Virgil Bădulescu.

Speranța românilor ca dușmanul să fie înfrânt la porțile Capitalei nu s-a împlinit. Corpul Vânătorilor de Munte a părăsit Bucureștiul și, după o lungă de pribegie, a ajuns în orașul Tg. Neamț, unde a fost întâmpinat cu ospitalitate de populația locală. În ianuarie 1917, Corpul Vânătorilor de Munte a fost transformat în primul Batalion de Vânători de Munte, unitate luptătoare care, în vara aceluiași an, a primit botezul focului pe înălțimile Cireșoaia și Coșna, în "triumghiul de

foc" Mărăști, Mărășești, Oituz.

După oprirea ofensivei la Poarta Focșanilor, batalionul revine în garnizoana Tg. Neamț pentru refacere și completarea efectivelor.

În această perioadă, batalionul este transformat în Regimentul 8 Vânători de Munte, care, în 1919, a participat, în cadrul "Grupului General Dumitrescu", la înnăbușirea revoluției comuniste a lui Bella Kun și la ocuparea Budapestei.

În perioada 1918-1939 au fost constituite 3 brigăzi mixte de munte. În august 1939, prin Decret Regal, se înființează Brigada 4 Mixtă Munte, care avea în structura organică Grupurile 8 și 9 Vânători de Munte, fiecare cu câte două batalioane. Brigada a fost înființată ca anexă a Brigăzii 1 Mixte Munte, în zona Aiud, Sebeș și

Alba Iulia. Deși, prin Decretul Regal, garnizoanele celor patru batalioane au fost stabilite în localitățile Tg. Neamț, Rădăuți, Miercurea Ciuc și Tg. Ocna, aceste unități s-au stabilit în localitățile amintite abia la terminarea războiului, în 1945.

În zilele noastre, când apele sunt tot mai tulburi și consecințele crizei economice sunt imprevizibile, consider că trebuie să se acorde o mai mare atenție pregătirii de apărare a țării. Noi trebuie să fim mai uniți și să demonstrăm și altor state că, înainte de toate, casa noastră, a românilor, este casa unității naționale a tuturor românilor, indiferent de naționalitate. ■

**General de brigadă (r)
Octavian Mancu**

Monumentul eroilor de la Socola-Iași

Situată în partea sud-estică a Iașului, într-o zonă pitorească, cu dealuri domoale, acoperite, astăzi, de întinse livezi și vii, iar în trecut, de păduri seculare, Biserica Socola se înalță în incinta Spitalului Clinic Universitar de Psihiatrie. Căminul a Domnului Moldovei Alexandru Lăpușneanu, a soției sale Ruxandra și a fiicei lor, Domnița Soltana, ridicată între anii 1551-1562 pe temelia unei biserici mai vechi, Biserica „Schimbarea la față” a fost vreme de 250 de ani așezământ monahal, cunoscută sub numele de Mănăstirea Socola.

În imediata apropiere a bisericii, în partea de nord, în anul 1995 a fost ridicat, la inițiativa Asociației Naționale „Cultul Eroilor” județul Iași, un monument în memoria celor 124 de militari români căzuți în luptele din cel de al Doilea Război Mondial (1941-1945). Monumentul al cărui autor este arhitectul Nicolae Munteanu, este alcătuit din trei plăci de marmură și o cruce. Pe placa de marmură mijlocie stă scris:

1944-1945. Cinsti eroilor neamului. S-a înălțat acest monument spre veșnică cinstire și pioasă pomenire a celor care au jertfit pe altarul patriei și al credinței darul suprem al propriei vieți. În semn de adâncă recunoștință trupurile celor care au înroșit pământul rezistând eroic în luptele

de la Stânca-Roznovanu din primăvara anului 1944, au fost aduse și depuse aici, la mănăstirea Socola, așezământ în care moldovenii au fundamentul pentru formarea statului național unitar român în 1859. Fie ca dăruirea și sacrificiul bravilor noștri eroi să pecetluiască dănuirea noastră liberă și demnă.

Pe aceeași placă, mai jos, scrie: Încinge-te cu sabia ta peste coapsa ta puternică. Cu frumusețea și cu strălucirea ta încordează-ți arcul. Propășește și împărtășește peste adevăr, blândețe și dreptate și te va povățui numai dreptatea ta!

Psalmul 44, 4-6

Pe plăcile de marmură albă din dreapta și din stânga monumentului sunt gravate numele celor 124 de militari căzuți în luptele de la Stânca-Roznovanu și din împrejurimile lașilor, în primăvara și vara anului 1944.

Mijloacele financiare necesare

ridicării monumentului au provenit din donațiile oferite de Asociația Veteranilor de Război „Ștefan cel Mare și Sfânt” județul Iași și Întreprinderea Moldoconstrucția Iași. Preotul Protosinghel Iustin Neagu a supravegheat lucrările de realizare a monumentului.

În ziua de 1 iunie 1995, a avut loc, cu mult fast, sfințirea monumentului, în prezența reprezentanților autorităților locale, ai bisericii, a unui număr mare de enoriași, veterani de război, mulți dintre ei combatanți, cu peste cinci decenii în urmă, pe frontul de la Stânca Roznovanu. Între ei s-a aflat și plutonierul în retragere Ion Neagu, tatăl preotului Iustin Neagu, care în cuvântul său a adus printre lacrimi elogiul său camarazilor căzuți în acel fierbinte iulie 1944 pe malurile Prutului, ce aveau să devină un nedrept hotar al unor pământuri românești.

În cuvântul lor, I.P.S. Daniel,

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Comandantul Corpului 10 Armată, Prefectul Județului Iași, Primarul Municipiului Iași, Președintele Asociației Veteranilor de Război „Ștefan cel Mare și Sfânt”, filiala Iași, și președintele Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, județul Iași, au arătat semnificația evenimentului și recunoștința pentru cei care și-au făcut din apărarea patriei suprema rațiune și datorie a existenței lor de români.

Noi, toți, ne plecăm cu pioșenie fruntea întru amintirea eroilor care și-au jertfit viața, cunoscuți sau necunoscuți, și înălțăm ruga noastră către Dumnezeu să-i odihnească în pace și să aibă veșnic în paza Sa neamul românesc. ■

**Colonel (rez.) ing.
Ioan TIMOFTE**

Președintele ANCE Filiala Iași

Monografia ANCE „Regina Maria”

Prima monografie a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” este gata de tipar. Redactată de general de brigadă (ret.) Petre Stoica, general de brigadă (rez.) Grigore Buciu și colonel (rez.) Dumitru Roman, lucrarea numără 334 de pagini bogat ilustrate, în care sunt prezentate tradițiile cultului eroilor la români, precum și filialele județene înființate până în anul 2012 în cadrul asociației.

La realizarea acestui volum de excepție au contribuit: colonel (ret.) Constantin Chiper, colonel (rez.) Puiu Cujbă, gl. bg. (ret.) Constantin Tănase, dr. ing. Luminița Zugravu, col. (ret.) Ioan Todericiu, cdor. av. (ret.) Marius Popescu, col. (ret.) Mihai Știr, cdor. (ret.) Neculai Pădurariu, Sorin Angheloiu (DTP), plt. adj. Adrian Robu (ilustrația).

Tipărirea acestei lucrări a fost posibilă datorită susținerii pe care am primit-o din partea domnului Corneliu Vișoianu, căruia îi mulțumim și pe această cale pentru generozitatea și sufletul pe care îl pune în promovarea cultului eroilor (D.R.)■

General de brigadă (ret.) Petre Stoica General de brigadă (rez.) Grigore Buciu
Colonel (rez.) Dumitru Roman

**Asociația Națională
Cultul Eroilor „Regina Maria”
- Monografie -**

Societatea Scriitorilor Militari, București, 2012

CRUCEA EROILOR DE PE MUNTELE CARAIMAN

Acolo sus, pe culmea 'naltă,
Pe culmea mândrilor Bucegi
Cioplită de-o creștină daltă
Acolo, unde șoimii-s regi,

Privind nemărginirea-albastră,
Pe Caraiman, pe culme, sus,
Mântuitoare și sihastră
Se'naltă crucea lui Isus.

Cine-a urcat-o sus pe creste?
Ce mucenic adevărat?
Din care Biblică poveste,
Sfințita cruce s'a'nălțat?

Purtată fără de hodină,
De-alungul veacurilor șir
Și-n veci slăvită de lumină
E crucea neamului martir!

E crucea ce-a urcat Calvarul
S'ajungă, printre jertfe, sus,
Să ne păzească 'ntreg hotarul,
Din Răsărit pân'la Apus!

Cu aceste versuri ale poetului Mircea Dem. Rădulescu, avea să fie evocată, în 1929, în revista *România eroică*, la un an de la inaugurare și sfințire, *Crucea de pe Caraiman*, înălțată întru slava eroilor căzuți în războiul de reîntregire națională. În anul edificării, era considerat drept unul dintre cele mai grandioase monumente de acest fel nu doar din Europa, ci din întreaga lume, fiind comparat atunci, evident ca simbolică generală, cu Turnul Eiffel, cu Statuia Libertății din New York sau cu „Statuia Mântuitorului” din Rio de Janeiro.

Monumentul se află la 2281m față de nivelul mării, are înălțimea de 28m, cele două brațe măsurând câte 7m lungime. A fost denumit în patru feluri: „Crucea de pe Caraiman”, „Crucea Eroilor Neamului”, „Crucea Eroilor Ceferiști”, „Crucea Eroilor”.

Lucrările de ridicare a monumentului au început în anul 1926, la împlinirea unui deceniu de la intrarea României în războiul drept și sfânt de reîntregire națională. Legenda pune inițiativa construirii lui pe seama unei premoniții a Reginei Maria. Se zice că într-o noapte a visat că munții României cu crestele lor falnice sunt stropiți cu sângele ostașilor noștri care luptaseră cu vitejie și eroism pentru gloria Țării și pentru întregirea hotarelor. Visul trimitea la

toamna anului 1916, la trecătorile Carpaților: Bran, Predeal, Pravăț. Și alte zone muntoase fuseseră udate de sângele bravilor luptători români.

Odată luată hotărârea privind locul de amplasare a Crucii Eroilor – pe muntele Caraiman, cei în drept au pornit de îndată la treabă. S-au adunat fondurile necesare, majoritatea dintre ele provenind din donații benevole, s-a întocmit proiectul ansamblului monumental, s-au mobilizat oamenii care să lucreze la înălțime, între aceștia aflându-se lucrători ceferiști din districtul Sinaia, militari activi și în rezervă și foarte mulți tineri voluntari.

Proiectul Crucii-monumentale de pe Caraiman a fost întocmit de arhitectii Georges Cristinel și Constantin Procopiu, iar conducerea efectivă a lucrării a fost asigurată de Nicu Stănescu.

Elementul dominant al însemnului memorial – crucea monumentală – avea să fie realizat din bare groase, vopsite în culoarea albă. Crucea propriu-zisă a fost montată pe un soclu masiv de beton armat, înalt de 7 m (semnificând zilele săptămânii), placat cu piatră de munte. În interiorul soclului s-a amenajat o încăpere în care avea să fie fixat un generator, care furniza curentul electric necesar aprinderii a 120 de

becuri ce marcau profilul Crucii; se zice că, ulterior, numărul de becuri va ajunge la 365, fapt semnificând zilele anului.

De la inaugurarea Crucii-monumentale până la cel de-al doilea război mondial, becurile de pe Cruce erau aprinse în fiecare an, în noaptea de 14 spre 15 august, moment ce marca intrarea în luptă a trupelor române

pentru eliberarea fraților lor din Transilvania și din alte zone ale țării, dar și ajunul sărbătoririi zilei Sfânta Maria Mare (15 august).

La scurt timp după al Doilea Război Mondial, din considerente pe care le putem denumi diabolice (economie de curent electric, înfățișarea monumentului în formă de Cruce și chiar ideea de a fi lăsate în paragină o seamă de însemne

memoriale dedicate eroilor neamului), becurile nu vor mai fi aprinse.

Spre bucuria tuturor românilor de bine, cu respect nețărnut față de eroii neamului și de însemnele memoriale care le poartă și le slăvesc amintirea, ele vor fi aprinse din nou, de data aceasta, de o astfel de treabă ocupându-se administrația Consiliului Local Bușteni. Prin grija sa, în prezent, Crucea-Monument este luminată, noaptea, de cele peste 300 de becuri, conturul ei putând fi văzut, în toată splendoarea, de la o depărtare de câteva zeci de kilometri.

În 1998, în imediata apropiere a monumentului a fost ridicat un lăcaș de cult ortodox, care a primit hramul „Înălțarea Sfintei Cruci”. La început acesta a avut rol de schit, dar cu trecerea anilor și cu binecuvântarea Patriarhului de atunci al României, P.F. Teoctist, așezământul de închinăciune a devenit mănăstire. Turistului care trece prin acele locuri îi este greu să spună dacă monumentul veghează peste mănăstire sau mănăstirea veghează însemnul memorial dedicat eroilor neamului.

Noi credem că ambele obiective se veghează reciproc. Pentru că și unul și altul au aceeași menire înaltă și nobilă: să aducă imn de slavă credinței noastre strămoșești și, deopotrivă, eroilor neamului care au fost buni creștini, au iubit și biserica și sfânta Cruce și și-au jertfit bunul lor cel mai de preț – viața – pentru apărarea și întregirea hotarelor României. ■

**General de Brigadă (ret.) dr.
Florian TUCĂ
Comandor aviație (ret.)
Marius POPESCU**

Monumentul Generalului Ion Emanoil Florescu

Născut la 7 August 1819, la Râmnicu Vâlcea, Ion Emanoil Florescu a parcurs cariera militară până la demnitatea de ministru de război. Și-a făcut studiile în țară și la Paris, unde a urmat cursurile Liceului „Saint Louis” și ale Școlii de Stat Major, iar la întoarcerea în țară, în 1842, a fost numit aghiotant al domnitorului Gheorghe Bibescu. În timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza a ocupat funcții de înaltă demnitate publică și militară. După abdicarea domnitorului a înaintat prințului Carol un protest prin care solicita sancționarea ofițerilor care au complotat la 11 februarie 1866 împotriva lui Cuza. După o perioadă de marginalizare, în 1871 a fost readus la conducerea Ministerului de Război. Și-a adus o contribuție importantă la organizarea armatei și a învățământului militar românesc.

A murit la 22 mai 1893.

În semn de prețuire pentru întreaga activitate pusă în slujba oștirii, în 1895, ofițerii armatei române, prin contribuții proprii i-au înălțat un monument, creație a sculptorului francez Jules-Clement Chaplain, cu sprijinul turnătoriei Jaboeut & Bezout Fondateurs, din Paris. Monumentul a fost instalat în fața Ateneului Român, unde a putut fi admirat până la începutul anilor '50, când a fost demolat la ordinul autorităților comuniste și apoi dezmembrat. Componentele sale au fost

preluate, parțial, de Muzeul Militar Național și au fost depozitate în diferite amplasamente, pierzând cu timpul semnificația istorică inițială. A fost înregistrat doar medalionul care reprezintă efigia generalului Florescu (cf. fișei nr. 11 455/15.08.1958); celelalte piese au fost înregistrate la deșeuri din

bronz, cu denumirea de „deșeuri bronz – opere de artă”.

În prezent, monumentul se află în parcul de artilerie din incinta Muzeului Militar Național „Ferdinand I”, în spatele Pavilionului „A”. ■

Valeria BĂLESCU

Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand”

S-a stins din viață după o grea suferință, pe care a suportat-o cu stoicism și demnitate, **colonelul Mihai Știr**.

Să ne rugăm Bunului Dumnezeu să-l primească acolo, în ceruri, și să-i ierte păcatele.

A murit un om, un mare caracter, un prieten de încredere, un iubitor al istoriei și un susținător devotat al Cultului Eroilor. Vreme de 15 ani a slujit în conducerea Asociației Naționale Cultul Eroilor "Regina Maria", în calitate de vicepreședinte cu problemele juridice, din anul 1998.

Mihai Știr s-a născut la 4 decembrie 1936 în comuna Oncești din județul Bacău. A absolvit Școala de Ofițeri de Poliție și Facultatea de Drept la Universitatea din București. A ieșit la pensie în anul 1995, la limită de vârstă, cu gradul de colonel, grad acordat la 23 august 1984.

După trecerea în rezervă, s-a dăruit cu toată pasiunea activității de cinstire a memoriei eroilor căzuți pe câmpurile de luptă, convins fiind că este o datorie

de onoare a fiecărui român să-și cunoască înaintașii și, mai ales, să le preamărească faptele. El însuși se mândrea cu bunicii săi și un unchi care au căzut pe câmpul de onoare al Mărășeștilor, în Primului Război Mondial, precum și cu un alt unchi, veteran de război, rănit grav în luptele de la Svolen, în Cehia, în Al Doilea Război Mondial.

În cei 15 ani de activitate în Asociația Națională Cultul Eroilor "Regina Maria" a participat la numeroase acțiuni de evocare a eroilor și de protejare a operelor comemorative de război, a făcut parte din delegațiile prezente la ceremoniile organizate, în fiecare an, cu prilejul Zilei Naționale

a României și a Zilei Eroilor. De asemenea, a îndeplinit funcția de secretar de redacție al revistei "România eroică", implicându-se cu multă dăruire și talent în editarea publicației principale a Asociației Naționale Cultul Eroilor "Regina Maria".

Ca o recunoaștere a meritelor și activității sale în acest domeniu, Asociația Națională Cultul Eroilor "Regina Maria" i-a conferit Diploma de Onoare și a propus să fie distins cu Ordinul "Meritul Cultural" în grad de Cavaler. În anul 2001, Ministerul Administrației și Internelor i-a acordat Diploma de Excelență "ca semn de prețuire și considerație pentru întreaga activitate depusă în slujba apărării ordinii publice".

În toată activitatea depusă în cadrul Asociației Naționale Cultul Eroilor "Regina Maria" a fost un om de bază. Prin moartea sa, lăasă în urmă un gol irecuperabil și regretele colegilor, prietenilor și tuturor celor care l-au cunoscut.

Dumnezeu să-l odihnească în pace! ■

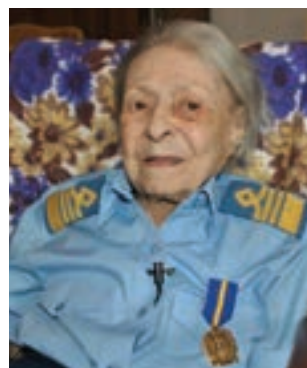
Biroul Executiv Central al Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” deplânge moartea **colonelului (r) Gheorghe Teleoacă**, președintele Filialei județului Mehedinți. Născut la 06.09.1949 în Bacău, a absolvit cursurile Școlii militare de ofițeri activi «Nicolae Bălcescu» - arma infanterie - 1971; a fost comandant de pluton la Regimentul 90 Mecanizat; șef serviciu la Batalionul 419 Construcții energetice; locțiitor al comandantului pentru logistică - Batalionul 167 Drumuri. După trecerea în rezervă, a activat în cadrul Filialei județului Mehedinți a ANCE "Regina Maria".

Dumnezeu să-l odihnească în pace! ■

Mariana Drăgescu **(7 septembrie 1912-24 martie 2013)**

La 24 martie 2013 a încetat din viață Mariana Drăgescu, pilot în escadrila sanitară din al Doilea Război Mondial, supranumită *Escadrila Albă*, în care s-a înrolat în iunie 1940, alături de Nadia Russo, Virginia Duțescu și Virginia Thomas. A participat la salvarea a peste 1500 de militari răniți. A fost distinsă cu Medalia și Ordinul *Virtutea Aeronautică* cu spade, clasa *Crucea de Aur*; Ordinul *Crucea Regina Maria* cu spade, clasa a III-a, Ordinul *Virtutea Aeronautică* cu spade, cu prima bareta, clasa *Crucea de Aur*; Ordinul *Steaua României* în grad de Cavaler.

La împlinirea vârstei de 100 de ani, a fost decorată cu Emblema *Onoarea Armatei României*, cu însemne de pace, pentru întreaga activitate și pentru merite deosebite care au contribuit la ridicarea prestigiului armatei. ■

În căutarea celor dispăruți

Continuăm să publicăm apeluri privind identificarea unor militari români sau străini căzuți pe câmpul de luptă.

În urma unei solicitări primite din Germania, de la urmașii locotenentului Max Carl von Wogau, colonelul (rez.) dr. Petre Otu, directorul adjunct al Institutului pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară, ne-a trimis datele de mai jos care ar putea ajuta la identificarea locului unde a fost înhumat militarul german.

Iată ce se știe până în acest moment despre locotenentul Max Carl von Wogau:

1. Născut la 13 iulie 1907 în Freiburg, Germania. Încadrat în Regimentul 178 Grenadierii din Divizia 7 Infanterie. Grad: locotenent.

Nr. de identificare: -318-3.I.E.B. 309

2. Max Carl von Wogau a servit la Comandamentul Diviziei 76 Infanterie, care a fost separată de regimentele sale de atacurile de după 20 august 1944.

După 22 august a fost detașat la Comandamentul Diviziei 79 Infanterie. În după amiaza zilei de 26 august, comandantul Diviziei 79 Infanterie, generalul maior Weinknecht, i-a ordonat «...să

asigure drumul Vaslui-Huși...».

Max Carl von Wogau a fost văzut ultima oară în acea misiune conducând un grup de 30 de soldați, cei mai mulți din unitatea 79 radio-comunicații. Poziția deținută de Comandamentul Diviziei 79 Infanterie pe 26 august marchează zona unde locotenentul a fost văzut ultima oară. În acea zi, Comandamentul Diviziei 79 Infanterie se afla în zona Tătărani, la 5 km de Huși.

3. Conform literaturii, intenția cdt. Div. a fost să asigure mutarea a ceea ce a mai rămas din Divizia 79 Infanterie pe drumul Tăbălăești-Tătărani în cursul zilei de 26 august către zona din jurul comunei Crețești. În fapt, un tanc rusesc a atacat zona la est de Huși, față de Tătărani, în după amiaza zilei de 26 august. În mod cert, misiunea lui Max Carl von Wogau a fost să blocheze acest atac, împreună cu ce a mai rămas din Regimentul 179 Blindate, ceea ce a condus la respingerea atacului, folosind ultimele resurse.

4. În noaptea de 26/27 august, cdt. Diviziei, Weinknecht, a plănuț să părăsească zona Tătărani,

trecând de Huși spre vest și mergând către sud. Blocarea drumului Huși-Tătărani s-a efectuat pentru a preveni o ambuscadă a rușilor în zona Tătărani dinspre zona de sud-vest a orașului Huși. Zonele descrise mai sus au fost cele mai bune alegeri pentru aceste operațiuni de blocare.

5. Situația Div.79 Infanterie era deja mult mai dramatică pe 24 august 1944, iar Armata 52 sovietică, împreună cu Garda 4 sovietică din nord și Armata 7 sovietică de la sud, încercuiseră pozițiile Div.79 Infanterie la nord de Tătărani/Epureni.

6. Armatele 4 și 7 sovietice s-au întâlnit exact în zona Duda, tăind calea Div.79 Infanterie.

7. Până la 31 august, cei 1200 de soldați care au mai rămas din Divizia 79 Infanterie, inclusiv generalul maior Weinknecht, au traversat zona la vest de Munții Carpați.

8. 150.000 de soldați germani și-au pierdut viața, iar 80.000 dintre ei nu au fost identificați. Din cei 110.000 soldați germani capturați de către sovietici, 55.000 au murit înainte să ajungă în lagăre.

9. Misiunea noastră: să mergem și să vedem pe teren locul unde MCW și-a petrecut ultimele ore; să determinăm și să mergem pe ruta sa cea mai probabilă de marș; să vizităm cimitirele existente marcate și nemarcate; să strângem informații suplimentare despre evenimentele din 26 august 1944 în acea zonă.

10. Actualizare mai 2012: conform informațiilor despre grupul de combatanți al lui Max Carl von Wogau, format din soldați din unitatea 179 radio-comunicații, Crucea Roșie a fost solicitată să afle dacă s-au mai găsit alte morminte ale soldaților din acea

unitate în zona Huși. În mai 2012, Crucea Roșie a răspuns că nu sunt informații noi disponibile despre MCW și că, de fapt, 65 de soldați din unitatea 179 radio-comunicații au fost dați dispăruți în zona Huși în august 1944, dar nu s-au găsit morminte.

*

În paginile revistei noastre (*România eroică* nr. 36/2009) au fost prezentate împrejurările în care trupele sovietice au ucis, în august 1944, circa 200 de militari germani (după alte surse, circa

150) în preajma localității Tanacu, județul Vaslui. Nu este exclus ca în acest grup de militari care s-a predat trupelor sovietice să fi fost și locotenentul Max Carl von Wogau. Groapa comună cu militari germani se află în câmp deschis, în partea de sud-est a comunei Tanacu, la o distanță nu prea mare de localitatea Tătarani, Huși, amintită mai sus. Până acum nu s-a încercat identificarea celor care au fost îngropați aici, în vara anului 1944, de câțiva săteni, la ordinul primarului comunei Tanacu.

La Cordeni, localitate situată în aceeași zonă, potrivit spuselor

localnicilor, au fost îngropați în afara cimitirului soldați nemți, în spatele grădinii săteanului Gică Moroșanu.

Și la Oltenești, câțiva săteni își amintesc cum au fost îngropați soldați nemți pe șesul Olteneștiului, în lozie, după calea ferată.

Ceva mai departe, dar tot în această zonă, la Târzii, au fost îngropați – în râpă la Prisecaru și chiar în grădina unuia dintre veteranii de război (Ciobotaru Constantin) – câțiva militari nemți.

■

Dumitru ROMAN

Colonelul în retragere Nicolae Dărbănt

S-a născut în anul 1932, în comuna Mateiaș. Absolvent al Școlii Militare de Ofțeri Intendență și Finanțe, promoția 1 martie 1953, a fost trecut în rezervă, în 1979, pe motivul că ar fi "dușman al poporului și slugă a imperialismului american" (formulare din dosarul de acuzație).

De-a lungul anilor s-a afirmat ca un poet și un publicist de mare sensibilitate. Este autorul a 27 de volume de poezie patriotică, lirică și satirico-umoristică.

În prezent este vicepreședinte al Asociației Naționale Cultul Eroilor "Regina Maria", filiala Brașov. Este membru al Societății de Științe Istorice, al Societății Scriitorilor Militari, precum și membru de onoare al ASTREI și al Societății Literare "Mileniul 3" din Roșiorii de Vede.

În anul 2002 a fost decorat cu Ordinul "Crucea Memoriei" de către frații noștri de dincolo de Prut pentru faptul că i-a susținut, prin scrierile sale, în conflictul transnistrean din 1991-1992.

Este Cetățean de Onoare al Brașovului (2009).

"Slăvirea eroilor și omagierea celor care au luptat cu arma în mână – mărturisește Nicolae Dărbănt - eu am socotit că e bine să le fac într-un

mod mai special." Și a ales versul.

Acum, când a trecut pragul celor 80 de ani, aș spune și eu, parafrazându-i versul: Soarele apune prin alt răsărit!

Viață lungă, domnule colonel!
(D.R.)

Eroului necunoscut

Mereu din crucea ta de brad,
Trei lacrimi de rășină cad,
Pe iarba cea de pe mormânt,
Formând cu ea câte-un cuvânt,
O literă ori un simbol.

Dar jertfa ta nu-i doar obol,
Că ai căzut dar n-ai murit,
Cu gloria te-ai contopit,
Cu seva Țării și-al ei lut,
Căci vitejește te-ai bătut
Cu dușmanii invadatori.

Tu ești eroul de sub flori,
Apărătorul Sfintei hume,
Din țara cu un vechi renume,
Purtat prin veacuri de-un ecou
Și Sfântul nume de EROU!

Slavă Eroilor

Slavă, slavă vouă,
Marilor eroi,
Lacrimile rouă
Cadă peste voi!

Astăzi pe morminte
Vă depunem flori,
Pe crucile sfinte,
Cele trei culori.

Sufletele voastre
Așezate-n Cer
Lumnează astre
Care nu mai pier,

Ca să amintească
Celor ce mai sunt
O lege cerească
Vie pe pământ,

Lege care spune,
Lucru-adeverit:
"Soarele apune
La alt răsărit!"

Așa, voi, eroii,
Cei care v-ați dus,
Veți răsări voi
Tatălui de Sus.

Pentru voi, eroii,
Bunul Dumnezeu
Ne dă stropii ploii
Și-apoi curcubeu.

Curcubeul care
E stăpân pe nori,
Proiectând în zare
Cele trei culori.

Slavă, slavă vouă,
De-a pururi eroi,
Lacrimile rouă
Cadă peste voi!

Din marea de cărți pe care editurile de tot felul ni le aruncă la mal sunt și cărți de citit. Din cele primite la redacție, prin bunăvoința autorilor și a prietenilor lor, vă semnalăm câteva, în speranța că v-ar putea interesa.

Rubrică realizată de general de bg. (rez.) Grigore Buciu

Un istoric uitat: Ioachim Miloia

La Timișoara, în Editura Eurostampa, a apărut o excelentă lucrare*, care își propune să omagieze personalitatea omului de cultură bănățean, în latura sa istorică, Ioachim Miloia. Cartea nu este o monografie dedicată unei personalități, chiar dacă sunt numeroase date biografice și o listă foarte bogată de lucrări, studii și articole, precum și una selectivă cu articole despre istoricul omagiat.

Este o privire critică a autorului, sau mai exact o evaluare și reevaluare a interpretărilor lui Ioachim Miloia, asupra datelor istorice rezultate din descoperirea ruinelor bisericii medievale din Căvăran (județul Caraș-Severin), în 1930, coroborate cu documente din arhivele Banatului și din lucrări ale unor istorici maghiari de marcă, de la Budapesta.

Istoria localității Căvăran, respectiv a bisericii de secol XIII, a bisericii române din Lipova și a cetății Șoimușului, de peste Mureș, de care s-a ocupat în mod special Miloia, sunt aproape suficiente pentru a induce un adevăr valabil pentru întregul Ardeal din acele timpuri.

Biserica cetate din Căvăran a fost construită în stil gotic de către călugării catolici ai unuia dintre ordinele benedictine sau ioanit, nu se poate determina cu precizie. Aceasta ne vorbește că în Banat și în întreaga Transilvanie, prin extensie, a existat o puternică

încercare de colonizare catolică a populației românești. Aceasta a fost o punere în aplicare a ordinului papal, ca politică rezultată în urma mării schisme religioase din 1053, de convertire forțată a tuturor „schismaticilor” ortodocși.

Căvăranul a fost un puternic centru politico-administrativ, în mijlocul unei populații românești care își păstra organizarea și conducătorii până la un anumit nivel (juzi, cneji, bani) în proporție majoritară, față de elementul maghiar sau săsesc care era și el prezent.

Cu certitudine, catolicizarea s-a

izbit de o rezistență deosebită și în cele din urmă n-a reușit, decât în rândul mării nobilimi.

Românii au înțeles foarte devreme, istoric vorbind, că identitatea lor națională se confundă cu cea ortodoxă, ceea ce demonstrează un instinct de conservare și rezistență extraordinar în istorie.

Ordinele catolice au fost nevoite să se retragă din zonele masiv populate de români. Ele au dăinuit, până la reformă, în cetățile și în preajma cetăților etnicilor germani îndeosebi, și a celor maghiari. Așa se explică transformarea impunătoarei biserici catolice din Căvăran în biserică ortodoxă, adaptată, cât s-a putut, la stilul bizantin.

Istoricul Miloia susține că locuitorii din Căvăran s-au mutat în masă, când localitatea lor a decăzut, și s-au amestecat cu cei din Sebeș, dând denumirea de Caransebeș așezării de la vărsarea în Timiș a râului Sebeș. Această denumire o deosebește de Sebeșul săsesc de lângă Alba Iulia, așezat la vărsarea în Mureș a celui alt râu Sebeș, care izvorăște din Munții Parângului.

Ioachim Miloia a fost un personaj complex, istoric de mare perspectivă, cu intuiții și ipoteze apreciate de Daicoviciu și Iorga, un talentat istoric de artă și un literat promițător. Soarta neîndurătoare l-a ucis în 1940, pe la patruzeci de ani, în plin elan creativ, după o muncă asiduă de organizare a arhivelor Banatului și de director al Muzeului Banatului.

O mare și incontestabilă personalitate a istoriografiei românești, din păcate puțin cunoscută în lumea nespécialiștilor, care începe seria disparițiilor ireparabile din perioada 1940-1945. Am în vedere cel puțin două talente al căror potențial creator și cultural a fost curmat de război: Ion Șugariu – un potențial continuator al ideilor lui George Călinescu, al cărui asistent a fost, și sublocotenentul Mihai Oprea, care a căzut în Tatra, cu creionul în mână, în timp ce-și scria jurnalul, ale cărui calități literare prezentau

un mare prozator.

Întâmplător sau nu, avem în față trei spirite sacrificate, din trei provincii românești: Ioachim Miloia, din Banat (Feredia, Timiș), Ion Șugariu, din Ardeal (Băița, Maramureș) și Mihai Oprea, din Moldova (Bălțătești, Neamț). Dar poporul român are resurse nebănuite. Autorul volumului de față, distinsul profesor Tiberiu Ciobanu, este un continuator cu autoritate al lui Ioachim Miloia, publicând până în prezent peste 23 de cărți de istorie, și un foarte activ animator al mișcării culturale din Banat. Și fiindcă este atât de legat de istoria neamului și de păstrarea memoriei noastre colective, profesorul universitar Tiberiu Ciobanu este și președintele filialei Timiș a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”.

*Tiberiu Ciobanu, *Istoria medievală a Banatului reflectată în opera lui Ioachim Miloia*, Editura Eurostampa, Timișoara, 2012.

Despre viața și moartea lui Mihai Viteazul

Otilia Breban ne propune o carte* care vine din aceeași arie de benefică influență a lui Tiberiu Ciobanu. Autoarea, fascinată de figura emblematică, și cam prea mult batjocorită în ultimii ani, a lui Mihai Viteazul, scoate un volum foarte practic, un fel de enciclopedie în date despre viața și acțiunile marelui voievod. Lucrarea este prilejuită de omagierea domnului primei uniri, la împlinirea a 410 ani de la uciderea lui, nedreaptă și interesată, la Câmpia Turzii.

Otilia Breban își pune lucrarea

sub moto-ul inspirat, scris ca o cugetare despre existență, chiar de Mihai Viteazul: „A muri e un lucru comun pentru toți, dar a muri glorios nu le e dat decât la puțini și la cei mai valoroși”.

Poate că informațiile scrise în dreptul anului de naștere, cu care începe firesc lucrarea, ne sugerează ideea de a judeca ambiția politică a lui Mihai Viteazul și prin prisma zestrei subliminale sau subconștiente pe care o primește prin rădăcină. Prin tată era fiu de domn muntean, iar prin mamă, chiar dacă nelegitim, se trăgea din

Cantacuzini, împărații bizantini din Constantinopol. În acest context, aspirația inițială de a-i disloca pe turci din Peninsula Balcanică și a reface vechiul imperiu, nu ni se mai pare atât de nebunească. Sub această descendență, nici patriarhului de la Ohrida, și el grec din familia Paleologilor bizantini, nu i se părea. Din acest motiv el a încurajat popoarele balcanice pe care le păstora în credința ortodoxă să-l sprijine și să i se alăture. Din datele cărții, care nu pot fi altele decât cele ale istoriei, reiese că Mihai Domnul s-a mișcat fizic, politic și diplomatic cu o

viteză nemaîntâlnită în epocă, animat și motivat de un singur scop: reducerea puterii imperiului de la sud de Dunăre.

Având o gândire extrem de mobilă, ce făcea mutările pe tabla de șah a unui război aproape total, voievodul cunoștea bine firea caselor domnitoare și slăbiciunile conducătorilor, încât să știe că nu-i nicio rușine să faci compromisuri pentru a profita politic și economic spre binele poporului tău. Stăpânitor al artei războiului, știa cum se mișcă adversarul, ce are bun și cât de slab este, doar îi cunoștea pe turci de la ei de acasă, Mihai s-a mișcat în teatrul de operații, care s-a întins de la Adrianopol până la Guruslău, nu concomitent ce-i drept, cu o rapiditate ce ne amintește de Alexandru cel Mare.

Cartea are trei părți distincte, dar care se completează reciproc: o istorie în date a lui Mihai Viteazul; o prezentare a familiei lui Mihai; un tabel genealogic care-l arată ca fiind al 9-lea descendent voievodal din Basarab I Întemeietorul; un glosar foarte util pentru omul modern care n-a știut sau a pierdut sensul vechilor termeni. Acest glosar face ca lucrarea să fie accesibilă tuturor, indiferent de nivelul de pregătire, devenind, astfel, un instrument de lucru util ce facilitează mai buna înțelegere a cărții. De altfel, intenția didactică se simte în întreaga lucrare, fericit completată cu multă ilustrație, lucru explicabil, având în vedere că Otilia Breban este, înainte de orice, profesoară.

Trebuie însă să mai adaug ceva. Puțină lume știe că în București, în Regie-Crângași, există un palat, ascuns vederii, ce-i drept, de clădirile anoste ale unor cămine studențești, care inițial a fost casa

fortificată, probabil o culă, ce a aparținut Doamnei Stanca, soția lui Mihai Viteazul. Era în centrul unei mari moșii, cu vedere spre lacurile formate de coturile joase ale Dâmboviței. După îndiguirea făcută de Domnitorul Cuza, totul s-a drenat, iar în perioada interbelică pe fundul fostului lac s-a construit Stadionul Tineretului din Regie. Ultimii proprietari ai moșiei și palatului au fost boierii Văcărești, respectiv inginerul de origine scoțiană Grant, care a construit podul de fier peste căile ferate, ce-i poartă numele. Soția lui, Zoe Grant, era din familia Văcărescu și a adus moșia și palatul ca zestre.

*Otilia Breban, *Drumul către nemurire*, Editura Eurostampa, 2012

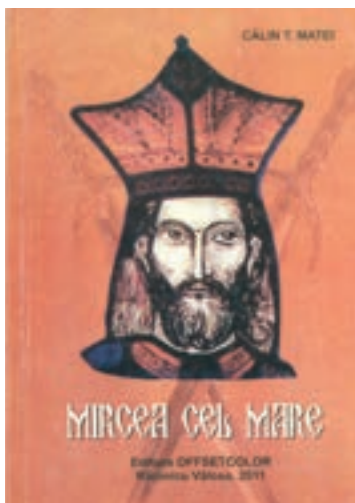
Mircea cel Bătrân

Președintele Filialei Vâlcea a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” ne propune o antologie de texte și un studiu introductiv despre domnitorul Mircea cel Bătrân*. Desigur, autorul îi spune „cel Mare”, cum a fost impus la un moment dat istoricilor, însă „cel Bătrân” nu este deloc peiorativ, deoarece casele domnitoare ce i-au urmat i-au spus așa, pentru a-l deosebi de voievozii cu același nume, el fiind cel dintâi în capul listei.

Autorul ne propune o culegere de texte semnate de-a lungul vremii, de diferiți autori, voind a-l surprinde în complexitatea sa, pe marele voievod, pornind de la Olt și, firește, de la mănăstirea-necropolă domnească, Cozia.

Sunt inserate pagini semnate de Ion Caraion, care prin 1980 scria că România are trei coloane vertebrale: Carpații, apele și

memoria. În memoria colectivă sunt îngropate, spune el, osemintele înaintașilor noștri și ale celor ce s-au lipit de locurile noastre și n-au mai plecat. El începe însă în intenția de a-l omagia pe Geo Bogza, care a scris Cartea Oltului, ca și cum ar fi făcut statuia unui râu.

Dar numele lui Mircea Voievod își are umbrele la Cozia, mănăstire păstorită de arhimandritul Gamaliil Vaida, timp de 41 de ani (1959-2000) și pe care și eu am avut plăcerea să-l cunosc în pridvorul casei mele de la Cozia. A scris o mulțime de cărți despre mănăstire și voievod.

Cele mai multe pagini de semnături vin dintr-o culegere „Mircea cel Mare – Scutul Europei”, apărută sub îngrijirea lui Dan Zamfirescu. Alte semnături sunt pagini alese: Fănuș Neagu, Alexandru V. Diță (cele mai multe pagini), Virgil Joița, Nicolae Șerbănescu, Mihai Eminescu, Petre Eugen.

În încheiere aș vrea să semnalez două lucruri. O poezie rară (ca apariție) a lui Eminescu, „Rugăciune”, adresată fecioarei Maria, de către cei care-i locuim grădina, și care se potrivește atât

● Dr. Florian Tucă, dr. Eugen Siteanu, Laurențiu Domnișoru, *Neagoe Basarab – strălucit gânditor politico-militar*, Editura..., 2012

O carte despre domnitorul renașcentist de la Curtea de Argeș, un renașcentist înveșmântat în straiele fastuoase ale vechii curți

imperiale din Bizanț, se adaugă bogatei bibliografii generate de „Învățăturile...”. Titlul cărții este oarecum restrictiv, deoarece problema

ca atare este tratată doar într-un singur capitol, din cinci. Explicația ar consta, poate, în gradele militare pe care le au autorii cărții. Am înțeles că voievodul, care nu a avut o experiență bogată de război, el implicându-se în cei nouă ani de domnie doar în două lupte interne pentru tron, a sintetizat tradiția militară acumulată până la el. Ar rezulta acest lucru și din următorul citat: „mai întâi să orânduiești sau să întocmești o strajă, care, după obicei, să meargă înainte; apoi după ea, a doua strajă și după aceasta oastea cea mare”.

Neagoe Basarab a fost un constructor, mănăstirea bizantină cu aer italian, de la Curtea de Argeș, stând mărturie, dar nu numai biserici și curți domnești, ci constructor al unui mod de viață, la nivelul curții și aristocrației muntene, și al unei gândiri despre care am fi putut vorbi mai mult, dacă autorii ar fi integrat-o în epocă. El a avut șansa unei domnii de pace, netulburată de conflicte cu turcii. Chiar dacă la Istanbul era un sultan cam aspru, după cum îl indică numele Selim I cel Aspru, acesta a fost dublat de viziri cu altfel de vederi și simpatii, dacă ne gândim la Mustafa Pașa, care era fiul prințului Hertegovinei. Ca să nu mai vorbim că a urmat Soliman

Magnificul, renașcentist și el, în limitele culturii otomane, firește, dar mare constructor.

Cartea celor trei autori are atât de multe citate din „Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie”, încât cititorul nu mai trebuie să apeleze la original, dacă vrea să știe despre ce este vorba.

● Județul Vâlcea, *Lista eroilor primului război mondial*, CCI „Pr. Dumitru Bălașa”, 2013. O lucrare editată într-o formă nouă, de profesorul Eugen Petrescu, sub egida Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, Filiala județeană „Matei Basarab”, Vâlcea. Autorii primei liste apărute în 1979 sunt Corneliu Tamaș, Petre Bordașu, Sergiu Purece, Horia Nestorescu-Bălcești. Listele sunt întocmite pe orașe și comune (unități administrative la acea dată) și completate cu date actualizate în 2012, doar pentru Perișani-Băiașu, prin strădania preotului Dorin Potcorel.

Este o lucrare utilă pentru administrațiile locale, chemate de autor (îngrijitorul ediției) s-o completeze dacă au alte date și mai ales să consulte Nota editorului, unde sunt precizați pașii legali ce trebuie urmați pentru ridicarea de monumente comemorative de război, conform legii în vigoare.

● *Cartea lui Enoh*, Editura Herald, București, 2012. Volumul pe care îl propun în continuare este un capitol din scrierile sacre antice, pe care exegeții din vechime l-au exclus din vechiul testament, pentru caracterul său apocaliptic. Din acest motiv, dar și din alte considerente, cartea lui Enoh are legătură cu creștinismul și cu siguranță ea a fost cunoscută

de bine zilelor noastre: „Crăiasă alegându-te/ingenunchem rugându-te,/înalță-ne, ne mântuie/ din valul ce ne bântuie;/fii scut de întărire/ și zid de mântuire.”/...

Există o aserțiune a lui Virgil Joița, prin care se susține că Mircea cel Bătrân nu a semnat nicio Capitulație cu turcii, prin care își închina parțial țara, în schimbul unor avantaje. Se spune că aceste „Capitulații” sunt un mit inventat în 1772, de Dionisie Fotino, ca argument al dreptului istoric în apărarea dezideratelor politice, la sfârșitul războiului ruso-turc din 1768-1774.

Eu nu sunt istoric, dar cred că aceste „Capitulații” au existat, ceea ce nu afectează în niciun fel măreția marelui domnitor.

Dacă ele ar fi fost doar o invenție târzie, aromânii ce locuiau nordul Greciei până în Albania n-ar fi avut cum să le invoce în apărarea drepturilor lor pământești (administrație proprie, limbă, religie, justiție) adică autonomie, când ei făceau parte din Imperiul Otoman. Turcii le-au respectat până spre sfârșitul secolului al XVIII-lea, când deosebita lor capitală, Moscopole, a fost rasă de pe fața pământului, ei pierzându-și și privilegiile.

*Călin T. Matei, *Mircea cel Mare*, Editura Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 2012

O enciclopedie a Iașului

Autorul acestei adevărate enciclopedii în care se regăsesc personalitățile ultimei jumătăți de secol douăzeci și ale primului deceniu din acest secol – ce au făcut ca cetatea culturii care este Iașul să-și păstreze luminile, este

un militar în rezervă cu grad de colonel, absolvent al Academiei Tehnice Militare. Dacă adăugăm și faptul că este președintele Filialei Județene a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, fișa lui de personalitate este completă.

Seria acestei enciclopedii a fost începută în 1972, de Ionel Maftai, și a reușit să ajungă la al doispzezecelea volum, rămânând o operă deosebită. Volumul V a obținut premiul Academiei Române. La cel de-al VIII-lea a colaborat și Ioan Timofte, ca apoi să preia singur sarcina pentru volumele următoare.

Este cum nu se poate mai

îmbucurător că ofițerii continuă o veche tradiție românească, implicându-se în acțiuni culturale non-militare dar de o mare importanță civică. Este locul de amintit că primele monografii ale orașului București au avut ca autori nume de militari. Printre primii care și-au dat seama de valorile minunate ale folclorului românesc au fost tot militari, și au cules și întocmit culegeri de basme și povești românești, care altfel, poate, s-ar fi uitat.

Cine mai știe astăzi că scriitorii Nicolae Bălcescu, Grigore

Alexandrescu, Vasile Cârlova, Gheorghe Brăescu, Jean Bart, Sașa Pană etc. au fost ofițeri ai armatei române.

Cartea lui Ioan Timofte, ce presupune un imens travaliu de documentare, nu este o simplă listă, ci o prezentare succintă de date biografice și mai pe larg a activității în domeniul în care a activat și s-a remarcat. La fiecare „articol” este și o listă de referiri din articole și cărți despre personalitatea prezentată, astfel încât, cel interesat poate să-și facă o imagine destul de completă și corectă. Volumul de față are articole ce se referă la o sută de personalități, în ordine alfabetică, ce se adaugă celor 1300 cuprinse în volumele I – XI.

Sunt oameni proveniți din toate profesiile, cu studii superioare, care au contribuit într-un fel sau altul la menținerea climatului cultural, fie prin creație proprie, fie prin influență directă și implicare în acțiuni de tot felul.

Nu sunt deci oameni în exclusivitate născuți în orașul Iași și împrejurimi, ci în toată țara, oameni pe care viața i-a fixat o perioadă în capitala Moldovei, sau pur și simplu au fost adoptați fiindcă au lăsat o urmă adâncă în cultura orașului, cum este pictorul Sabin Bălașa. Acesta este ieșean doar prin minunata frescă mitico-suprarealistă din holul mare al Universității din Iași.

Spiritul enciclopedic al acestei întreprinderi culturale este dat de diversitatea profilelor profesionale: medici, economiști, scriitori, artiști plastici, actori, ingineri, arhitecți etc., mai toți profesori, deci lideri de opinie într-un mediu cultural efervescent. Fiecare articol are la început și o fotografie a subiectului tratat, ceea ce este foarte bine

pentru spirit, fiindcă ne putem da seama cum arată cel ce a lăsat o urmă luminoasă după el.

Este o carte de informare directă foarte utilă, mai ales pentru generațiile viitoare, dacă vor mai fi interesate de trecutul lor și de strămoșii spirituali.

Ioan Timofte, *Personalități ieșene*, vol. XII, Editura PIM, Iași, 2012.

Dialoguri paralele și paradoxale

Gheorghe Boblea vine cu o carte de pamflete*, unele dintre ele apărute în presă, altele însă văd lumina tiparului pentru prima dată în acest volum. Jurnalist, scriitor și expert în relații publice, Gheorghe Boblea este ofițer în rezervă, provenit din rândul Ministerului Afacerilor Interne. Spirit critic, autorul nu poate rămâne indiferent la viața cotidiană, la multele probleme naționale și politice pe care le-am trăit în ultimii ani, de multe ori uimiți, de multe ori scârbiți și mai totdeauna neînțelegând acțiunile și atitudinile celor care conduc țara. Acest lucru se exprimă în multe tablete ce constituie fiecare o parte, fără răspuns și partener, a unor dialoguri paralele și paradoxale purtate într-o republică portocalie, în care zeii nu pot fi decât de mână a doua, înfrățiți cu lupii, rechinii și hienele.

România este văzută, chiar dacă în context european, ca o pradă din care, pe negândite și pe nevăzute, mușcă unii și alții și din interior, și din exterior. Haitele sunt înfrățite pentru că trăim în era ticăloșilor și a autismului perfect, ne face autorul să înțelegem.

Într-un stil anecdotic, veninos,

și a circulat cumva în timpul lui Isus și pe vremea scrierii evangheliilor de către apostoli.

Cei interesați de scripturi, pot afla că Enoh a fost tatăl lui Noe,

și că nașterea acestuia i-a produs mari îndoieli, deoarece era blond și cu totul altfel decât ceilalți evrei din familie și din tribul său. Seamănă oarecum cu Isus, căci și Noe este un mântuitor, dar al ființelor vii, concrete, de pe pământ.

● Ion C. Gociu, *Maia*, Societatea Scriitorilor Militari, București, 2012. Ne aflăm în fața unui roman, poate insuficient realizat stilistic, dar îndrăzneț și fluid, pe o temă foarte delicată: soarta țăganilor și evreilor în timpul exilului în Transnistria.

Sentimentul frustrării, mizeria de nedescris, foamea, deznădejdea, moartea cotidiană, toate amestecate într-un creuzet al adaptării impus cu voie și fără voie de supraviețuire.

Anecdotică este cu certitudine de factură romantică, înconjurată de o anumită mistică a tainei și castei închise. Personajele, cel puțin cele principale, idealizate într-un fel sau altul, își străbat întinderea

spațială și condiția umană, ajungând ca evoluție și înțelegere, cu viață și moarte, iubire, trădare și îndoială, până în zilele noastre. De aceea, deși de proporții reduse,

chiar dacă urmează și un volum doi, este un fel de saga.

Am simțit în atmosfera descrisă în satul din vestul Râmnicului Vâlcea autenticul atât de caracteristic al Gorjului, din lumea țărănească, nefalsificat încă de atacul modernității devastatoare.

● Constantin Ardeleanu, *Stihie peste stihuri consacrate. Parodii*, Societatea Scriitorilor Militari, București, 2012. O carte semnată de un prolific creator literar, care-și confruntă scrierile în cenaclul literar al militarilor. O carte excelentă, a unui poet foarte bun, cu un simț al umorului suculent și autentic, dovedit, de altfel, în multe dintre scrierile sale în proză.

Acest lucru se vede și din titlul ales, care este o autoironie despre propria sa încercare. Stihia sau stafia ce se abate asupra unor creatori consacrați ai literaturii române, adică menționați în compendii și dicționare, este una de bună factură, de bun gust și rafinament.

De regulă, îți trebuie mult talent și îndrăzneală să iei în răspăr poezii semnate de Eminescu, Blandiana, Ioan Alexandru, Păunescu, Beniuc, Carianopol etc. Autorul le are pe toate acestea, iar ceea ce ne oferă pornind de la textul „clasic” este o altă poezie, o altă abordare, ca și cum el ar fi fost celălalt, sau mai exact aceeași temă, dar privită din cealaltă parte a lumii. Iată o mostră: „Sara-i pe deal, z buciumu-n piept se prăvale,/ De la păscut se-ntoarce cireada agale,/ Susură pârâul un lied toată valea;/ Iubito, lâng-un alun, aține-mi tu calea.”/

Avem nevoie, după atâtea abordări grave, aproape zi de zi, și

cinic, cronicarul diurn al nopților noastre naționale și-a pierdut speranța în mai bine, și-a diminuat optimismul și nu mai crede că o boală gravă cronicizată, precum cea prin care trec românii, mai are șanse de vindecare. Nu-i scapă aproape nimic din ceea ce ne doare: politică, biserică, iredentism,

cultură malformată, patriotism pervertit etc.

Desigur, problema atacului la integritatea națională nu putea lipsi din economia unei cărți scrise de un colonel aparținând sistemului de siguranță internă. Îl deranjează „steagul secuiesc” ce flutură cu ostentație peste un ținut imaginar și care, în esență, se dorește a flutura peste toată maghiarimea românească. De cele mai multe ori, moto-ul așezat sub titluri rezumă, prin gura politicianilor care au rostit respective cuvinte, tema și problematica tabletei. E suficient să cităm ce-a zis Tökès către Băsescu, într-o anumită împrejurare, ca să înțelegem întregul demers autonomist și atitudinea noastră, adică a unora dintre noi: „Noi am scos castanele

din foc pentru dumneavoastră, când v-am sprijinit împotriva adversarilor dumneavoastră, așa că acum haideți să ne fiți recunoscători și să ne dați autonomia”, căci Legea educației, „o condiție pentru rămânerea UDMR la guvernare” (Marko Bela, vicepremier al României) și nu-i așa este unul din pașii mărunți pentru autonomie teritorială etnică, și ea pas cu pas, până, probabil, va cuprinde tot Ardealul, căci unde sunt doi etnici maghiari într-o localitate, e musai să fie autonomie.

Dar n-aș vrea să speculez eu pe textele autorului și să divaghez nepermis. Vă las dumneavoastră plăcerea de a-i citi cartea și de a descoperi, în politica pașilor mărunți adoptată de la unguri, câtă obidă, câtă lehamite și dezamăgire stau acumulate în sufletul românilor.

*Gheorghe Boblea, *Postul de observație nr. 221*, Societatea Scriitorilor Militari, București, 2012.

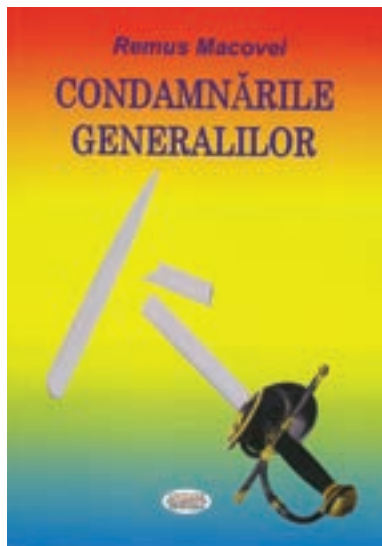
Noaptea generalilor

O carte extrem de interesantă* și bănuiesc incomodă pentru cei care cred că imaginea armatei trebuie păstrată în lumină, ocolind cu grijă zonele ei umbroase.

Președintele Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, filiala Constanța, un personaj onest și bine intenționat, ne propune o trecere în revistă bine documentată, despre condamnările generalilor din Armata României. După cum se poate vedea, evită să scrie „generali condamnați egal vinovați”, deoarece știe ca și noi toți că unele sentințe, de-a lungul istoriei, sunt discutabile, ele fiind pronunțate, uneori, pe

criterii politice, ideologice etc. Deci, cartea nu trebuie percepută ca fiind îndreptată împotriva generalilor, nici măcar împotriva celor condamnați. Aș spune, mai degrabă, să fie luată ca un vaccin menit să prevină eventuale îmbolnăviri morale în viitor.

Seria generalilor cu probleme începe cu acel faimos și

controversat Candiano Popescu, autorul republicii de la Ploiești, cel implicat în complotul ce l-a detronat pe Cuza, și care a ajuns aghiotant al lui Carol I, cu grad de general. O remarcă totuși, a fost un patriot convins, dovedit prin acțiunile din Ardealul apăsător de xenofobia maghiară și pe câmpurile de luptă din Bulgaria.

Autorul își împarte materialul în mai multe capitole: condamnați și ajunși generali; generali condamnați pentru corupție; condamnați pentru trădare de patrie; condamnați pentru evenimentele din decembrie 1989.

Peste tot, cel puțin din punctul meu de vedere, sunt și sentințe care n-au avut în vedere cu celeritate dreptatea și buna credință. Cele mai multe situații de

acest fel sunt la capitolul politic, deși conform regulamentelor militare și legilor implicarea politică a fost mereu interzisă. Totuși, o condamnare dură pentru un român, și consecințele ei dure, sunt cam mult, chiar și pentru un general. Problema este că, dacă un general, care reprezintă elita armatei, nu se poate exprima, nu și poate spune dezacordul cu o problemă gravă națională, atunci cine s-o facă? Desigur, nu mă gândesc la arena publică, și nici la divizarea armatei.

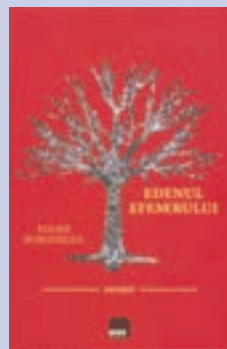
Dar, în mare măsură, și condamnările pentru participarea la revoluție sunt discutabile multe dintre ele, dacă nu s-a ținut cont de puterea autoritară de atunci, de contextul special și de confuzia generală. Oricât s-ar strădui oamenii legii să demonstreze că generalul Stănculescu dădea ordine la Timișoara, când acolo comanda generalul Gușă, ca șef al Marelui Stat Major și prim locțiitor al ministrului, ceea ce Stănculescu nu era, și în starea de alarmă în care era județul, Bălan era comandantul suprem, iar generalul Ioan Coman autoritatea militară politică de la eșalonul superior, ultim, este greu de crezut. El era autoritatea ce vindea armamente pe valută și asigura înzestrarea armatei. Cel mult putea avea relații excelente cu cei de la securitate, față de care ceilalți generali aveau rețineri.

Dar mai bine să las cititorului dreptul să judece și să aprecieze. Oricum, este o carte îndrăznească ca problematică, în condițiile în care obiceiul societății este de-a nu-i păstra în memorie pe cei care i-au făcut probleme. ■

*Remus Macovei, *Condamnările generalilor*, Editura Dacoromana, 2012.

carte de carte să ne mai și amuzăm, cu hâtrii Tazlăului, chiar și noi cei care ne ocupăm de mormintele eroilor. Și ei au râs cât au trăit, chiar și atunci când erau departe, pe front. Altfel n-ar fi rezistat și n-ar fi putut muri senini pentru patria lor.

● Eugen Burghilea, *Edenul efemerului*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2012. O carte de versuri mică și densă prin care fostul redactor șef al Observatorului militar ne propune să ne gândim prin versurile sale că trecutul din noi atinge eternitatea din grădina Raiului și că într-un fel sau altul putem să fim mai puțin înrâncenați. Sau poate mai fericiți,

dacă nu îndrăznesc prea mult. Este o nostalgie a așteptării, un sentiment al însingurării treptate, odată cu vârsta, acceptat cu duioșie și înțelegere: „Eu zi de zi tânjesc la nori,/La umbra lor ce mă-nconjoară,/Tot așteptând ploi cu scrisori,/ Din arșița de astăvară.”

Are, desigur, și alte accente, cum este cel legat de memoria lui Adrian Păunescu: „Unite peste Prut, prinos,/Suflete triste de români,/Cu lumânări aprinse-n mâini,/Tăceau solemn, plângând duios.”

Cu alte cuvinte, sub multe uniforme militare bate o inimă ce încearcă să prindă din zbor măsura armoniei. Iar aceasta este încă o dovadă că și noi, militarii, ne tragem din același neam care a rezistat asprilor istoriei simțind artistic, creștinește și de multe ori tragic, eternitatea care s-a născut la sat. Aceasta mă face să sper și să cred că indiferent cât de greu îi este neamului meu acum și poate mâine, tot va veni o vreme când va urca din văile durerii pe dealul luminat de un soare mai prielnic.

Calendar 2013

“România Eroică”

12 ianuarie. 135 de ani de la atacul de la Smârdan (1878). Trupele române ocupă, după un atac fulgerător, localitatea Smârdan, punct important al sistemului de apărare a Vidinului.

Lupta a rămas celebră și datorită tabloului *Atacul de la Smârdan*, realizat de pictorul Nicolae Grigorescu, participant la Războiul de Independență.

17 ianuarie. 185 de ani de la nașterea generalului Alexandru Cernat (17 ianuarie 1828, Galați - 8 decembrie 1893, București).

19 ianuarie. 135 de ani de la nașterea generalului Ioan Sichitiu (19 ianuarie 1878-29 aprilie 1952). Moare în închisoarea de la Aiud.

30 ianuarie. 120 de ani de la nașterea generalului Dimitrie Petrescu Tocineanu (30 ianuarie 1893-11 februarie 1943), căzut pe câmpul de luptă, pe Frontul de Est.

2 februarie. 70 de ani de la

bătălia Stalingradului. În luptele de la Cotul Donului, din Stepa calmică și Stalingrad, armata română a suferit pierderi de peste 155000 de morți și dispăruți.

6 martie. 5 ani de la semnarea, la București, a „Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind regimul juridic al mormintelor române de război din Republica Ungară și al mormintelor ungare de război din România” (2008). Pe teritoriul Ungariei sunt înhumați peste 13.000 de militari români în 479 de cimitire, dintre care cel mai important ca mărime este cel de la Ostffyasszonyfa (4.718 militari). Pe teritoriul României sunt înhumați 6.199 de militari unguri și austro-ungari, cel mai mare cimitir fiind cel de la Miercurea Ciuc (1.012 militari).

9 mai. 90 de ani de la moartea generalului Constantin Christescu (2 decembrie 1866, Pădurești,

Argeș - 9 mai 1923, București).

16 mai. 60 de ani de la moartea generalului Nicolae Rădescu (30

martie 1874, Călimănești-16 mai 1953).

17 mai. 90 de ani de la ceremonia de reînhumare a Eroului Necunoscut (1923). În prezența familiei Regale, a membrilor Guvernului, a corpurilor legiuitoare, în Parcul Carol din București se oficiază serviciul divin, iar la miezul zilei sirena Arsenalului Armatei și clopotele bisericilor vestesc coborârea în lăcașul de veci a Ostașului Necunoscut. Timp de două minute, orice activitate publică este întreruptă. Mormântul Eroului Necunoscut este, în fapt, o simplă criptă, acoperită cu o lespede de piatră decorată cu sculpturi florale. Pe lespede este încrustat unul dintre cele mai frumoase epitafuri scrise vreodată pe o piatră de mormânt: „Aici doarme fericit întru Domnul Ostașul Necunoscut, săvârșit din viață în jertfa pentru unitatea neamului românesc. Pe oasele lui odihnește

pământul României întregite, 1916-1919". Textul aparține istoricului Nicolae Iorga. Ansamblul funerar a fost executat în 1927 după planurile sculptorului Emil Willy Becker. În noaptea de 22 spre 23 decembrie 1958, Mormântul Eroului Necunoscut este strămutat la Mausoleul din Mărășești. În 26 octombrie 1991 este readus și reînhumat cu onoruri militare în vechiul loc din Parcul Carol.

22 mai.

120 de ani de la moartea generalului Ioan Emanoil Florescu (7 august 1819, Râmnicu Vâlcea - 22 mai 1893,

Franța). A fost înhumat la Bellu.

25 mai. (foto) 65 de ani de la moartea generalului Nicolae Ciupercă (20 apr. 1882 - 25 mai 1948). În 1941 era comandantul Armatei a IV-a care a intrat în luptă

împotriva trupelor sovietice din Basarabia. Generalul a protestat pe lângă înaltul comandament german împotriva

măsurilor umilitoare ale ofițerilor germani față de militarii români. Pe 8 august 1941 a primit ordin să atace în direcția Odesa. Își dă demisia din armată, opunându-se în acest fel deciziei mareșalului Ion Antonescu de a continua războiul dincolo de Nistru. Înlocuitorul său la comanda Armatei, generalul Iosif Iacobici, va demisiona și el în martie 1942, din aceleași motive. Arestat în 1948, a fost ucis în același an în timpul anchetei de la Jilava.

10 iunie. 85 de ani de la semnarea „Actului comemorativ” pentru construirea în satul Mărăști, Vrancea, a complexului omagial de monumente, „Câmpul istoric Mărăști”, în memoria ostașilor

căzuți pe aceste locuri în vara anului 1917 (1928).

16 iunie. 100 de ani de la izbucnirea celui de-al doilea război balcanic, conflict în care este angajată și România (1913).

21 iunie. 70 de ani de la moartea generalului Alexandru Gorski (25 ianuarie 1875, Ismail - 21 iunie 1943, București).

18 iulie. 75 de ani de la moartea reginei Maria a României (29 octombrie 1875-18 iulie 1938). Supranumită „mama răniților”, pentru atitudinea curajoasă și caritabilă din anii Războiului de Reîntregire (1916-1918), Regina

Maria s-a implicat cu toată pasiunea, după război, în acțiunile de cinstire a memoriei eroilor căzuți pe câmpurile de

luptă, organizate de Societatea Mormintele Eroilor Căzuți în Război, devenită mai târziu Așezământul Național „Regina Maria” pentru Cultul Eroilor.

21 iulie. 175 ani de la nașterea pictorului Nicolae Grigorescu (15 mai 1838- 21 iulie 1907, Câmpina).

1 august. 70 de ani de la bombardamentele americane asupra Ploieștiului și Câmpinei (1943). În urma raidului au murit 120 de oameni, iar 335 au fost răniți. Din cele 162 de avioane inamice ajunse deasupra Ploieștilor, 41 au fost doborâte de artileria antiaeriană română și germană, 88 s-au întors la bază, din care 55 cu avarii. 147 de aviatori americani au murit în acțiune, iar 116 au fost luați prizonieri.

- 1 februarie. Ziua Intendenței Militare
- 23 februarie. Ziua Hidrograților Militari
- 28 februarie. Ziua Apărării Civile
- 1 martie. Ziua Automobilistilor Militari; Ziua Forțelor pentru Operații Speciale
- 3 aprilie. Ziua Jandarmeriei Române
- 23 aprilie. Ziua Forțelor Terestre
- 25 aprilie. Ziua Justiției Militare
- 29 aprilie. Ziua Veteranilor de Război
- 30 aprilie. Ziua Infanteriei Române; Ziua Logisticii Militare
- 15 mai. Ziua Trupelor de Apărare NBC; Ziua Poliției Militare
- 20 mai. Ziua Financiarilor Militari
- 31 mai. Ziua Armei Geniului
- 10 iunie. Ziua Parașutiștilor Militari
- 18 iunie. Ziua Constructorilor Militari
- 1 iulie. Ziua Muzicilor Militare
- 14 iulie. Ziua Transmisioniștilor militari
- 15 iulie. Ziua Submariniștilor Militari
- 20 iulie. Ziua Forțelor Aeriene
- 23 iulie. Ziua Presei Militare

- 25 iulie. Ziua Radiolocației
- 26 iulie. Ziua Arhivelor Militare
- 1 august. Ziua Tanchiștilor
- 15 august. Ziua Marinei Române
- 21 august. Ziua Mediciniei Militare
- 4 septembrie. Ziua Informaticienilor Militari
- 4 septembrie. Ziua Topografilor Militari
- 19 septembrie. Ziua Artileriei și Rachetelor Antiaeriene
- 1 octombrie. Ziua Scafandrilor Militari
- 25 octombrie. Ziua Armatei Române
- 30 octombrie. Ziua relațiilor Publice Militare
- 3 noiembrie. Ziua Vânătorilor de Munte
- 10 noiembrie. Ziua Artileriei
- 12 noiembrie. Ziua Statului Major General; Ziua Geodezilor Militari; Ziua Cercetașilor Militari
- 16 noiembrie. Ziua Transporturilor Militare
- 29 noiembrie. Ziua Infanteriei Marine

15

august. 145 de ani de la nașterea generalului Traian Moșoiu (2 iulie 1868, Tohanu Nou - 15 august 1932, București).

27

august. 70 de ani de la moartea mareșalului Constantin Prezan (27 ianuarie 1861, Butimanu, Snagov - 27 august 1943, București).

5 septembrie. 75 de ani de la moartea generalului Gheorghe Mărdărescu (4 august 1866 - 5 septembrie 1938).

13 septembrie. 165 de ani de la lupta din Dealul Spirii. La 13 septembrie

1848, trupele otomane comandate de Fuad Pașa intră în București. În memoria pompierilor comandați de locotenentul Pavel Zăgănescu, care au

înfruntat trupele otomane venite să înăbușe revoluția din Țara Românească, a fost dezvelit, în 1901, Monumentul Eroilor Pompieri, creație a sculptorului Wladimir Hegel.

14 septembrie. 85 de ani de la inaugurarea monumentului „Crucea Eroilor” de pe Vârful Caraiman, Munții Bucegi (1928). Construit între anii 1926-1928, din inițiativa Reginei Maria, monumentul este dedicat eroilor căzuți în Războiul pentru Întregirea Neamului Românesc (1916-1919).

18 septembrie. 75 de ani de la sfîrșirea Mausoleului de la Mărășești (1938), ridicat în memoria ostașilor căzuți în luptele pentru reîntregirea neamului românesc.

În cripte și în gropi comune se află osemintele a 6000 de eroi. Arhitecți: George Cristinel și Constantin Pomponiu. Construit în două etape (1922-1924; 1926-1938).

30 septembrie. 10 ani de la adoptarea Legii nr. 379 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război (2003), în baza căreia se înființează Oficiul Național pentru Cultul Eroilor – organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului (ulterior, a Ministerului Apărării Naționale). Totodată, „se proclamă Ziua Eroilor sărbătoare națională a poporului român cea de-a patruzecă zi de la Sfintele Paști, Ziua Înălțării Domnului Iisus Hristos, potrivit tradiției românești”.

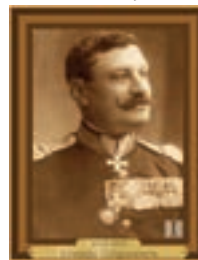
3 octombrie. 75 de ani de la moartea mareșalului Alexandru

Averescu. Născut la 9 martie 1859, la Ismail. Mort la 3 octombrie 1938 la București.

8 octombrie.

135 de ani de la intrarea triumfală, în București, pe Podul Mogoșoaiei (Calea Victoriei) a trupelor române victorioase în Războiul de Independență (1877-1878). Intrarea armatei române în București a avut loc prin șoseaua Kiseleff, unde s-a ridicat un Arc de Triumf pe care erau înscrise localitățile unde au avut loc luptele cele mai grele: Grivița, Opanez, Plevna, Rahova, Arcer-Palanca, Lom Palanca, Smârdan, Vidin. Numele unor străzi principale din București au fost schimbate astfel: *Podul Mogoșoaiei* în *Calea Victoriei*; *str. Craiovei* în *Calea Rahovei*; *str. Germană* – *str. Smârdan*; *Calea Griviței*; *Calea Dorobanților*, *Calea Plevnei*.

28 noiembrie.

150 de ani de la nașterea generalului Eremia Grigorescu (28 noiembrie 1863, Tg. Bujor-21 iulie 1919, București).

18 decembrie. 90 de ani de la inaugurarea oficială a Muzeului Militar Național în Parcul Carol din București (1923). Închis temporar în 1942, va fi redeschis la 9 mai 1957, sub numele Muzeul Militar Central, într-o clădire de pe Bd. Nicolae Bălcescu. În 1959 este mutat în fostul local al Școlii militare de infanterie din Dealul Spirii, de unde va fi mutat, în 1985, în fosta cazarmă a Regimentului 21 infanterie, unde funcționează și în prezent. ■

Colonel (rez.) Alexandru Popovici

Dacă te gândești numai la fotbal,
avem o competiție pentru tine!

Urmărește cele mai tari meciuri din UEFA
Champions League la Dolce Sport și pe
www.dolcetv.ro!

Orice sport iubești, îl vezi la Dolce Sport!

LA 10 ANI DE MAXYGO 10 BENEFICII PENTRU CLIEŢII NOŞTRI!

Contactează reprezentanţii de vânzări pentru a beneficia de oferta aniversară MaxyGo.

PARTENERI PENTRU VIITOR!

Pensii private ■ Asigurări de viaţă ■ Asigurări de sănătate ■ Asigurări Auto
Asigurări de accidente ■ Asigurări agricole ■ Asigurări de clădiri şi bunuri

Partenerii Maxygo

Alico

Alico Asigurări România S.A.
este companie MetLife, Inc.

Allianz **Țiriac**

ASIROM
VIENNA INSURANCE GROUP

ASTRA
ASIGURĂRI

CARPATICA **CARPATICA ASIG**

CertAsig
Asigurări

City Insurance
Societate de Asigurare-Reasigurare

Credit EuropeAsigurari

EUROINS
MEMBER OF EUROHOLD

GENERALI

Groupama
Asigurări

OMNIASIG
VIENNA INSURANCE GROUP

Platinum
ASIGURĂRI-REASIGURĂRI
PRINCIPAL MEMBRU FONDATOR PAID

SIGNAL IDUNA
Sănătate Viaţă Accident

UNIQA Asigurări

Ploiesti, Str. Prof. I. Th. Grigore, Nr.9, Tel.: 0244 567 055, E-mail: office@maxygo.ro, www.maxygo.ro